Faruk Duman

Köpekler İçin Gece Müziği

can

roman

1. basım: Eylül 2014, İstanbul
E-kitap 1. sürüm Kasım 2014, İstanbul
Eylül 2014 tarihli 1. basım esas alınarak hazırlanmıştır.

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

ISBN 978-975-07-2455-8

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 10758

FARUK DUMAN

KÖPEKLER İÇİN GECE MÜZİĞİ

ROMAN

Fauk Duman'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Seslerde Başka Sesler, 1997
Av Dönüşleri, 1999
Nar Kitabı, 2001
Pîrî, 2003
Keder Atlısı, 2004
Kırk, 2006
Sencer ile Yusufçuk, 2009
Adasız Deniz, 2010
İncir Tarihi, 2010
Ve Bir Pars Hüzünle Kaybolur, 2012
Baykuş Virane Sever, 2013

FARUK DUMAN, 1974'te Ardahan'da doğdu. Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü'nden mezun oldu. Av Dönüşleri'yle 2000 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, Keder Atlısı'yla 2004 Haldun Taner Öykü Ödülü'nü, Adasız Deniz'le 2011 Memet Fuat Deneme Ödülü'nü, İncir Tarihi'yle de 2011 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazandı. Can Yayınları'nda editör.

Sisini kendi yaratan gemi

EDİP CANSEVER

1

Sabah saatlerinin yoğun sisi dağılıyordu artık. Gecede yoğunlaşan, kabarıp genişleyen... Sis bütün o asırlık korkuların, ürpertici haberlerin, kötü belirtilerin cesaretle yayılması gibi her yanı sarmış, sıcakla birlikte geri çekilmeye başlamıştı. Böyle zamanlarda ağaçlar, çalı dipleri, taşlar... Sanırsın her nesne uyanıp sisi emmeye, onu çıkıp ürediği yerlere (yılan yuvaları, yılan yuvaları, köstebek tünelleri, irili ufaklı mağaralar, akıntı oyukları, periyuvaları, çürümüş gövdeler, salyangoz kabukları, rüzgârın girebildiği) geri çağırıyordu. Böylece belirtiler, o kötü haberlerin, korku verici çıtırtıların izi, uysal, küskün, geri dönüyordu.

Hava ısınınca, gece boyunca düşmüş çiğin de kuruyup buharlaşması... Ot kokusunun ansızın yükselmesi... Bahar artık daha çabuk geliyordu. Asfalt yol ısınmıştı. Bir yılan dik dik geçiyordu karşı tarafa. Yolun bir yanı tepe, öbür yanı uçurumdu. Kayalardan çalı fışkırmıştı. Sıcakla birlikte sinekler, mor arılar, helikopterler gibi vınlayarak uçan iğneli yaratıklar (ne yazık ki bunların isimleri bilinmiyordu henüz) çokuşmuştu çalıların başında. Vızıltı ağır, süreğen bir gözyaşı gibi dolanıyordu ormanda. Yüzyıllık kovuklara girip çıkıyor, el değmemiş kütüklerin içinde uğulduyordu. Sonra diken uçları hiçbir zaman bunca iştahlı olmamıştı. Bunlar kendi kendilerinin varlığıyla yüz yüze, övünç içinde durup duruyorlardı yan yana. Diken dikeni nice sokacak? Ama her dikenin öbüründen iyice hali bulunur. ZATEN HER DİKENİN ÖBÜRÜNDEN ALACAĞI VARDIR.

Rüzgârdı, arada bir, boşlukta bir hıncı varmış gibi. Sanırsın zaman hırsızı. Düzensiz, kararsız eserek. Kayalardan kayalara konarak. Yaprakların arasında hışırdayarak. Suların üstünü yalayıp tarayarak. Bal çiçeklerinin saçlarını temizleyerek. Neden sonra kayboluyordu. Sonra o unutulmaz, akıldan çıkmaz cırcırböcekleri; nedense hep kuğuları

akla getiren kumrular, birlikte, az daha görünmez olsalar rüzgârı anımsatacak biçimde uçuşup duran adsız sansız sinekler.

Yol tabelalarını boyamış toz, zamanında çamur kılığına girerek akmış yağmur. Alçalıp yükselen tepeler vardı, yabanıl ağaçlardı sonra, bu tepeleri her mevsim yeniden biçimlendirerek. Kimini az daha yüksek kimini hepten yerle bir kılıyordu. İşte bu tepelerin arasında, yine alçalıp yükselerek, kıvrılıp bükülerek uzayıp giden asfalt yolda in cin top oynuyordu. Pütürlenmiş bir asfalttı bu; yer yer çatlamış, çatlakların içinden yabani otlar fışkırmıştı. Sıcakla çabucak kavrulan, kısa ömürlü otlar.

Yine de, yaklaşan bir şeyi, henüz gürültüsü duyulmamış bir gürültüyü sözgelimi. Ya da henüz iz olamamış bir ayak izini en iyi yılanlarla tavşanlar bilir. Uçurumun dibinde, çalıyla çalı, toprakla toprak olmuş bir tavşan yuvası vardı. GERÇİ, BİR TAVŞAN, YUVASIYLA AYNI ŞEYDİR. Bu nedenle çalının moruna, toprağa, kahvenin rengine benzeyen rengine benziyordu bu tavşan. Hızla çarpan bir kalbi, durduk yerde her yere bakan tuhaf gözleri vardı. Kalkıp asırlık av köpekleri gibi kulaklarını dikiyor, sonra orada, korkuyla bakıp durduğu o boşlukta bir şeyler görmüş gibi kendi kendine dertleniyordu. Böyle durumlarda bir tavşan, tatlı esen rüzgârı, çağıldayıp akan suyu ne yapsın? Dallarıyla salkım salkım meyve ağaçlarını. Dikkatini bir şeye verdiği zaman, o şey onun bütün benliğini alıp götürüyor, götürüp imi timi belirsiz, koygun, kimsesiz, uçsuz bucaksız bir yerde bir başına bırakıyordu da. Bundan sonra artık zaman bile elinden kaçmış oluyordu. Zamanı kaçırmayacaksın. İnsan kendi zamanını elinden bir kere kaçırmayagörsün, o kayıp zamanın izinde yaşamının hiç bitmeyecekmiş gibi gözünün önünden akıp gittiğini duyumsar. Bu da onu her türlü davranıştan yoksun bırakır.

Gözlerin dalıp gitmesi de bundandır gerçi, elin zamansız titremesi, sırttan belli belirsiz geçen ürperti... Akıl istemez, akıl başka bir yere gider ama beden kendi zamanı için yanıp tutuşur. Ama o da ancak bir titreme kadar tepki verebilir.

Neden sonra, ormanın bütün o sessizliğinin içinden bir arabanın homurtusu yükseldi. Yolun vadiye yayılmış alt ucundan değil de, gökyüzünden geliyordu sanki ses. İri bir kuştan. Tarihöncesinin dev kanatlı yarasalarından. Eski, sanırsın çok kullanılmış bir tayyareden. Ya

da yolunu şaşırmış bir balıkçı teknesinin pancarmotorundan geliyordu. Arada kesilerek, aksayarak, yokuştan yakınıp gücünü zorlukla toplayarak.

Yılan tez elden bir çalının altına aktı. Tavşan da kendisiyle aynı renk yuvasına girdi.

2

Elbette, zamanın bütünüyle dışında bulunan yerlerden geçiyorlardı. Öyle geliyordu. Zaman nedir? Eşya yoksa, bir eldiven –soğuk zaman– bir müzik seti –içsel zaman– bir sallanan sandalye –geçmiş zaman– yoksa zamanı nasıl ölçeceklerdi? Tarık, bunlara kafa yorardı hep. —Bak, görüyor musun, derdi aşkla dolu o ilk zamanlarda, her saçma güzelliği, deliliği paylaştıkları, paylaştıklarını zannettikleri günlerde. Ki, aslına bakarsanız, bu tür bir paylaşma olanaksızdır. Zamanı, güzel, coşku verici bir dönemi, bir nesneyi –bir gülün güzelliğini– paylaşmak olanaksızdır. Kişi bu güzelliği yalnız yaşar. Yanındaki de ayrı bir kişi olmakla, o da bunu yalnız yaşamakla mecburdur. —Bak, görüyor musun, bunlar olmayınca olmuyor. Bir şeylerle oyalanmalı insan. Yoksa bir iç sıkıntısı başlıyor. Bir şey aşağıdan yukarıya doğru yükseliyor. Ve boğmaya başlıyor insanı.

Fakat bu "bir şey" nedir? Bunu kendisi de bilmiyordu elbette. Çalışan şeyler istiyordu çevresinde. Hareket eden, ses çıkaran. Arabanın homurtusu sözgelimi. Yola çıktığı zaman ona güven veriyordu bu homurtu. Susmasın istiyordu. Dışarıdaki sessizlik –bütün bunları sessizlik olarak tanımlamak mümkündü belki; kuşların ötüşü, arının z sesiyle durmaksızın uçuşu, yaprakların hışırtısı, rüzgârın, dalgaların sesi, bütün bunlar, kimbilir, sessizliğin nice tanımı oluyordu– evet, dışarıdaki sessizlik yoğunlaştıkça dizel motorun gürültüsü yetmiyordu da. Tutup kasetleri ikide bir hurdahaş eden teybe sarılıyordu. Çifte düğmeye basarak. Sonra en çok davul sesinin duyulduğu oluyordu.

Çok sıcaktı hava. Sanırsın her yanlarına iğneler batıyor, ter burunlarından akıyordu. Arabanın deri koltukları da etlerine yapışıyordu. Soluk alacak halleri kalmamıştı. Sıcak, ne var ne yoksa süzüp almıştı sanki. İnsanın soluğunu da daha burnundan çıkar çıkmaz çekip yok ediyordu.

Rampada araba yavaşladı. —Niye durdun? diye sordu Filiz. —Durmadım, dedi Tarık, yokuş çıkıyoruz. —Düşecek gibiyiz. —Düşmeyiz. —Niye güldün ki? —Gülmedim. —Güldün. Dışarıdan cırcırböceklerinin sesi geliyordu. Çıldırmış gibiydiler. Tarık, camı kapatan kolu çevirdi. Ses azalınca karıkoca da sustular. Dayanamıyordu Filiz. Dudakları ıslanmıştı terden, başparmağıyla işaretparmağını iki dudağının üstünde gezdirerek terini siliyor, arada memelerinin üstüne doğru sıkıntıyla üflüyordu. —Az dursak ya, dedi, bacaklarım ağrıdı.

Tarık arabayı yolun sağında gördüğü bir cebe yanaştırdı, motoru durdurduktan sonra el frenini çekti, indiler. Temiz hava birden ciğerlerini yaktı, rüzgâr hafifçe esiyordu. Filiz önce dizlerine yapışmış eteğini düzeltti, sonra saçlarını topladı. Rüzgâr dağıtınca, bu kez kulağına sarar gibi yaptı saçını. Yine olmadı, o da vazgeçti. Tarık arabaya yaslanmıştı. Arada kaportaya bakıyordu. Sanırsın içinde yorulmuş bir yürek var; uzanıp onu sakinleştirmemek için kendini zor tutuyordu.

Filiz biraz uzaklaştı arabadan. Yükselmişlerdi. Bir tuhaflık seziliyordu yolda. Bir tepeye tırmanacağız demek ki, diye geçirdi içinden. Daha derinlere, iyice yukarıya gideceğiz.

Ormanın koyu sessizliğiydi, ağzını kocaman açmış bekliyordu onları. Arada gerinip açılıyor, inleyip duruluyordu. Büyük, çok büyük bir hayvanın sayısız, ölçüsüz uzvunu andırıyordu. Bir mide gibi. O koygun karanlığının içinde bitimsiz, ince uzun mağaraların göründüğü de oluyordu. Kapısız, geçitsiz bir duvara benzediği de.

Filiz, tutsak edilmiş hissederdi böyle zamanlarda. Eğilip oturamaz, kalkıp yürüyemezdi. Bazı ayrıcalıklarının –buna ayrıcalık denemezdi kuşkusuz– elinden alındığını düşünürdü. Sözgelimi, acıkırdı hemen. —Karnım acıktı, dedi kısık bir sesle. —Benim de. —Bir şeyler al demiştim. Çantasından sigarasını çıkardı. Elini yuva yaptıktan sonra ilk denemede yaktı çakmağını.

Dumanı içine çekti. —Çok fazla üzülmedin sanki, diye sordu. —Nereden çıkardın ki bunu, dedi Tarık. —Bilmem. —Herkesin üzüntüsü farklı. Hepimizin türlü türlü kişiliği var. —Doğru. —Daha çok yolumuz var. Akşama kalmadan varır mıyız dersin? —Bilmem, bu külüstürle zor. —Nesi külüstür ki şimdi bunun? —Ne oldu? Toz

kondurmuyorsun? —Şimdi bu yokuşu var ya, canavar gibi çıkacak, göreceksin. —Göreceğiz bakalım.

Yukarılarda bir köy hayal ediyordu Filiz. Hep olduğu gibi. İyice uzaklaştığını, ıssız, kimsesiz yerlere vardığını düşündüğün. Artık bundan sonra insan izini unutmak. Medeniyeti. Sokakları özlediğini düşünmek zorunda olduğunu hissettiğin. Böyle bir yerde olduğu gibi. Birden bir köy çıksın istiyordu. Gözleme yeriz, diye geçirdi içinden. Bir köy kahvesinde gözleme ve çaydan başka ne bulunur ki? Bir de yöresel ıvır zıvır. Sigarasını söndürdü. Tarık direksiyonun başına oturmuştu bile.

İnce tüllerle bağlıydı sanki araba, insana. Bir yanından tutup geri çekiyor. Dilediği kadar sünsün. Ucundaki kimseyi geri alacağını. Onun yine dönüp dolaşıp kendisine geleceğini biliyordu. Biliyor muydu? Göz kırptığı oluyordu arada. —İnsan çok başarılı, derdi ikide bir Tarık. Gerçi arabalar için söylemezdi bunu, ama olsun. İNSAN ÇOK BAŞARILI. Bizim, insan olarak yani, yaptığımız bazı şeyler canlanmak üzere. Bu böyle, kesinlikle. İşin sınırına gelmiş bulunmaktayız. Evet, her şeyin bir haddi var. Canlının da bu şekilde ayağa kalktığını düşünmemek için hiçbir nedenimiz yok. Can nedir? Taşın haddi. Maddenin haddi. Bir noktadan sonra gösterdiği değişim bütüne yayılıyor. Kendi içinde madde, başka bir madde oluyor. —Peki, diye soruyorlardı ona, bizim yaptığımız her şeyin (burada sözcük aranırdı biraz) nesnenin (ya da) buluşun (ve bir benzeri) ürünün... Evet, ürünün diyelim. Tüm bileşenleri için geçerli mi bu? —Elbette.

3

Yukarıya doğru yol azalıyordu sanki. Gittikçe tehlikeli bir hal alıyor, daralıyordu. —Yolda bir tuhaflık var, dedi Filiz. —Nasıl yani, dedi Tarık. —Yanlış yola girdik bence. Asfalt eski, ot bile çıkmış, baksana. Gökyüzünde koyu bulutlar belirmişti. Kestane ağaçlarının gölgesiyle birlikte iyice kararmıştı ortalık. Tarık daralan yola dikkat kesilmişti. Bir yerlerden dev yılanlar, insan başlı atlar çıkacaktı sanki. Ormana sis üfleyen biri vardı sonra. Belki derinlerden fısıltılar bile gelecekti. Tarık tepeye bir an önce varmak istedi; yokuşun başına çıksak, en azından önümüzü görürüz, diye düşünmüş olacaktı. Gaza basınca egzozdan kara bir duman kütlesi yükseldi.

Tam o sırada, tepeye varmak üzerelerdi ki, bir şey fırladı yola. Tarık, hayvana –bir hayvandı bu kuşkusuz, öyle olmalıydı– çarpmamak için direksiyonu kırdı fakat yanlış seçim yaptığını çabuk anladı. Asıldı el frenine; böylece araba, uçuruma yuvarlanmaktan son anda kurtuldu. Ama kurtulmak denemezdi buna; araba askıda kaldı, ön tekerler boşluğa düştü, kasa yere oturdu. Motordan patlamayı andıran bir gürültü koptu. Filiz hazırlıksız yakalandığı için ön konsola başını çarptı, bayıldı hemen. Tarık da neye uğradığını şaşırdı, bir süre tüm bedenini sarsarak çarpan bir kalple boşluğa baktı.

Direksiyonla koltuk arasına sıkışmıştı. Göğsü parçalanmak üzereydi sanki. Ağrı, korkunç şeyler düşünmesine neden oluyordu. Yine de, önce neler olduğunu anlamaya çalıştı. Ne oldu ki şimdi, diye geçirdi içinden. Aşağıya mı düşmüşlerdi acaba? Toz içindeydi her taraf. Sarı, bulanık bir toz. Bir türlü durulmak, inmek bilmeyen. Bunca yeşilin içinde bu toz şimdi nereden çıkmıştı? Bunca toz, bu nemli topraktan nasıl olmuştu da havalanmıştı böyle? Ama bu olanaksızdı. Yani, diye düşündü, uçurumdan yuvarlanmış olsak, çoktan ölmüş olurduk herhalde. Ya da, şans eseri, araba eğime uyum

sağlayarak güvenle indirmiş olabilirdi onları. Takla atmadan, usul usul inmiş olabilirlerdi.

Göğsündeki ağrı arada kayboluyor, sonra dev bir iğne gibi bir yerlerine batarak hatırlatıyordu kendini. Böyle olunca ağrı sanırsın canlı ve kötü bir ruhtur; bütün bu oyunları bile bile, verdiği acıyı arttırmak için yapıyordu. Kıpırdayamıyordu. Zaten neden sonra, benzer bir ağrının sol bacağında da başladığını hissetti. Başını eğip bacağına bakmak isteyince araba gacırdayarak sarsıldı hafifçe. Hemen eski halini aldı Tarık. Düşmediysek, dedi içinden, demek düşebiliriz daha. O zaman dikkatli olmalı. Ne yapacağız şimdi?

Gözucuyla Filiz'e baktı; uyuyordu. Ölmedi, dedi, göğsü inip kalktığına göre, uyuyor. Yüzü acı içindeydi Filiz'in. Arada huzura kavuşuyor, sonra birden bir yerine bir şeyler batırılmış gibi acıyla yüzünü buruşturuyordu. Allahtan sıkışmamıştı o. Uyansa, belki yardım edebilir bana, dedi içinden. Bunu düşünürken altında sıcak bir ıslaklık hissetti. Utandı. Bu, korkudan mı oluyor? Korku böyle içten içe, kişinin ruhu bile duymadan mı geliveriyor yani? Doğrusu, korkulmayacak gibi değil. —Filiz, diye usulca, kıpırdamadan seslendi. Duymadı Filiz.

Toz yavaş yavaş açılıyordu. Uçurumun dibini boylamadıklarını anladı Tarık. Olsa iyi olurdu kuşkusuz; dibe hafif yaralarla –öyle geliyordu ona– inmeyi başarmış olsalar –bu da kuşkusuz onların değil, arabanın başarısı olmuş olacaktı– varabilmiş olsalar iyiydi. Oysa öyle değildi durum, anlıyordu şimdi: Yarısı toprakta, yarısı boşlukta kalmıştı arabanın. Denge oluşmuştu; ama güvenli, sonsuz bir denge değildi bu. Belki bu halde kalmak, kıpırdamadan yardım beklemek gerekecekti. Her şey yolunda giderse. En iyi ihtimalle yani.

Göğsündeki ağrı artınca derin bir umutsuzluğa kapıldı Tarık; umutsuzluk köreltir insanı. Düşünceni toplayamaz, dışarıda olduğu kadar içeride de (aklında, kalbinde, damarlarında) olup bitenleri anlayamazsın. Böyle olunca, ağrının nasıl olsa sonsuz, çaresiz bir ağrı olduğunu kabul etmiş gibi, yüzünü buruşturmayı, inlemeyi, titremeyi kesti, ön cama sinmiş tozun içinden insanın içini açacak denli güzel, yeşil ve ferah görünen manzarayı izlemeye koyuldu. Kendi gürültüsü de dinince ormanınki başladı. Orman sanki onu beklemişti. İnlemesin, kıpırdamasın, soluk alıp verirken boşu boşuna gürültü yapmasın

istemişti. Yakında bir çakal vakitsiz uludu, nereden geldiğini anlayamadığı bir kuş sürüsü yaprak hışırtısı gibi iz bırakarak geçip gitti. Neden sonra, ağrı birden yükselince, tuhaf bir uyku bastırdı, sevindi Tarık buna. Belki, uykuda bir ölüm iyi olabilirdi şimdi. Gerçekten, insan böyle bir şeyi isteyebilirdi böyle bir durumda. Bıraktı kendini, başını hafifçe direksiyona yasladı ve uyuyup gitti.

4

Bir çakıltaşı, uçurumda, yatağını arayan sular gibi düşe devrile yuvarlandı, gelip tavşanın yuvasının içine girdi. O büyük gürültüden sonra, kalkan tozdan, etrafa yağan taş yağmurundan sonra, hayvan belli ki bekliyordu bunu. Korkmadı. Başını usulca çevirip ışığın azaldığı yuva ağzına baktı. Islak yün kokuyordu içerisi. Kıvrıla büküle parıldayan bir solucan telaşla girdi, çıktığı yere. Kök kokusu yayıyordu.

Buna dikkat eden olmuş mudur acaba? Bir solucan, havucun köküyle aynı şeydir. O kadar açıktır ki bu, birlikte kokmak, birlikte yaşayıp beslenmek, toprağın içinde birlikte uzamak için can mı atmışlardır? Öyledir biraz. Havuç kökünün uzanamadığı yere, solucan uzanır. Gidip orada gerekli besini bulan. Suya ulaşan. Suyun yaydığı can kokusuna ulaşan. Biraz bir uçbeyi gibi. Akıncı solucanlardır bunlar. Kökün uzaması için toprağı yumuşatarak ilerler. Küçük çöküntüler oluşturur. Böylece, yağmur yağdığında, içerideki kokunun, dışarıya ulaşmasını da sağlamış olurlar.

Tavşan, karnı inip kalkarak yuva ağzına gitti. Islak burnunu yaslayarak çakıltaşını itmeye başladı. Ancak, sıkışmıştı taş. Yavrulardan biri, bir zaman annesini izledi, önce korkuya kapıldı, sonra kaygı içinde çenesini yere dayayarak uzandı. Yeri olsa, kalkıp üstüne düşen bir görevi bulunduğu sonucuna varsa, gidip ona yardım edecekti belki. Hayat yardımlaşmadır. DÜŞMANCA DAVRANIŞ BİLE, YARDIMLAŞMA SINIFINA GİRER. Hele ana kız olunca biraz daha böyledir bu. Ancak, burada akıl etme işi büyüğe düşmüş gibidir: Tavşan, başka bir ağız yapmayı da bilir. Yere mahkûm olmadığını. Yine de, kış yaklaşmaktadır; LEPUS EUROPAEUS, LEPUS EUROPAEUS, her zaman, kışın yaklaşmakta olduğunu düşünür. O korkunç kışın. Düşler, huzursuz düşler içinde geçen, arada uzun, bitimsiz titremelerin geldiği. Köklerin kuruduğu, sürgünlerin aç karınlara sırt çevirdiği. Özsuyunun sanki sonsuza dek ormanı terk ettiği kış. O

zaman, toprak yuvanın bir yenisi için geç kalınmış olabilir. İkincisi, daha doğrusu ikinci bir yuva ağzı hep boşuna çabadır. Başa dönülmüş gibidir. Hava kararmaya, yağmurun ilk damlaları gelmeye başladığı zaman, ikinci ağız için ısrarcı olmamak gerekir.

Burnuyla, yeniden, güçlü biçimde itmeye başladı çakıltaşını. Acelesi yokmuş gibi sabırla, bir tavşandan beklenmeyecek sabırla itekledi taşı. Kendisiyle aynı renk bir taştı bu. Uçurumun başından yuvarlanarak gelmiş ve bula bula onun yuvasını bulmuştu. Davetsiz misafirdi.

Sonra, aslında bu daha hafif olsa, belki işe bile yarardı. Suyu, karı engelleyebilse sözgelimi. O zaman bundan ne diye şikâyetçi olunacaktı? Ve sonunda... Taş dışarıya fırladı. Tavşan sevinçten şaşırdı ne yapacağını; yuvadan dışarı çıktı, eserine bir kez de gün ışığında bakmak istiyordu sanki. Çıkıp uzun kulaklarıyla o sevimli çakıltaşına baktı. Bakınca, tam o sırada yeniden korkunç bir gürültü işitildi ve kafası parçalanan tavşan, başsız, cansız biçimde havalandı. Uzayan boyu, kan damlalarıyla çillenen sarı derisi ve güçsüz hırıltısıyla havada bir süre döndü, yuvadan da, yuva ağzından da, çakıltaşından da epey uzağa düştü.

Düşünce, AVCIATMACA onu bacaklarından tutup kan damlalarından sakınarak. Övünçle havaya yeniden kaldırıncaya kadar öylece bekledi.

5

Hava usul usul kapanıyordu. Orman hışırdamayı kesmiş, belli belirsiz uğuldamaya başlamıştı. Toprağın nemli, küflü kokusu yükseliyor, kayganlaşmaya başlayan yapraklara takılarak yayılıyordu. Yağmur başlamamıştı henüz. Ama yağmur, önce otları, ağaç gövdelerinde çokuşmuş likenleri, sonra irili ufaklı yaprakları ağırlaştırmakla. Böylece bütün bunları birer haberci gibi göndererek. Sonradan kükremek kaydıyla gelirdi. Havanın değil yalnızca, ormanın da yağmurdan önce ağır ağır kararması, su toplaması gerekirdi. Ki bir ormanın su toplaması ne demektir? Ağaçların iri kahverengi gövdeleri usulca büyümeye başlar. Karınca sürüleri ağırbaşlı, yorgun tümenler gibi başları önlerinde, dikkatle. Sincaplar, hava hiçbir zaman eskisi gibi güzel ve güneşli olmayacakmış gibi ürkerek. Her biri kendi yuvasına çekilirdi. Derken dev, ağır yapraklardan birinin arkasından –bu bir fil kulağı kadar olabilirdi sözgelimi, aklı başında bu fildi, eğiticisinin sözünden çıkmaz, az sonra üzerinden kucağında ateş topları olduğu halde kızlar atlayacakmış gibi kıpırtısız durup dururlardı; iş ki rüzgâr esip de asma yaprakları gibi görünmesin, titrek – evet işte bu iri yaprakların arkasından kökü çok derinlere uzanmış bir geyik çıkıverirdi.

Attığı her adıma dikkat etmeyi bilen bir geyikti bu. O kadar öyleydi ki, zaman içinde bizim şimdi renk dediğimiz şeyleri de öğrenmiş. Bununla kalmayıp renkleri nasıl elde edeceğini. Nefes marifetiyle böylece. Nasıl kılıktan kılığa gireceğini bellemişti. Nefes marifetiyle. Nefes marifetiyle. İNSAN, NEFES ALIP VERMEYİ ÖĞRENMİŞ OLSAYDI, ÖLÜMSÜZ OLURDU. Hayatta kalmak da buna bağlıdır, hayatta ölmek de.

Kaç gündür bezgin bir güneş vardı tepede. Kuru otları yakmayacak, insanı terletmeyecek, ağaçları susuzluktan kırıp geçirmeyecek, sivrisinekleri azdırmayacak ama yine de ortalığı

bunaltıp susturacak, miskin, sümsük bir güneşti bu. Ama, su da vardı. Ot yığınlarının arasında, bastıkça corklayan su, kimbilir ne zaman yağmış bir yağmurun biriktirmesi. İnsan bu su çukurlarına basmakla dengesini yitirip. Başka bir dünyanın kapısı gibi durup duran suyun içinde dizlerine kadar berbat olabilirdi. AVCIATMACA gibi. Sonra bu çamur deryası, dizde ormanın bütün lekelerini biriktirir, kayaların mor yosunlarını, kadifeçiçeklerinin koygun kahverengisini, örümcekotunun yapışkan mavi tozunu küçük evine taşırdı. Kokularıyla birlikte, kütük parçalarından, el marifetiyle yaptığı şirin ve korkunç av köşküne. AVCIATMACA, böyle diyordu, sesleniyordu ona; av köşkü.

Burası, eski zamanlardan kalma gerçek bir köşk gibi geliyordu ona. Sanki gerçekten eski, çok eski zamanlardan kalmıştı. Sözgelimi, bu eski köşkün, daha o zamanlar, birbirinden saygıdeğer sahipleri vardı. Diyelim, adam kudretli bir asker, gerçek bir komutandı, ordusuna emirler vermekten yorulduğu zaman –ki bu gerçekten de insanı yoracak bir şeydi– yaverini yanına çağırır, bir el hareketiyle arabasının marşını işaret eder –anlaşılacağı gibi, motorun ânında çalışması anlamına gelir bu– böylece çıkıp buraya gelirdi. Ruhunu dinlendirmek, doğanın sesini dinleyerek yorgunluklardan olduğu kadar tüm içsel kirlenmelerden de arınmak ve adeta yeniden doğmak için. Sonra, kuşkusuz, oluyordu da bu. Komutan, yanında yaveri oldukta geliyor, motoru işiterek kapının önüne çıkmış bulunan karısını selamladıktan sonra geçip içeride önce şapkasını çıkarıyordu. Büyük, görkemli bir sahneydi bu. O dev gibi asker içeriye girdiği zaman köşk neredeyse somut biçimde küçülüyor, avuç içi kadar kalmakla kadının gözündeki tüm değerini ve güzelliğini yitiriyordu.

Ama, buna üzülmek olur mu? Sevinçli bir haber aldığımız zaman, sevincimizin nesnesi, doğal olarak her şeyden değerli olur gözümüzde. Bu durumda öbür nesneler değersizdir diyemeyiz. Böyle düşünürdü AVCIATMACA. Bu, önümüzde parlayan, göz alıcı şeyden dolayı böyledir.

Evden dışarıya mucizevi bir mutluluk ışığı yayılıyordu. Pencerelerde parlayan, kütüklerin arasından sızarak ormana ince ışıktan oklar gönderen bir mutluluk ânı. Işık evi, diye geçirirdi içinden zaman zaman AVCIATMACA. Tüm direnci, mutluluğu ve gücüyle

ormana direnen, ormanı büyüleyen ve onu zenginleştiren bir ışık eviydi burası.

Sonra, yaver dışarıda bekliyordu elbette. Işıklar içinde, korkusuzca bekliyor, ormandaki tüm tehlikeleri unutmuş, hayvanların, ağaçların verdiği huzurla ve elbette görev bilinciyle, gözünü kırpmadan, arabasının başında bekliyordu. Ve komutan da, şapkadan sonra ceketini de çıkarıyor, ocağın başında dinlenmenin hazzını tadıyordu.

6

Aslına bakılırsa, AVCIATMACA'nın anlattığı bu hikâye yalan da sayılmazdı. Buralarda, sonradan yanmış ve yıkılmış, bütünüyle ortadan kalkmış bir av köşkünün bulunduğu doğruydu. Ortadan kaybolan bir avcıdan da söz edilebilirdi elbette. Ama, bilindiği gibi, KİMİLERİNE ZAMAN, HAK ETMEDİKLERİ BAZI BÜYÜKLÜKLER BAHŞEDER. Böylece ne yazık ki, bu eski avcının elimizde kendi gerçekliği yok; AVCIATMACA'nın anlattığı kadarı var. Yine de onun anlattığını gerçek saymamak için, kuşkusuz, bir nedenimiz de yok. Öyleyse, adı TANRININSİLAHI olan bu komutan hakkında şöyle denirdi: Bu durumda günlerce kalınabilirdi; komutan karısıyla içeride, ışıklar içinde, yaver kapıda, arabanın başında... Sanki bu ışık, yavere besin verirdi; ruhsal bir besin, bir ayin mutluluğu.

Dönelim. AVCIATMACA, av köşküne, dizlerine dek çamura bulanmış vaziyette girdi. Durup baktı sonra, sanırsın yol boyunca farkına varmamış da, çamuru kulübeye girdiği zaman fark etmiş; şaşkın gözlerle bir zaman bacaklarını izledi.

Ellilerinde vardı. Kısa sayılmazdı ama uzun boylu biri de denemezdi AVCIATMACA'ya. Kalın bacakları, kısa güdük kolları vardı, parmakları şişkindi. Palabıyıkları kaşlarına öyle çok benzerdi ki, bu bıyık o gür kaşlardan birinin yerine geçse kimse farkına bile varmazdı. Beyaz yüzü güneşte kızarmış, yanık ve kirden meşinleşmişti. Sırtına giydiği koyu kahverengi keçe yeleği hiç çıkarmazdı AVCIATMACA, bunun sayesinde ölümlerden de, kötülüklerden de korunduğunu düşünürdü. Yelek de hiç yıkanmadığı için kirle ezilmiş, kokmuş ve lime lime olacağı yerde keçe eriyerek kendi kendine yapışmıştı.

Elinden kan damlıyordu. Önce tüfeğini bir kenara bıraktı, sonra hayvanı masanın üzerine koyarak pencerenin yanına yaklaştı. Gözleri ormana dalıp gitti. İzledi bir zaman; yapraklar akıllarına geldikçe

hışırdıyor, kararsız rüzgâr bir o tarafa, bir bu tarafa esiyordu. Hatta, ona kalırsa bu rüzgâr, topraktan çıkmak suretiyle yerden yukarıya bile esmekteydi. Pencerenin dışında bir şey vardı sanki, onu hipnotize eden, iri donuk gözlerle boşluğa bakmasına neden olan bir şey. Sonunda, köşkün içinde bir de küçük oda bulunurdu. Penceresiz, ışıksız, o küçük giriş kapısıyla bile insana ürperti veren bir odaydı bu.

Adam pencerenin başında öyle büyülenmiş gibi bir zaman kıpırtısız durunca, bu ürpertici odanın içinden önce bir sürtünme sesi geldi. Sonra kaba bir GAK duyuldu. Ardından, neredeyse kapıyla aynı boyda, kapkara, korkunç bir kartal başını uzattı. Sonra o yaman zümrüdüankaları andıran bu kuş, düşe kalka duvarlara, masalara çarpa çarpa gelip AVCIATMACA'nın omzuna kondu. Öyle bir kondu ki, adam, kuşu bir zaman tartamadı, sendeler gibi oldu. Olunca, kızgınlıkla kuşu iteledi. Kuş buna bozulmadı ama kalkıp yeniden sahibinin omzuna tünedi. Avcı, sevecenlikle gülümsedi, yeniden pencereye döndü, —Çok fena yağacak TİMSAH, dedi, bir ara tepeye çıkmamız gerek, ne yapsak? TİMSAH bir pencereye, bir de avcıya baktı, sonra onu uzun bir GAK'la yanıtladı. Onu çok iyi anlıyordu sanki, anlamakla kalmıyor, ağır, olgun, düpedüz hüzünlü mimiklerle dinliyordu. Bir kuş, bir korkunç kartal değil de –kuşkusuz öyleydi görünüşte– sihirle kuş kılığına sokulmuş bir oğul gibi duruyordu. Çaresizin çaresizi bir hastalığa yakalanmış, sonra usul usul yalnızca sağlığını değil, görünümünü de kaybetmiş –Zamanla tüyleri çıkmakla– sonunda işte bu hüzünlü hali almıştı. Kan kokusu başını döndürmeye başlamıştı.

AVCIATMACA pencerenin yanındaki tahta sandalyeye oturdu, TİMSAH önce dengesini kaybedecek gibi oldu, bir omuzdan bir omza geçerek tedirginlik belirtisi gösterdi ama sonra o da sakinleşti ve sahibinin yaptığını yaptı; az sonra çok, hem de çok önemli bir şey görecekmiş gibi, pencereden dışarıya, yeni yeni yağmaya başlayan yağmura doğru bakmaya başladı.

7

Havada, ormanın görünüşünde, tedirgin edici bir şeyler vardı. Kapalı, koyu mavi bir ormandı bu. Durup durup sisleniyor, sonra birikip birikip pamuk balyaları gibi yoğunlaşan bu sis apansız bir rüzgârla dağılıyordu. Derken bir çakal, insanın burnunun dibindeymiş gibi ulumaya başlıyor, onu baykuşlar, uğursuz, sevimsiz puhular izliyordu. Sonra, gecenin en koyu saatlerinde, her gece hiç şaşmaksızın, derin, keskin, kulak tırmalayıcı bir ses daha geliyordu. Bu ses, bu gerçeküstü –bu dünyaya ait olmayan bir ses olduğu su götürmezdi– çığlık öyle kısa da sürmüyor, bir zaman İsrafil'in surunu andırarak ormanın derinliklerine yayılıyordu.

Ortalık henüz bütün bütün kararmamıştı. İlkin, arabanın üstüne iri bir damla düştü. Düşünce, Filiz gözlerini açtı. Korkunç bir ağrı vardı başında. Şakakları zonkluyor, midesindeki ağrı, elle tutulur bir şey gibi yükselerek ağzından dışarı çıkmaya çalışıyordu. Neden sonra kaza geçirdiklerinin farkına vardı; ön cam kir içindeydi, araba bir uçurumun başında, iki ön tekerleği boşlukta olmak suretiyle kalakalmıştı. Ne düşüneceğini bilemiyordu. Dahası, böylesi durumlarda ne olur; insan, aklına üşüşen korku ve düşüncenin fazlalığından, hiçbir şey düşünemez hale gelir. Aptal gibi sağı solu izler bir zaman. Ve, Filiz'in yaptığı gibi, duruma en olmayacak yerinden bakar: Ne işim var burada benim, diye geçirdi içinden. Bu sabaha kadar, öyle ya, hiç değilse şu birkaç gün, iyi dinlenmişti oysa. Sonra o telefon geldi, kadın yaşlı, dedi Tarık, şimdi hemen gitmezsek fena olur. Sonra, bel kırığı bu, çok ciddi dedi abim, ne olur ne olmaz. Böylece sabahın köründe yola çıktılar. Oysa, nasıl ihtiyacı vardı bugünlerde; son birkaç aydır doğru dürüst uyuyamamıştı bile.

Kendini dinç hissettiği zamanlar, sıkı ve iştahlı çalışırdı Filiz. Saatin nasıl geçtiğini bilmez, aynı gün içinde iki, bazen üç toplantıya girer, kiminde bunların dosyalarını bile tamamlayabilirdi. Bu elbette,

kendi dairesi içerisinde kaldığı sürece geçerli olabilecek bir sistemdi; bilinçle olmasa da, el yordamıyla bilirdi bunu Filiz. Alışkanlıklarını sürdürme ısrarı denemezdi, kendi iç dengesini bu yolla sağlıyordu. Ancak böyle sürdürebiliyordu yaşamını, yoksa, sürdürdüğü yaşamdan hoşnut değildi kuşkusuz. Dairenin dışına çıktığı zaman, zincir gibi, birbirine bağlı bulunan her şey ansızın çözülüyor, eli ayağına karışmakla bambaşka biri olup çıkıyordu. İnsan, yaşamının ne kadar sınırlı alanda sürdüğünü görmek zorundadır. Filiz, ilgi alanları, hobiler, bilgi birikimleri, ilginç deneyimler –çadır kampları, egzotik geziler, müze ziyaretleri vs.– konuşulduğu zaman hemen kabuğuna çekilir, alayla düşünmeye başlardı. İnsanı bu boş işlere zorlayan şey ne olabilir? Sıkıntı mı? Ölüm duygusu mu?

Derken, Tarık'ın boynundaki kanı fark etti. Korkuyla atılınca emniyet kemerinin engeline takıldı. Onu açtı, uzanıp Tarık'ın yüzünü yüzüne doğru çevirmeye kalkıştı. O zaman arabadan bir gıcırtı yükseldi. Yükselince korkup eski duruşunu aldı Filiz. Bunu yapacağım diye ansızın bırakmak zorunda kaldı Tarık'ın başını. Baş yeniden direksiyona çarptı, Tarık uykusuna kaldığı yerden devam etti.

O sırada Filiz durumu daha iyi anladı, çıkmanın bir yolunu bulursam, diye geçirdi aklından, o zaman belki bir şeyler yapabilirim. Belki gidip bir yardım çağırırım. Bunu deyince, telefon geldi aklına; çantalarını arka koltuğa koymuşlardı. Zor oldu ama uzanıp aldı ikisini de; Tarık'ın telefonunun görüntüsü bütün bütün gitmişti, kendisininki de çekmiyordu. Bu, öyle büyük bir krize neden oldu ki, Filiz, kıpırdamaktan bile çekinerek, içli içli ağlamaya başladı.

Aslında kimi zaman, felaketi olduğundan daha büyük görürüz. Merdiven inerken, sözgelimi. Ayakucumuzun iflahsız bir boşluğa denk geldiğine inanırız. Yüzümüz basamağı izleyerek. Boşluğun daha ne kadar süreceğini bilemeyiz. Bu nedenle, bunu bilmediğimiz için, süre bize çok uzun gelir. Ayakucumuzun yolculuğunun sonsuzca uzayacağını düşünürüz. Oysa, yeni basamak hemen oradadır işte.

Sonra, daha önce hiç duymadığı bir hal geldi içine. Arabanın tavanı büyüyüp ağır mı ağır bir deprem duvarı gibi üstüne üstüne gelmeye başladı. Gelince bu devasa bir yapının duvarına benziyordu kuşkusuz ama. Bir de canlıydı. Soluk alıp veriyor –diyelim ki bu pek önemli değildir, canlı, en azından soğuk olmayıp düşmanına bir şans

verebilir pekâlâ– Filiz'i kasıtlı olarak orada, oturup kaldığı koltukta sıkıştırıyordu. Bacaklarını neden hareket ettiremediğini, sözgelimi neden kapıya taraf dönemediğini –bunu yapmayı istiyordu kuşkusuz, bunun için girişimde bulunduğunu da zannediyordu; ona öyle geliyordu ki, denedim, olmadı, bir daha denedim, gene olmadı, yapamıyorum– anlayamıyordu. Ben korkak mıyım, diye geçiriyordu o zaman içinden. Dönüp arka koltuktan çantamı aldım da, alıp telefonumu içinden çıkardım da, bunu yaparken araba biraz çıtırdadı diye ödüm patlamadı mı? Oysa belki küçük bir çıtırtıdır bu, belki bir daha duyulmayacak? Ya da diyelim bir kez daha duyulmakla bir şey olmayacak?

Bunları düşündükçe, başını biraz daha eğiyor, kendi başını kendi kucağına almaya çalışıyordu Filiz. Fiz. Tarık' ın deyişiyle. Ben sana Tar demiyorum ama? Ancak, bunun farkında değildi elbette. Nefesi daralmaya başlamıştı. Sonunda, Tarık'ı falan boş verip... Basbayağı uyuyordun ama. CLINT EASTWOOD adamı darağacına asıp atına binip çoktan uzaklaşmıştı. Oysa, onca uzaktan ipi vurduğu sahne için başlamıştın filme. Ansızın cinnet getirip camı çerçeveyi elleriyle parçalayıp kendini uçurumdan aşağıya atmaktan korkuyordu. Diyelim kendisi böyle bir durumda pek anlayamaz, pek acı duymazdı da. Tarık baygın olmasaydı. Bari, bana Tar diyeceksen, dikkat et de evde yalnızken de. Yani öyle milletin yanında falan...

Derken, yanı başında bekleyip Fiz'in düşüncelerini dinliyor; dinlemekle de kalmayıp kendince sabırsızlanıyormuş gibi, ansızın bir daha çatırdadı araba. Bu kez, üstelik, biraz daha şiddetli oldu. İçinden acı bir şey yükseldi Fiz'in. Tarık'ın da başı hafifçe doğruldu, sonra yeniden direksiyona çarptı.

8

Hava hiç kararmayacaktı sanki, öyle lacivert kalakalmıştı. İri damlalar düşüyordu; düşmek de denmez, hedefsiz, kimi zaman sallana sallana iniyordu bu damlalar. Kimisi bir kılıç gibi insanın gırtlağını kesiyor kimisi sanırsın kuş boku; habersiz ve yumuşak düşüyordu. Arada ağaçlar Abdal Musa'nın namazına benzeyerek eğilip eğilip kalkıyor, yapraklar rüzgârı söküp götürecekmiş gibi kararlı çırpınıp duruyorlardı.

AVCIATMACA bir zaman sonra, uykusunu dağıtmak ister gibi başını salladı, pencerenin önünden kalktı. Kulübenin tahta döşemesi gıcırdadı, TİMSAH ürktü, bir darbe bekler gibi bir-iki adım geriledi ama sonra sanırsın eski, güçlü yıllarını anımsamış bir kabadayı; boynunu dikleştirerek sahibine baktı. Adam kapıya yönelince o da tavşanın usul usul kanamaya devam eden parçalanmış bedenine yaklaştı. AVCIATMACA, ayaklarını sürüyerek –hep böyle yürürdü gerçi; az sonra düşecekmiş, mecali yokmuş, yaralıymış, devasız hastalık kuşkusundan gücünü yitirmiş, beyninde şimdiye kadar hiç farkına varmadığı ama gün geçtikçe büyüyen, sonunda ceviz gibi kabuk bağlayan bir ur varmış gibi– askıya uzandı, iri, üstüne aldığı zaman insanı iki katına çıkaran paltosunu giyindi. Tüfeğini de yeniden kuşanmakla sanırsın ensesinde de bir çift gözü vardı, —Gel lan buraya, dedi. TİMSAH, meymenetsiz sahibinin kendisini nasıl gördüğünü düşünüp önce şaştı, sonra aldırışsızlıkla havalandı hafifçe, gidip gıcırtıyla aralanan kapıdan çıktı. Adam da onun peşinden çıkmakla kapıyı kapatmayı falan düşünmedi. Önce başını kaldırıp gökyüzüne baktı; alnına iri bir damla düştü. Göründüğü kadar yok yağmur, diye geçirdi içinden. Pekâlâ idare edilebilir. Önce ıslanacaksın, sonra sakınacaksın. AVCIATMACA böyle yaklaşırdı yağmura. Hemen, geç kalmış gibi sigarasını yaktı. Tüfeğini sırtına bir asker gibi çapraz yerleştirdi, ellerini boşa almış oldu böylece.

Sadık bir atı vardı. KAHVE adını vermişti ona. Tümü değil, yalnızca başı kahverengiydi atın. Ama özellikle yapılmış, sanırsın tasarlanmış gibi bir kahveydi bu. Karısı zaman zaman atla ilgili hikâyeler uydururdu; sözgelimi, en güçlü iddiasına göre; at kimselerin bilmediği, büyülü, bir görünüp bir kaybolan bir dereden su içmişti. Aslında Hızır'a ait olmakla aynı zamanda kutlu olması gereken bu dere, KAHVE'yi hem ölümsüz kılmış hem de süslemişti. —Bu durumda, derdi AVCIATMACA, atımız su içmek için sadece ağzını değil, bütün bütün boynunu sokmuş oluyor Hızır'ın deresine. Saçmalamakta üstüne yok. Kadın çoğunlukla, AVCIATMACA bir şey söylediği zaman bir adım geri çekilir, gözlerini yere indirerek sanırsın bir şeye küsmüş, kabahatini affettirmek için çocuk gibi büzülüp kalırdı. Yine de vazgeçmez, —Göreceksiniz, derdi, inşallah çok uzun yaşar, çok çok uzun yaşayıp atın ölümsüz olduğunu görürsünüz. Ben herhalde göremem. Ben zaten fazla yaşayacağımı zannetmem. Çok uzun yaşamayacağım ben, benim Hızır'la böyle bir sözleşmem yok. Zaten bir görüşmem de olmadı. Allah'ın da bana uzun ömür vereceğini bilmem. Benim sol böğrümde genç kızlığımdan beri bir ağrı vardır. Ne ağrısı olduğunu bir türlü çözemedim. Benimki doktorlara kızdığı için hastaneye falan da gitmedim. Allah da herhalde bu ağrıyla beni hayat boyu sınamış oldu. Bakalım dayanabilecek mi diye. Kadın sessizce ve uzun uzun konuşur, atın kahverengi boynunu anlata anlata bitiremezdi.

AVCIATMACA, sigarasını ağzından düşürmezdi, kül burada kendi kendine uzayıp durur, sonunda düşeceği varsa düşer, yoksa tütünün ateşi soğuyana dek adamın ağzında kalırdı. KAHVE'nin eyerini düzeltti, sonra kıvrak bir hareketle atının sırtına bindi.

Rüzgâr azalmış gibiydi. Ormanın derinlikleri iyice koyulmuş, ortalığa lacivert bir sis yayılmıştı. Arada ağaçkakanlar ağaç gövdelerini dövüyor, uzaklarda bir yerlerde puhukuşları ötüyordu. Adam atın karnına topuğuyla vurunca at önce fırlayacakmış gibi oldu, sonra dizgin ağzını sıktı, o da usulca yol almaya başladı. Önce bir kozalağa bastı, sonra corklayan bir suya denk geldi. Ortalıkta öyle güzel bir koku vardı ki, KAHVE burnunu kaldırıp derin mi derin bir soluk aldı. Ihlamur çiçekleri, yarpuz kesikleri, kişniş, biberiye, ayva geçiyordu bu kokunun içinden. KAHVE bütün bunları bilirdi. Bu kokuları tek tek

ayırt eder, ciğerlerini açtığı zaman bu ciğerler sanırsın hiç dolmayacak; kanatları açık iri, siyah burun kapanmak bilmezdi.

TİMSAH, çıkıp evin kapısına tünemişti. Sahibinin sigarasını bilir, bu küçük közün son bulmasını beklerdi. Böyleydi hep. AVCIATMACA izmaritini atınca kuş çatıdan kalktı, gürültüyle inip gidip avcının sağ omzu üstüne kondu. Üçü birlikte, ormanın korkunç laciverdine doğru yol almaya başladılar.

9

Neden sonra Tarık kendine geldi. Üşümeye başlamıştı, titreme derin bir yerlerden geliyor, dizginlenmez, önü alınmaz bir üşümeyi de beraberinde getiriyordu. Onun uyandığını görünce sevindi Filiz. Sanki ansızın kurtulmuşlardı da yollarına devam edeceklerdi. Gözyaşlarını sildi, —İyi misin? diye sordu. —İyiyim herhalde, dedi Tarık, başım ağrıyor. Ne oldu şimdi? —Ne olacak, dedi Filiz, buradayız hâlâ, kıpırdayamıyoruz. Dışarı çıkmaya çalıştım, olmadı, en küçük bir şeyde kayıyor araba, o yüzden ani hareket etmezsen iyi olur. —Etmem, etmem ama ne yapacağız o zaman, nasıl kurtulacağız buradan? Fısıltıyla konuşuyorlardı, hava kararmış, yağmur hızını arttırmıştı.

Birden ayak sesleri duydular. Yakınlarda bir yerlerde bir kuşun kaba kaba öttüğünü, birinin derin derin soluk aldığını da belli belirsiz işittiler. Tarık boynunu çeviremiyordu, kulağının arkasındaki sızıdan kaynaklandığını zannediyordu bunun. Kulağımın arkasını nasıl, nereye çarptım ki, diye düşünüyordu. Düşününce, Filiz usulca dönüp arka cama baktı. O sırada bir el feneri yandı. Bu ışık kör etti Filiz'i. Kurtulduk, diye geçiriyordu içinden. Bu kadar işte... Ama ışıktan gözünü alamıyor, ağzını açıp bir tek laf da edemiyordu. Hipnotize edilmiş gibiydi. Doğrusu, arkalarında öyle durup duruyordu birisi. Hareketsiz, elinde fener, bir zaman bekledi.

Sonunda yeni bir uykudan uyanır gibi silkindi Filiz. —Yardım edin! diye seslendi. Su, arabanın arka camından ince yollar çizerek akmaya başlamıştı. Fener bir süre daha öyle hareketsiz durdu, sonra aniden kıpırdandı, yanıp söndü. AVCIATMACA, götürüp el fenerini atın boynuna astı, sonra heybesinin içinden uzun mu uzun bir kendir çıkardı. Kendiri çözdü, bir ucunu götürüp arabanın arkasındaki kancaya sıkıca bağladı. Öbür ucu püsküllenmişti biraz. Bu püskül alacakaranlıkta küçük kuşlara benzediğinden, TİMSAH işkillendi, ansızın, atın sırtından havalanıp ipe saldırdı. Adam okkalı bir tokat attı

kuşa. —Siktir git! dedi. Kuş birden öfkeye kapıldı, tüyleri kabardı, geri çekilerek saldırı hazırlığına başladı ama AVCIATMACA aldırmadı buna. Derinden, arabanın içinden bir, yardım edin, çığlığı daha koptu. Bunu daha önce de duymuş ama duymamış gibi yapmışlardı.

Yolun karşı tarafındaki sağlam ağaçlardan birini gözüne kestirdi, gidip kendiri ağacın gövdesine birkaç kat dolayarak bağladı. İp gerilmiş, araba sağlama alınmıştı.

KAHVE, yolun ortasında uysal, hareketsiz, yağmurla mutlu, öylece bekliyordu. Boynuna asılı ışığa aldırış ettiği yoktu. Yıkandığını düşünüyor, ormanın sesiyle zaman geçiriyordu. ZATEN ZAMAN GEÇİRMEK İÇİN YAĞMUR BİREBİRDİR. Hele lacivert bir yağmur.

Avcı, kendiri ağacın gövdesine bağladıktan sonra, iç cebinden sigarasını çıkardı, ağacın altı kuruydu, bir gözü arabada, yaktı, içine çekti, yağmurun dumanı nasıl hızla süzdüğünü izledi. Sonra etrafa baktı; ormandan, ağaçlardan, koyu bir ışıksızlıktan başka hiçbir şey yoktu çevrede... Zaman zaman ağaçlar tıslıyor, çalı diplerinde saklı keklikler, kaplumbağalar takırdıyordu. Akşam saatleri, Hızır'ın deresi gerçekten, ansızın ortaya çıkacak, kahverengi bir imkânsızlık gibi akmaya başlayacaktı sanki.

Sigarasını bitirip izmariti yağmura fırlattı, kalkıp KAHVE'nin boynundan el fenerini aldı, arabaya hızla yaklaştı. Tarık'la Filiz donakalmışlardı. Korkudan, camları açmayı bile akıl edememişler; zira gelenin bir insan olmadığını düşünmeye başlamışlardı. İnsan zaman zaman olmayacak şeyler düşünür. AVCIATMACA arabaya yaklaştı, cama vurdu, Tarık gözlerini belertmiş ona bakıyordu. Avcı, eliyle daire işareti yapınca Tarık yavaş hareketlerle kolu çevirdi. —İyi misiniz? dedi AVCIATMACA. —İyiyiz, dedi Tarık. İyiyiz, biraz başım... —Arabayı bağladım, dedi avcı, artık düşmez. Ama iyi dayandınız. Bir ara, aşağıdan sizi gördüm, bir ara... neyse. İnin. Arka koltuğa geçin önce... —İnebiliriz, dedi Filiz. —Önce sen, dedi Tarık, benim biraz... —Tamam, dedi Filiz, sana yardım edeceğiz.

Yolun ortasından KAHVE'nin uzun uzun kişnediği duyuldu. Ölümlülerle alay ediyordu sanki.

10

Kan kokusuydu, TİMSAH'ın aklından gitmiyordu bir türlü. Bu koku, tutup kuşun başını, sözgelimi o sırada hiçbir biçimde aklından geçmeyen bir tarafa çeviriyordu. Durup dururken, bir kuş neden olmadık yerlere bakar? Belki başının arkasında bir şey kıpırdamıştır, bir ışıltı. İnsan ışıltıyla bir yaprağın kıpırdayışının aynı şey olmadığını istediği kadar düşünsün. IŞIMA, BİR KIPIRDANIŞTIR NE DE OLSA. Kuşkusuz, bunun kendine özgü bir sesi de bulunur. TİMSAH, sesleri türlü türlü bölümlere ayırmayı çoktan öğrenmişti. Gürültü vardı, sürtünme, hışırdama; ama en tehlikelisi duyulmayanlardı. Onları da işte bir şey, içinden gelen bir şey uyarırdı. Kuşun içinde, başka seslere duyarlı ikinci bir ses bulunur. Bu ses, başına yakın bir yerlerde olacak, TİMSAH'a çabuk ulaşır ve böylece o da durup dururken, aynı anda birden çok yere bakmakla... bu da hayvanın olmazsa olmazıdır.

Tarık'ı arka koltuğa taşımaya çalıştıkları sırada, TİMSAH yolun karşı kıyısında, iri yapraklarla bunları bezeyen dalların arasına tünedi. Arada gözucuyla sahibine bakıyor, az önceki tokadın anısını düşünüyordu; bu herhalde henüz bitmemiş bir şeydi. Çoğu zaman, avcının eliyle başı arasında bir iz bulunmadığını, daha doğrusu ikisinin birbirinden ayrı şeyler olduğunu düşünür, eli başlı başına bir varlık olarak hayal ederdi. Ormanın türlü yaratıklarından biri, sisin içinden çıkıp gelmiş, daha önce buralarda bulunmadığı için de kimsenin hakkında bir şey bilmediği bir şey, bir yaratık. Bu nedenle avcıdan çok, onu izlemek gerekirdi. O zaman belki hayvanın huyunu öğrenmek de mümkün olabilirdi.

Derken, ağacın arkasında bir ışıltı hissetti. Sırtına vuran, kara, sert teleklerini uyaran portakal rengi bir ışıltıydı bu. Birden başını çevirdi, o bakınca portakal rengi ışıltı da kayboldu; ama çok geçmeden az ötede yeniden ortaya çıktı. Gerçekten, portakal iriliğinde yuvarlak bir top gibi belirip kaybolan bu şey ne olabilirdi? Fazla hızlı hareket eden

bir ışıktı; TİMSAH biraz korktu. Yine de, anlayamadığı şeylerden biri de buydu işte: Korktuğu zaman daha cesaretli olmasını sağlayan şey neydi? Daha doğrusu, korktuğu nesnenin üzerine hemen hemen hiç düşünmeden atılmasını sağlayan şey... ne olabilirdi? Böyle zamanlarda aklının gittiğini, tıpkı avcının eli gibi kendi bedeninin de bambaşka yasalarla hareket ettiğini. AQUILAE NIGRAE, AQUILAE NIGRAE. Kalkıp bir sıçrayışta alev topunun göründüğü yere gitti. Havalandığı sırada ıslak yapraklara değdi başı. Yağmur toplamış yapraklardı bunlar. Havada, başının üzerine akmış suyun, gözlerine dolduğunu duyumsadı. Zaman zaman insanın gözlerinin önünden bir ırmak geçer. SERİNLETMEYEN IRMAK AĞLATIR, UNUTMAYIN. Bunu neden düşündüğünü bilmiyordu. Yere, portakal topunu son gördüğü tümseğe indiği zaman, onun çoktan, bir pars boyunu aşacak denli uzaklaştığını fark etti. Elbette, bütün bütün kaybolmamıştı. Yine yanıp sönüyordu. Söndüğü vakit görünmeyen, ışıldadığı vakit insanın gözünü alan topu deli gibi merak ediyordu. Bunun üzerine, sıçramaya devam etti.

Kuşkusuz, daha önce görmediği bir hayvan olabilirdi bu. Kanatsız bir hayvan. Boyuna yerde süründüğüne göre... ama belki görmüştü de. Kimilerinin geceleri bambaşka donlara büründüğünü biliyordu. Kimi sırtüstü, bir bohça gibi kendini asarak uyurdu kimi hava kararmayagörsün uyuzlaşırdı. Sözgelimi bazı yılanlara olurdu bu. Gerçi iyice saklanır, birbirinden ağır kayaların altına girer, böylece gece uyuzluğunu üzerlerinden atmaya çalışırlardı. Ama, TİMSAH'tı, kafaya takmayagörsün, kokuyu alır –hoş, yılan kokusu almakta zorlanırdı da biraz– kayanın ağırlığını dinlemez, bunu yorgun bir halat gibi tutup havaya kaldırabilirdi. Az mı olmuştu, gagasının ucunda yorgun kementlerle havalandığı?

Derken, bir kez daha sıçradı ama sonra uzun bir zaman ışıltıyı göremedi. Yanı başında bir kirpi kabardı; titreyen bir şeyin sıçrattığı suyla irkildi, sonunda portakal topunu iyice uzaklarda yeniden gördü. Hızla, kendine güvenle, sessizce uzaklaşıp giden bu gece hayvanına büyük sevgi duyduğunu anladı. Gagasını havaya kaldırıp uzun uzun gaklamaktan başka bir şey de gelmedi elinden.

11

Arabadan inmeyi başardıkları zaman yağmur iyice kararlı bir hal almıştı. Filiz gözünü açamıyor, burnuna dolanan saçları yüzünden hiçbir şey göremiyordu. Tarık daha kötü durumdaydı; sol bacağını oynatamıyor, başının arkasındaki ağrıyla büyük acı çekiyordu. Filiz koluna girdi onun, öbür kolundan da AVCIATMACA tuttu. KAHVE'nin yanına kadar sürüklediler. —Çıkabilecek misin? diye sordu avcı. Sağlam bacağınla basarsan çıkarsın bence. O bacak hâlâ sağlam... —Sağlam, dedi Filiz, onunla çıkabilir. Çıkabilirsin. Sonra avcıya döndü: —Bize bir ambulans lazım, dedi. Başı kanıyor, hastaneye gitmesi lazım. —Gidemez, dedi avcı, hastane çok uzak, biz bakacağız ona, merak etmeyin, bu halde... Acil bakmamız lazım. Hastaneye haber veririz ama çabuk gelemezler. Doğrusu, hiç gelmezler buraya. Tarık başını ağır ağır çevirdi, gözlerini kısarak baktı AVCIATMACA'ya. —Ne demek gelmezler, dedi zorlukla, öyle şey mi olur? Bunu duyunca avcının gözleri öfkeyle parladı, yakındaki ağaçların birinden bir hışırtı yükseldi. Bir şey havalanır gibi oldu. Karanlıktı hava, el feneri kendi çevresinin dışında hiçbir yeri aydınlatamıyordu. Avcı, başını öne eğdi. —Bak... dedi, sonra kendine hâkim olmak ister gibi, bir süre titreyerek başı eğik bekledi. —Ata binmen lazım, kan kaybediyorsun. Bu yola girin diye ben mi söyledim? —Nesi varmış yolun? —Eski yol burası... Neredeyse yirmi senedir kullanılmıyor, hem... hem köylere bile çok uzak, anladın mı? Yani, bana rastlamanız büyük şans. Ben sizi görmeseydim. Kısacası, şu anda sizin burada olduğunuzu bu memlekette kimse bilmiyor. Hem, dünyada da kimse bilmiyor. Ama işte... talihiniz varmış. Benim hanım sana bakar...

Derken ağaçların birinde yeniden bir hışırtı koptu. Yapraklar uçuşup ağaç bir volkan ağzı olup açılarak TİMSAH bu ağızdan

püskürür gibi fırlayıp çıktı. Çıkıp yeniden AVCIATMACA'nın omzuna kondu.

Filiz yumuşamıştı. —Binebilecek misin? diye sordu, bin de gidelim. Adam doğru söylüyor, kaybedecek zaman yok. Tarık'ı üzengiye yanaştırdılar. Avcı onu bacaklarından tutup, sanırsın bir pamuk balyası, kolayca havaya kaldırdı, bir kerede atın sırtına oturttu. Sonra hırıltılı bir sesle güldü. —Gördün mü, dedi, güçlü adamsın. Hadi bakalım, çok fazla ıslandık, gidelim artık. Doğru mu? —Doğru, dedi Filiz. Avcı bu kez Filiz'e baktı dikkatle. Hafifçe gülümsedi. —Hadi sen de bin, dedi. Filiz yere baktı. —Bineyim mi ki, dedi. —Bin, dedi avcı.

KAHVE, uysal, büyük, bekliyordu önünde. Filiz ata tırmanırken avcının içi gitti, gerçi kızın kalçasını falan göremedi karanlıkta ama içi gitti yine de. Önünde eğilip belirginleşen kalçayı hayal etti. Neden sonra, elinde fenerle atın yularından tutmakla öne geçti. —Atımın adı Kahve, dedi. Böyle çağırırsanız anlar. Çok uysal bir attır. —Güzel bir isimmiş, dedi Filiz. Sonra arkasında oturup da beline sarıldığı kocasının göbeğine elini soktu. Tarık irkildi bu ıslak elden. Bacağının ağrısını fazla hissetmiyordu ama başı çatlayacak gibiydi. Kurulanmak, sonra iyice bir uyumak istiyordu canı. Ne zaman olacaktı ki bu? Olacak mıydı? Gidip... Aslında bu adam kendilerine yardım etseydi de... arabayı çekselerdi yola. Bu düşünce aklına gelince birden kafasını kaldırdı. —Arabayı çekseydik, dedi, biz aslında... Arabayı çekebilseydik, dönüp geldiğimiz yoldan gidebilirdik... —Dönemezdiniz ki! diye bağırdı avcı, araba... siz yere vurduğunuz zaman parçalanmış. —Nasıl parçalanmış? —Bilemem, herhalde depo delinmiş, kayalardan aşağıya benzin akıyordu. Allahtan yağmur var, yoksa bütün ormanı yakacaktınız. Bu ormanı korumak için neler çektiğimizi biliyor musunuz siz? —Benzini nasıl gördünüz ki siz? diye sordu Filiz. Adam dönüp feneri kızın yüzüne tuttu. —İsterseniz sizi geri götüreyim, ne haliniz varsa görün, olur mu?

Tarık'ın başı öne düşmüştü. Uyku öyle ağır çökmüştü ki üzerine, çevresini saran her şeyi yaslanıp uyumak için kullanabilirdi. Çok geçmeden Filiz'in eli de ısınmıştı göbeğinde. İyi gelmişti bu. Kız arada işaretparmağını kocasının göbek deliğine sokuyor, o zaman adamın ensesinde tuhaf, hoşuna giden bir ürperti peyda oluyordu.

12

Gökyüzünde, burgaçlanan bir şeyler vardı. Kara bulutlar arada iç geçiriyor, sonra zifiri karanlığın ortasında bir şey, ak bir gölge gibi insanın gözünü yalayıp geçiyordu. Orman, her yerinden nefes alıyordu. Orman başlı başına bir ciğere dönüşmüş nefes alıyor, sağda solda gizli gözler seziliyordu. Yağmurun uğultusu vardı sonra. Sanırsın bir at sürüsü. Yakınlardan bir at sürüsü geçmekle bu sürü... yine kendi çevresinde dolanıp. Bitimsiz, uçsuz nal sesleriyle ormanı inletiyordu. Atların ayaklarının altında yapraklar uçuşuyordu sonra. Tohumlar çıtırdıyor, çalı dipleri gıcım gıcım bel veriyordu. Çamurlu tuzaklar vardı. Atların ak baldırlarında bu çamur damlaları koyu lekeler bırakıyordu. HER AT BİR HİKÂYE ANLATIR. Bu atların her biri kendi hikâyesini öyle bir anlatıyordu ki, insanın yağmur yağdıkça durup boşluğu dikkatle dinlemesi işte bundandı.

Yağmur yüzünden pek yavaş ilerliyorlardı. Bir ara AVCIATMACA yine durdu, dönüp fenerin ışığını Tarık'ın yüzüne tuttu. Uyuyordu Tarık. Başı önüne düşmüş, KAHVE'nin boynuna sarılmıştı. —Aslında ev çok uzak değil, dedi AVCIATMACA, ama gördüğün gibi yol ağır... Seninki uyumuş? —Uyudu, dedi Filiz, çok ağrısı var, yağmur mahvetti bizi, daha ne kadar var? —Dedim ya, çok değil aslında; ama yol ağır, yoksa çok değil aslında. Burası böyle, burada kesin hiçbir şey yoktur. —Ne demek o?

Avcı birden durdu, o durunca at da durdu, TİMSAH da omuzdan kalkıp avcının kasketli başına kondu. Bir gürültü duyulmuştu. Adam atın yularını bırakıp uzaklaştı, birkaç adım ilerledi, ışıkla önünü taradı. Sonra yolun solundaki bir noktaya yaklaştı. Filiz kara, bir top büyüklüğünde bir şey gördü fenerin ışığında. Ama bunu o kadar belli belirsiz gördü ki, ne olduğunu anlaması olanaksız olduğu için, o şeyden çok avcıya baktı: Adam, gördüğü şeyi pek önemsemedi, gerisingeri dönerek yuları yeniden eline aldı.

Böylece, hiçbir şey olmamış gibi, kaldığı yerden devam etti: —Şu demek ki, dedi, işte basbayağı burada hiçbir şey kesin değildir demek. Misal, şimdi bu gittiğimiz yol var ya, burası bambaşka bir yol olabilir. Bunu ben de bilemem. Zannetme ki buralıyım diye, gelip insaniyet göstererek sizi güzelce kurtardım ve de en güzel şekilde kurtardım, hem de evime götürerek size baktım diye... Doğru mu? Şaşkınlıkla dinliyordu Filiz. —Ne doğru mu, diye sordu. —Yani işte... burada her şeyi doğru ve dürüst olarak bildiğimi zannetme, demek istiyorum. Yolları iyi bildiğimi falan... Doğrusu, bir ormanda, hava karardığı zaman, her şey yeniden başlar. Her şey başka bir şeye dönüşür. Rahmetli babam anlatırdı... Ben de sana anlatayım... Vaktiyle adamın biri burada, işte tam şimdi bizim yürüdüğümüz bu yolda yürümeye başlamış... Dinliyor musun? —Dinliyorum. —Dinlesen iyi olur. Adını bağışlar mısın? —Adım Filiz... kocamınki de Tarık. Neden öyle dedin ki? —Neden ne dedim? —Dinlesen iyi olur dedin? —Boşa konuşmayayım diye. —Ha... tamam, dinliyorum. —İyi olur. Vaktin zamanın birinde bir adam tam işte bu yolda yürümeye başlamış. Evi de şurada bir yerdeymiş. Adam yürümüş, yürümüş, ormanda görülecek işleri varmış. Ne işi varmış da bütün günü bu koca ağaçların arasında geçirmiş de havanın karardığının farkına varamamış dersen, onu ben bilemem. Neticede adamın işi varmış; herif akşama kadar çalışmış. Hava iyice zifiri olunca da fenerimi yakayım da evime döneyim, demiş. Dönmüş de. Ama dönünce ne görmüş? Ev başka bir evmiş. Yani, ev aynı evmiş de, anlayacağın, kapıyı tanımadığı biri açmış.

Yine bir sessizlik oldu. Adam hikâyesini bitirince yine dönüp fenerle Filiz'e baktı. Uyumamıştı kadın daha. Yağmur sicim sicim saçlarına iniyordu, bitkinlik omuzlarını iki büklüm yapmıştı. Yine de, dinlemişti avcıyı. Kendisinden başka, Tarık'ı da atın üzerinde tutmaya çalışıyordu. AVCIATMACA, hikâyesi hakkında Filiz'in ne düşündüğünü merak ediyordu. Kaşlarını çattı, feneri kızın yüzünden çekti. —Bu, masala benziyor, dedi Filiz, masallarda olur böyle. —Sen okumuşa benziyorsun, dedi avcı. —İşletme mezunuyum, dedi Filiz. Avcı güldü. —Mezunsun ya, dedi, ders çıkarmayı bilmiyorsun. —Neymiş bunun dersi? —Sen hele bir düşün, ben sonra söylerim, dedi

avcı. Başında kartalıyla, gerçekten de masallardan fırlamış gibi görünüyordu.

13

Kulübe, eski zamanları hiç unutmamış gibi mağrur, koygun durup duruyordu yerinde. Koyu kahve kütüklerden yapılmıştı. Akşam saatleri kızıla çalar, geceleri geceden daha koyu bir siyahla ışıldardı. Bu ışıldama için yangını nereden aldığı bilinmezdi ama. Işık evi dediklerine inanmıyorlar ama, sahiden de öyle, derdi AVCIATMACA. Komutana da inanmıyorlar, yaverine de... Komutan veya hoca. Ne fark eder? Tutturmuşlar, komutan nereden çıktı, herif bildiğin hocaydı işte diye. Ulan, peygamber efendimiz de hem hoca hem komutan değil miydi, Allah Allah... Evin ışıltısının yerinde durduğunu söylerdi. Oysa, ışık evi bir söylentiden ibaretti. Gerçekten, bir zamanlar varolmuş olsa bile, şimdi yerinde yeller esiyordu. AVCIATMACA, bilmezler ve de bilemezler, diyordu, tam o yıkıntıların üstüne yaptım ben bunu. Hem de yıkıntıları ayaklandırdım ve hoş yıkıntıya can vermek Allah'a mahsus olsa bile, neticede işte benim kütük ev de ışıdığına göre... Lakin bunu bilemezler ve kafaları da hiçbir zaman doğru dürüst çalışmayacak. Çalışmayışın ne yapalım... Sabaha karşı kütük ev yeniden alevlenir, güneş sarı sarı yükseldiği zaman da kahverengi, mat görünümüne dönerdi. Yine de, kimi zaman uyumazdı AVCIATMACA. Uyumaz, geceleri evin ışıldamaktan başka bir şey yapıp yapmadığını görmek isterdi.

Böyle zamanlarda, yani TİMSAH odasına çekilip. KAHVE kişnemeleri, titremeleri kesip. Köpekler her biri bir tarafta kederle inleyip. Adam pencerenin önünde aman başıma bir iş gelmesin, hem de uyku zoraki tutmasın, deyip sabahladığı zamanlarda, ne gördüğünü, ne biçim saatler geçirdiğini yine bilemezdi. İnsana gece ne olur? Gece yine her zaman gecedir. Uyusan da, uyumasan da, fark etmez. İstersen gözünü kırpma ve mesela cin gibi evin içinde tez adımlarla dolaşabilirsin bile. Sabah yine uyku mahmuru olursun ve gece boyunca yaşadıkların da sana yine rüya gibi gelir.

Dolayısıyla kütük ev geceleri ışıldamaktan başka şeyler de yapıyor olabilir. Belki hoca kalkıp yine geliyor, yaveri kapıda yine el pençe divan beklemekle araba oracıkta yine homurduyor ve belki ev dualar ve hikmetli sözlerle yine inliyordur. Bunlar olabilir. Üstelik, unutmamak gerekir ki, kutlu kişiler ne yazık ki herkese görünmezler. Ne yazık ki bu böyle. AVCIATMACA, temiz ve günahsız bir insan olduğuna inanırdı. Ama herkes de inanmazdı buna, mesela karısı inanmazdı. Benden bu kadar korkmasaydın, benim günahsız olduğuma belki inanabilirdin, derdi ona.

Masanın üzerinden ahşap döşemeye kan damlıyordu. Sonra bu kan döşemeden sızıp evin altına akıyor, burada kuru toprağın küçük çukurlarını doldurarak birikiyordu. Köpekler çok geçmedi, kokuyu aldılar. Ormanda toplanıp dağılıyor, kısık sesleriyle inleyip uluyorlardı. Yağmurdu, perişan etmişti hepsini. AVCIATMACA, yaralı köpekleri toplar, artık ne kadar hayatta kalırlarsa, bakardı onlara. Kimi topallardı bu köpeklerin kimi kuyruğundan ağır yara almış kimi de ateşli hastalıktan olacak, kabuk kabuk dökülüp kırmızı kırmızı, böyle cüzam gibi açılıvermişti. Mecalsiz dolaşır, kurt saldırısına uğradıkları zaman helak olur, domuzlardan köşe bucak kaçarlardı. Köpek sadıktır ama yaralı köpek daha sadıktır, derdi AVCIATMACA. İş ki, seni de hasta etmesinler. Mesela, öksüren köpekler vardı, bunlar ayakları üzerinde zor durur, yaşlı atlar gibi sarhoş dolaşırlardı. Böylelerini açlık bile terbiye etmez. Önlerine konan ete bakamaz, koku alamaz, ölüm saatini korkunç bir keder içinde bekleyip dururlardı.

Biri kapıdan içeri girecek oldu; kara burnunu dayadı, menteşeler cayırdayarak açıldı. Tavşanın kanı gerçi azalmış, süzülüp akmış, geriye masanın üstünde biriken küçük bir kan birikintisi kalmıştı. Bu da sızmakla zaman zaman toplanıyor, sonra artık yapışkan, soğuk, kırmızı bir çorba gibi uzayarak damlıyordu. Köpek damlaları koklaya koklaya masaya yaklaştı. Ama olmadı; kapı yeniden gıcırdadı, AVCIATMACA öfkeyle içeriye girdi, girince köpek de korkusundan dertop oldu, sıvışıp hemen çıktı oradan.

14

—Karım şimdi gelir, dedi içeri girdikleri zaman AVCIATMACA. Ev karanlıktı. Yağmur çatıyı dövüyordu. Suyun gürültüsü bitmek bilmiyordu. Ağır bir koku vardı içeride. Filiz, masada kanayan tavşanı görünce öğürdü ilkin, sonra ona bakmamaya çalıştı. Tarık'ı sürükleye sürükleye küçük bir tahta kanepenin üzerine götürdüler; arada aklına bir şey gelmiş gibi inliyor, başını zorlukla kaldırarak bir şeyler söylemeye çalışıyordu. —Uyanamıyor, dedi avcı, boş ver, şimdi daha rahat uyur. Geçip ocağa yığılı odunları ateşe verdi, yağmur iyice soğuk yapmıştı. Odunlar ansızın alev alınca, kulübenin içi aydınlandı, böylece Filiz de avcının yüzünü ilk kez doğru dürüst gördü. Derin bir yara izi vardı adamın yanağında. Kaşları uzundu; neredeyse kulaklarına kadar gidiyordu. Gülüyordu sanki, gülmüyordu da, yüzünün öyle kendiliğinden güleç bir yanı vardı. Ama arada öfkelendiğinde ya da ters ters konuşmaya başladığında –karanlıkta görememişti belki ama mesela, dinlesen iyi olur, dediği zaman– bu güler yüz ona gerçekten de korkunç bir hava veriyordu. Bir zaman sonra Filiz içerideki ağır kokuya alıştığını hissetti.

Kalkıp Tarık'ın üstündeki ıslak giysileri çıkarmaya koyuldu. O kalkınca avcı da kalktı, sandalyeyi ateşin önüne çektiler birlikte. Adam Filiz'e kirli bir havlu verdi. Kız tedirginlikle aldı havluyu. —Temizdir, dedi AVCIATMACA, bakma öyle göründüğüne, dağlık yerde ancak bu kadar olur. Gömleği çıkardı, sonra başı iyice kuruladı, bir parça kan geldi havluya. Kanı görünce yeniden midesi kalktı Filiz'in. Yine de, fazla büyük bir yara yoktu Tarık'ın başında. Dönüp avcıya şöyle bir baktıktan sonra –adam yine pencereden dışarıyı izliyordu– kocasının pantolonunu da çıkardı. Su damlıyordu pantolondan. Tarık uyanır gibi oldu ama kalkmadı, kanepeye gömüldü iyice, sıcak iyi gelmişti. —İyi misin, dedi yalnızca. —İyi, içerdeyiz, uyu sen, dedi Filiz. Adam tekrar kapattı gözlerini. Karısı da onun bacaklarını kurulamaya başladı.

AVCIATMACA, kalçalarına yapışmış eteğini hayranlıkla izliyordu Filiz'in. Nasıl bu kadar düzgün olabilir ki, diye geçiriyordu içinden. Bir bacakta bu kadar güzel ve kusursuz ne olabilir? Hiçbir şey yememiş mi bu kadın? Ama yaşı da daha genç tabii, insan yaşlandıkça kilo alıyor. Zaman geçtikçe her şey değişiyor. Yine de bunda büyük haksızlık var. Her şeyin böyle kolay kolay değişmemesi lazım. Bunun önüne kim geçecek? —Sen de soyun, dedi. Filiz önce bir irkildi, neden sonra avcının epey bir zamandır kendisini izlediğini fark etti. —Gerek yok, dedi titreyerek.

Adam gafil avlanmış gibi dikeldi birden. —Rahatlarsın, dedi, böyle kurumaz. Üşütürsün. Kasketini başına aldı, tüfeğini de sırtına geçirip kapının önüne çıktı. O çıkınca Filiz gidip önce perdeyi çekti, sonra ocağa yaklaştı, sırtını dönüp ısınmaya çalıştı. Olmayınca bir örtü buldu odada, elbisesini çıkarıp örtüye sarındı, saçlarını da aynı havluyla kuruttu. Isındı biraz. Sonra bir çakmak sesi duydu. Kapıdan içeriye ince ince sigara dumanı sızmaya başladı. Tarık'ın yanında, oturabileceği küçük bir boşluk buldu, oturdu, donu da ıslanmıştı ama onu çıkarmaya cesaret edemedi. Belki, diye geçirdi içinden, iyice ısınırsam üstümde kurur.

Bazen oluyordu böyle. Yaz mevsimini düşününce. Denizden çıktıkları zaman. İyice ısındıktan sonra. Midesi bulandı. Artık alıştığını düşündüğü o koku yeniden, ağır biçimde geldi burnuna. Sanki içeride kesilip kesilip yeniden kanayan bir şey vardı. Uyku bastırınca örtüye daha güçlü sarıldı. Burnunun önünde bir sigara halkası uçuştu. Gözlerini artık açık tutamayacağını anladı.

Tavşan iyice süzülmüştü, kanamıyordu artık.

15

Gece, koyu mu koyu bir yağmur olmuş akıyordu. Arada, karanlığın içinde iri, ışıktan damlalar beliriyor, göğü yararak, bir kılıç gibi bu damlalar ansızın parlayıp yitiyordu. Göğü çok büyük bir şeyler yalıyor, derlerdi böyle zamanlarda. Ama karanlıkta bu büyük şey nedir, bunu kimse göremezdi. Ama elbette iri bir şeydi bu. Belki tüm göğü kaplayacak, yerde yer, ufukta ufuk olacak denli bu şey ancak dilini çıkardığı, bu ateşten dili karanlık gökyüzüne sürdüğü zaman görülebilirdi. Ağaçlar hışım hışım dövünüyorlardı. Kuşlar yuvalarında süyüklüyor, boz ayılar tükürük gibi kokmakla sırtlarını ağaç gövdelerine sürtüp duruyorlardı. Orman, kulübenin bulunduğu yerde yoğunlaşıyor, bundan sonra koygun yüksek ağaçlar gökyüzüne sonsuzca uzanmaya başlıyordu. Yaprakların rengi değişiyor, gövdeler birer hayvan karnı gibi gevşeyip açılıyor, inleyip duruluyordu.

Zaman zaman, ormanın bu tarafından kan yağmurları gelir, bu kan kimin kanıdır ve nasıl olup da koca ormanın üstünü aşmakla buralara gelmiştir kimse bilmezdi. Kimi zaman evin pencerelerine damlar, aşağıya süzülür, sonra camın üstünde ince, kırık bir çizgi olup kururdu. O zaman onu ıslak bir bezle silerlerdi. Kimi zaman da, kan yerine çamur gelir, camları berbat eden bu çamur leş gibi kokardı. Köpekler yine her zaman inler ve aç açık bekleşip durur, bu uzun ve ulu ağaçların altında yaprakla yaprak, gövdeyle gövde olup saklanırlardı.

KAHVE'nin sırtından bir ürperme gelip geçti. Geçince, at o sırada başını uzatmış, ahırın küçük gözeğinden ormanın koyu karanlığını seyrediyordu. Burnuna yağmur damlaları sıçrıyordu. Oyun gibi geliyordu damlalar ona. Küçük, soğuk bir ok gibi atın kara burnuna saplanıp eriyorlardı. O da durup durup burnundan dev kazanların buharlarına benzer buharlar püskürtmekle oyuna katılıyor, arada kişneyerek keyfine keyif katıyordu. Sonra, her zaman olduğu

gibi, ansızın uyuması gerektiğini kavradı. İki adım geri çekildi, başını önüne eğdi. O zaman, tuhaf bir içgüdüyle sırtının titrediğini hissetti. Neden sonra tahta kapı hafif bir gıcırtıyla yavaş yavaş açıldı. İçeriye aceleci bir rüzgâr girdi. Tatlı soğuk, KAHVE'nin yelesini yaladı. Hayvan başını kapının bulunduğu yöne çevirdi ama hiçbir şey göremedi. Bununla birlikte, kapının yeniden yavaş yavaş kapandığını anladı. Gıcırtı dışarının gürültüsünü az da olsa kesti, havanın serin kokusu çekildi, yerini insan kokusu aldı.

Derken, içeride kısık bir inleme duydu. Duvar tarafına doğru korkuyla bir adım attı. Tedirgin, yumuşak nal sesleri birbirini izledi. Biri hemen yanında soluk alıp vermeye başladı.

Ama en büyük korkuyu, kan kokusu aldığı an yaşadı. Birden çıldıracak gibi oldu. Başının dönmesini, midesinin bulanmasını başka çılgınlıklar izledi. Biri tutup onu her yanından çekiyordu sanki; sözgelimi koca püsküllü kuyruğuna asılan devasa biri vardı karanlıkta. Yelesini avuçlayan bir başkası da önünde duruyordu. Etine, o ikide bir seğiren derisine amansız iğneler batıranlar, yetmiyormuş gibi bir de içinden damarlarını çekiyordu. Kulağına ateş üfleyenler, burnuna kızgın çubuk sokanlar, ayaklarının altındaki çivileri pençe pençe sökenler de vardı kuşkusuz. Delirmiş gibi kişnemeye başladı; haykırıyor, düşmanı sırtına kürekle vurdukça yeri göğü inletiyordu. Göz yuvarlağı beyaza kesmişti dehşetten.

Sonra onunla göz göze geldi. Çocuğun alnından akan kan, gözüne toplanmıştı. Burnu, çenesi birbirine girmişti. Konuşamıyor, ata yalvarıp yakarmaktan, ağlayıp kan tükürmekten başka bir şey yapamıyordu. Neyse ki imdada AVCIATMACA yetişti. Kapı birden açıldı, avcının feneri çocuğun yüzünü aydınlatmakla at köşesine çekilip rahat bir nefes aldı.

16

Murat, burnunun nasıl kanadığını daha tam bilmiyordu. Eline yüzüne ne kadar kan bulaştığını, yüzünde, kollarında yaralar oluşup oluşmadığını da bilmiyordu. Karanlıkta bu yağmur çoğun kanı temizliyor, sonra belki o kan kaynağından ince, belli belirsiz bir sızıntı akıp duruyordu. Gücünü yitirmek üzereydi. Zaten nasıl olup da kalkıp kalkıp dirildiğini anlayamıyordu bir türlü. Normalde çoktan ölmesi gerekirdi. Öldüm ben, diye geçiriyordu içinden. Çoktan öldüm de haberim. Hiçbir şeyden haberim yok benim. Kafasız ben. Kafasız ben. Hiçbir şeyden habersiz ben. Nasıl oldu da her şeyden bunca habersiz oldum. Nasıl. İnsan bu kadar dövülüp dövülüp de nasıl habersiz olur. Bunca dövülüp. Ağzı burnu yarıldıktan sonra nasıl görmeye devam eder. Duymaya. İnsan olan bir kere ölür. Adam gibi ölür. Olmadı kendi canını kendi çıkarır. Ölüme de yardımcı olur. Ah be, ölüm dediğimiz şey ne ki! Zavallı bir şey. Acınacak bir şey. Ölümün kolu kanadı mı var? Ben bunu bilemedim. İnsan öldüğünü anlamaz mı? Demek ki anlamıyormuş. Hem ölüyor hem de ne güzel anlamıyormuş. Bakalım daha neler öğreneceğim. Bakalım şu zavallı cahil kafam neler öğrenecek, şu gözlerim daha dur bakalım neler görecek...

Yağmur toprağı delik deşik ediyordu. Ağaçları dövüyor, dalları çatlatırcasına eğiyor, ormanın her yerinde toprak delirmiş gibi çokrayarak kabarıp kabarıp alçalıyordu. Göz gözü görsün mümkün değildi. Bir Allahın kulu; çiçekten, böcekten, kurttan, domuzdan olsun soluk almayı bilen tek bir canlı kalmamıştı dışarıda. AVCIATMACA, kulübenin kayıp gitmesinden korkuyordu. Sigarasını bitirdiği sırada KAHVE'nin bağırtısını duyunca ahıra gitmiş, Murat'ı ensesinden tuttuğu gibi dışarı çıkarmıştı.

Ahırın kapısını kapatıp çengelini taktıktan sonra avcı, Murat'ı yere bıraktı. Zaten, kuş kadar hafif bir bedeni vardı çocuğun, öyle

zayıflamış, öyle güç kaybetmişti ki, onu kaldırıp yere atmakta ne var? İnsan, Murat gibi birini avucunun içinde rahatça çevirebilir. Çocuk çamurlu suyun içine düştü. Yağmurdu, AVCIATMACA'nın yüzünü fena dövüyordu. Gerilip gerilip avcının yüzünde, sırtında şaklıyordu. Dünya dünya olalı yağmur gibi bir kırbaç gördü mü acaba, diye düşünüyordu avcı. Şu dünya dünya olalı yağmurdan daha Allahsız bir bela kırbaç gördü mü? Çocuğu elde tutmak da zordu. Kalkıp dikiliyor, dayağı, tekmeyi yedikçe düşüp çamurda kıvranıyor, ağzından kan fışkırdıkça sözü, yalvarışı böğürtüye dönüşüyordu da. Böyle oluyordu da hemen yine bana mısın demeden lastik gibi kalkıp yine meydan okumaya başlıyordu. Bir ara tepesi iyice attı AVCIATMACA'nın, sırtından tüfeğini indirdi. —Ulan! diye bağırdı. Ulan Allahsız, sen de kurtul ben de, nedir ulan senden çektiğim... Kaç gündür ulan, kaç gündür... Çocuk tüfeği görünce korkusu artmakla avcının ayaklarına kapandı. Ama ne etsin, nasıl yalvarsın bilemiyordu. Bilse de sesi çıkmıyordu. Ses çıksa, bu sesle ne yapacağını bilemiyordu. İNSAN, SESİYLE NE YAPACAĞINI NASIL BİLSİN? Çocuk da avcının ayaklarına kapandı, kısılmış, berbat olmuş sesiyle yalvarır gibi böğürmeye başladı. Bunu beklemiyordu AVCIATMACA. Zannediyordu ki tüfeği eline alır almaz çocuğa nişanlayacak, sonra tetiği çekecek, çekip bu işten temelli kurtulacak. Şunca çocukta bu kadar can olsun, inanılır gibi değil. Ben olsam beni artık öldürsünler diye yalvarır, yalvarmaktan geçtim, cümle âlemi ayağa kaldırırdım. El kadar çocukta böyle inat olsun. Ne için? Yaşamak için... Pes. Ben olsam, şimdiye kadar ağaçlar bile yazıklanırdı. Hayvanlar yardıma koşar, çalının dibinden, hem bu karanlıkta hem de bu yağmurda yılanlar merhamete gelir, beni sokmak için vallahi de billahi de sıraya girerlerdi.

Çocuğun gelip de ayaklarına kapanacağını beklemeyince, dengesini yitirdi AVCIATMACA. Tüfek yere düştü, kendisi de sırtüstü devrilmekle çamurun içine yuvarlandı. Hemen doğruldu ama. Kalktı, kalkınca az önce Murat'ı öldüresiye dövdüğü karanlığın içinde çocuğu da, tüfeği de boşuna arandı.

17

Köpekler, yağmuru korkunç haber sayarlardı. Haber değil de, haberin bir belirtisi, sarsıntısı bilirlerdi onu. Öyle ki, başlarına bir şey geleceğinden korkar, yukarıdan, gökyüzünden üzerlerine lanet yağdığını düşünerek kaçabildikleri kadar kaçar, sakınabildikleri kadar sakınırlardı yağmurdan. Kimi bin yıllık çınar ağacının oyuk gövdesine girer kimi kayalıklara sığınır, daha cesaretli olanlar da ahırın bir köşesine sinerek korkunç haberin bir an önce geçip gitmesini beklerlerdi. Arada gök gürleyecek olsa, avcının AKÇATOPAL dediği küçük beyaz köpek kara gözleriyle bir kenara çekilir, çekildiği yerde gürlemenin etkisiyle iyice büzülerek kartopu kadar olurdu. Sanırsın gök bunun ufacık içinde yarılıyor; kalbi göğsünde dışarıdan görülecek biçimde atar, kirli suratı, daima ıslak kara burnu tirim tirim titremeye başlardı. Ama bu küçük köpeğin azımsanmayacak yetenekleri de vardı elbette; en zayıf yanımız kimi zaman bize asıl gücümüzü verebilir. AKÇATOPAL, gerçi korkudan tir tir titrerdi kimi zaman ama aynı zamanda, diyelim bir yerde sabırla öyle durup durması gerekti. Bu sessiz sabırlı bekleyişini sonsuza dek sürdürebilirdi.

Murat, avcının elinden kurtulup kendini ormana attığı zaman, bir kara çalının altına girdi. Kulübeden fazla uzaklaşmış sayılmazdı; zaten bunu yapacak gücü de yoktu. Karanlığın içine can havliyle daldıktan sonra, bir yerde durup durmadıktan sonra bu herif beni ensesiyle de görür nasıl olsa, diye düşünmüştü. Çalının altında bir oyuk gördü. Kara bir göz gibi kendisine bakan bu oyuğu görünce, nasıl sevinsin bilemedi. KİMİ ZAMAN KARA DELİKLERE SEVİNİRİZ. Hemen kıvrılıp buraya girdi, sonra gözlerini dört açarak beklemeye başladı.

Orman, sudan bezmiş usanmıştı, kalkıp gidecekti neredeyse. Yağmurun değil de, suyun kendi sesi geliyordu artık; derin derin iç çekiyor, yavrusunu yitirmiş ceylanlar gibi böğürüyordu. Ama sürekli olmuyordu bu. Yine dirençli yapraklar eğilip eğilip doğruluyor,

kökünü terk etmeyi aklından bile geçirmeyen kayalar birer köpekbalığı sırtı gibi suyu yararak böylece yeni yeni ırmaklar oluşuyordu. Bir ara, suyun iyice yükseldiğini, yorgun, kanlı bedenini usul usul havaya kaldırdığını hissetti Murat. Gerçekten, sırtı bir su yatağının üstünde hafifçe havalandı, ne ki çalıydı, konuğunun kalkıp gitmesine izin vermedi. Allahtan, dedi Murat, buraya girmişim neyse de, yoksa kimbilir sabaha cesedimi kimin kapısında bulurlardı. Yetiş ya Hızır! Bunu deyince, gerçekten sesin ansızın kesileceğini, suyun akmaz, rüzgârın esmez olacağını düşündü. Gerçi yağmur dışarıdaki kadar dövmüyordu artık; çalının altında az da olsa kurtarmıştı kendini. Acaba, diye geçirdi içinden, diyelim Hızır Efendi'miz geldi. Hem de başında sivri gök külahı var. Hem de öyle böyle külah değil, Acem işlemesi. Kenarları tığ oyalı. Diyelim ki böyle bir külahla çıkıp geldikte parmağını şaklatarak her şeyi kirp diye kesti. Mesela kurbağa vıraklamaz oldu, su yerli yerinde kalmakla akmaz, kuş ötmez ve köpekler havlamamakla rüzgâr dahi kesildi. Acaba ben de taş kesilip kalacak mıyım? Gözüm görmez, kulağım işitmez olacak mı? Öyleyse, Hızır Efendi'mizin mucizelerini görmüş kimseyi nerde bulmalı?

Su yüzüne yüzüne akıyor, burnunun, dudaklarının kanını silip götürüyordu. Birkaç metre ilerisinde avcının fenerini gördü. Adam bir canavar, gözü dönmüş kurt gibi bağırıyordu. Murat, yattığı yerde iyice sindi, sanırsın iyice küçülecek, küçüldüğü zaman da nefes bile almayarak. Bu işten böylece sıyrılacaktı. Fenerin ışığı birden durdu, yeri taradı, gelip Murat'ın burnunun dibinden geçti. Ödü kopmasın da ne yapsın; çocuk, sonum geldi, diye düşünerek güzel bir Fatiha okumaya başladı ama onu da ancak yarısına kadar sürdürdü. Aklı karmakarışıktı, ne düşüneceğini, ne yapacağını bilemiyordu. İçi bulanmaya başlamıştı. İNSANIN DÜŞÜNCEDEN İÇİ BULANIR MI? Kusmak istiyordu. Ama kusarsa öğürecekti. Öğürürse ses avcıya kadar gidecek, o da kaldırıp tüfeğinin içinde ne var ne yoksa Allah yarattı demeden hepsini... Tam o sırada başının yanında bir sıcaklık hissetti. Yüzünü zorlukla çevirip baktı; AKÇATOPAL gelmiş, Murat'ın kulağını sessizce yalıyordu...

18

Filiz'le Tarık, kanepenin üstünde kucak kucağa uyuyakalmışlardı. Delikanlı huzursuz rüyalar görüyordu. Görüntüler parça parça akıyordu gözünün önünden. Diyelim, uzaklarda bir far beliriyor, bu korkunç far kendisine yaklaştıkça iri bir ağza dönüşüyordu. Sonra bir yerlerden akan suyun sesi geliyordu. Sürekli. Sürekli akan bir su vardı. Derken eskilerden, ta çocukluğundan bir mahalle arkadaşına denk geldi. Çocuk zayıf, kara kuru bir şeydi ama gamsız olmakla zaten çoğunlukla ona öyle seslenirlerdi. Gamsız. Bana kedi köpek isimleriyle hitap etmeyin, diyordu Gamsız. Bu, Tarık'ı çok rahatsız ediyordu nedense. Öyle ki, rüyalar sinemasında, bir parça izlediğini ve bu parçanın kendisini düpedüz üzdüğünü fark ediyor, hatta uyandığında bu işin –ne işi olduğunu bilmiyordu elbette– gerçek olup olmadığını birilerine –sözgelimi, varabilirlerse, annesine– sorması gerektiğini düşünüyordu. Yine de, huzursuz rüyalardan uyanmasını sağlamıyordu bu. Ama insanın çabası her türlü belayı aşabilir; uyku yavaş yavaş yüzeye çıktı, duyuları –yüzeyde büyük bir baş ağrısı vardı elbette– canlandı. Sonra birinin, —Allah bin belanı versin de beni korusun! dediğini duydu. Doğrulmaya kalkışınca Filiz'i de uyandırdı.

Örtü, Filiz'in üzerinden akıp gitmişti. Ocak harıl harıl yanıyordu; ateşin koru kadının bacaklarını tatlı tatlı kızartmıştı.

Kulübenin bir de iç odası olduğunu, uyandıkları zaman fark ettiler; kapı gıcırdadı, kapandı, sonra yeniden açılmakla içeriden geçkin bir kadın çıktı. —Uyandınız mı? diye sordu kadın gülerek, güzel bacakların varmış.

Filiz, kalkıp kurumuş elbisesini giyindi, kara lekeler oluşmuştu elbisede. Aldırmadı. İçeride yine dayanılmaz bir koku vardı. İç odaya açılan kapı durup durup çarpıyor, çatıyı döven yağmur aralıksız sürüp gidiyordu. Ansızın bir şey oldu; Filiz diz çöküp hüngür hüngür ağlamaya başladı. O bunu yapınca Tarık yerinden kalkacak oldu ama

bacağı tutmadı, karısının üstüne yığılıverdi. Kadın bu hallerini görünce şaşırdı. —Ağlamayın, dedi, ne var ağlayacak, az yoruldunuz, Atmacam arabanızı onaracak, o her şeyi çalıştırır. Acıkmışsınızdır. Hanım sen az kalk da bana yardım et, bir şeyler yiyelim...

Filiz gözyaşlarını sildi, kriz, diye geçirdi içinden, kötü bir şey yok, kendime hâkim olmam lazım. Kalkıp kadına doğru bir-iki adım attı. —Benim adım Filiz, dedi, kocamınki de Tarık. Kaza yaptık. —Atmaca söyledi, dedi kadın, az sonra gelir, hayvan huysuzlandı da, ona bakmaya gitti.

Masanın üzerinde kan lekeleri vardı. Kadın hamaratça sildi bunları, sonra ıslanmış masanın üzerinden kuru bir bezle yeniden geçti. Dışarı çıktılar. Kapının önünde, genişçe bir tenteyle kapatılmış bir açık mutfak bulunuyordu. İçerideki ocağın ateşiyle ısınan bir taş fırına benziyordu bu ama büyük sayılmazdı. Filiz yerdeki leğenin içinde kan ve deriden bir yığın görünce öğürecek gibi oldu. Ama fırından güzel kokular da geliyordu. Kadın tereğin perdesini kaldırdı, birkaç tabak alıp Filiz'in eline tutuşturdu. Kaşıklar için de bir kutuyu gösterdi. Filiz kutudan üç kaşık aldı, bunları tabaklarla beraber içeri taşıdı. Sonra geri döndü: Fırının kapağı açılmıştı, iki büyük tencere görülüyordu. Kadın bir sopayla tutup bu tencereleri bir bir çıkardı, taş tezgâhın üstüne koydu, ardından fırının kapağını yeniden kapattı. Tencereleri, yardımlaşarak içeriye taşıdılar. Bulgur pilavı ve tavşan eti. Kadın bunları ne zaman, nasıl yapmış olabilirdi ki? Çok güzel kokuyordu. Tencere açıldıkta Filiz'in yüzü yandı buhardan. Hoşuna gitmişti. Tarık zorlukla da olsa masaya yaklaştı, oturdu.

Rüzgâr çatıyı alıp gidecekmiş gibi durup durup azıtıyordu. Pilava kaşıklarını uzattıkları zaman, uzaklardan boğuk mu boğuk bir inilti geldi.

19

KAHVE, burnunu ahırın küçük penceresine dayadı bir ara. Burada sıçrayan bir şeyler vardı, küçük iğneler gibi serin serin. Bir oyundu sanki, hoşuna gidiyordu; damlaları ayırt edebiliyordu elbette. Uzakta küçük ışıltılar belirip yittiği zaman. Şimşek sessiz sessiz parlayıp geçtiği, orman apansız ve nedensiz aydınlanıp karardığı zaman ince iplikler görüyordu. Sonra, at hep kararsız kalıyordu. Tedirginlikle. BİR AT, KARARSIZ OLDUĞU İÇİN ATTIR SONUÇTA. Adımını önce pencereye doğru atıyor, sonra birden geri çekiliyordu. Dışarıda yağmur yağdığı zaman içerideki dışkının da, ahırı çevreleyen tahtanın da kokusu artıyordu. KAHVE, kokuları ayırt ederdi; dışkı kokusu çok şey getirirdi aklına, yalnızca görüntüler değil, sesler, inlemeler sözgelimi ya da böğürtüler, tıslamalar, açılıp kapanan gözler, sonra hayvan silüetleri...

Köpeklerden biri yağmurun korkunç baskınından nasılsa kurtulmuş, kulübenin saçağına kadar sürüne sürüne gelmişti. Et kokusu da, leğendeki kan ve çiğ deri de yerli yerinde duruyordu. Hayvan, dişe bir türlü gelmeyen deriyi ağzının sol yanıyla ısırmaya kalkıştı önce, sonra bunun bitimsiz bir uğraş olmasına falan aldırmadı –tat nasıl olsa burnuna da, diline de değiyordu artık– leğenin başında oturdu. Deri inip kalktıkça arada kan köpeğin yüzüne sıçrıyordu. Bu kuşkusuz iyice kudurtuyordu onu; koku burnunu da, damağını da uyuşturmuş, hayvanın dikkatini –sinirlerine varıncaya dek onun tüm benliğini– ele geçirmişti.

Birden AVCIATMACA'nın kendisine yaklaştığını gördü. O zaman öyle büyük bir korkuya kapıldı ki –zira bunun gibi durumlarda döverdi avcı onları; ayakaltında istemez, önüne çıkanı tekmelerle uzaklaştırır, hatta elinde silahı varsa üstüne ateş bile ederdi– bir an için etin ve kanın kendisine tuhaf bir güç verdiğinin farkına varmadı; kaçmak yerine ağzında deri parçasıyla öyle hareketsiz kalakaldı leğenin

başında. Gözleri parladı, sırtındaki yara bir yüreğe dönüştü ve nabız gibi atmakla titredi.

Ama avcı bunu görmedi elbette. Önce eve girecek gibi oldu, feneri kapıya doğrulttu, sonra geri döndü. Köpeği görmedi bile.

O sırada TİMSAH çıktı bir yerlerden. Kanatları ağırlaşmış, yolunmuş cılız tavuklar gibi tüyleri derisine yapışmıştı. Yine o en mutlu olduğu anlarındaki gibi çevikti ama. Önce leğenin üstüne yöneldi, köpeği yarasından tutmaya çalıştı. Çalışınca hayvan acıyla bağırdı, kuşu tutabilecekmiş gibi atıldı, zavallı, saçma, gülünç hareketlerle karanlığı, görmediği, anlamadığı o uçsuz bucaksız anlamsızlığı dövmeye kalkıştı. Neden sonra ağzındaki deriyi de, orasına burasına bulaşmış kanı da hemen oracıkta bırakıp kaçtı. Üstelik, geldiği gibi sürünmedi de; yaralarını da, zayıf bedenini de unuttu, can havliyle, ağır yağmurun altında ormana doğru fıstıklayıp gitti. O gidince TİMSAH da biraz kanı didikledi, neden sonra yine anlamsız, ani baş hareketleriyle sağına soluna baktı.

AVCIATMACA, sonunda kararlı biçimde ahıra yöneldi. Arada boğazından gür, boğuk bir homurtu yükseliyordu. Elinde fener olmasaydı. Olup da avcıyı siyah beyaz aydınlatıp da iyi kötü bir insan gibi göstermeseydi, karanlıkta kulübenin çevresinde nenin dolaştığı bilinemezdi. Kara, yoğun bir gölge gibi, adeta yuvarlanarak yürüyordu.

Ahıra girdi, tüfeksiz biraz yarım, biraz çıplak görünüyordu; KAHVE bu nedenle gelenin avcı olduğunu anlamakta zorlandı. Fenerin ışığı gözünü karарttı sonra. Derken yeniden gözekten dışarıya baktı. Bir atın bunu nasıl yaptığını izlemek gerekir: Yola çıkmadan önce, bir anlığına bile olsa, uzaklara bakar, hüzünle, gözlerini kısarak... Sanki yolun tüm yorgunluğunu, at, mesela KAHVE, işte o bir saniyede geride bırakır.

20

Gem. Avcı, atını dışarıya çıkardığı zaman yağmur hafiflemişti biraz. Hafifleyince, hava da sanırsın aydınlanmıştı. Gökyüzü kıvır kıvırdı, mor bulutlar yer değiştiriyor, irikıyım güvez boşluklar için için aydınlanıyordu. Orman, az soluk alayım, demiş olacaktı, suyun altında orman orman olup da nasıl soluk alacak? Çalı dipleri, zeytuni likenler. Ahırın kapısının önüne çıktıkları zaman AVCIATMACA, karanlığın içine, bir şey görüyormuş, görebiliyormuş gibi dikkatle baktı. Sonra –atını yanına almıştı ya– daha zamanı varmış gibi rahatladı, koyu mu koyu bir sesle yellendi, sonra da çıkarıp sigarasını yaktı.

Çocuk, gidemezdi nasıl olsa. Kalkıp da bu havada nereye gidecek? Bu boka batmış, anası bellenmiş ormanda nice yol alacak? Mümkünü yok. Sinecek bir köşede, bekleyecek. Bir mağara, bir çalı dibi bulacak, bekleyecek. Zaten yaralı. Hem de öyle yaralı ki, gözünün şişinden önünü göremez, kulağının kanından sineğin vızıltısını duyamaz. Ağzının burnunun şorlayan kanından hem yiyemez hem koklayamaz. Ancak sızdığı yerde inekler gibi uyur. Yine de, bunca yağmur yağmayaydı iyiydi. Bu yağmur o mendeburu temizleyip de, kanını irinini kurutup da çocuğu kokusuz bırakırsa, o zaman... o zaman zor. Allah belanı versin Haşim Bey. Allah çoluğunun çocuğunun rızkını kessin. Benim başıma bu kadar büyük belayı ne diye verdin ki? Öldür de, götür göm de, ama...

İzmariti yere attı, sonra KAHVE'nin sırtına bindi bir sıçrayışta. Çocuk tüfeği de aldı, diye aklına gelince hemen yeniden indi. Gidip kulübenin kapısını çaldı. Kadın pilavını bitirmemişti daha; kaşığını masaya bıraktı, kalkıp kapıyı açtı. Açınca şaşırdı önce; herif boğazına kadar çamura batmış, donuna kadar şırıl şırıl ıslanmıştı. Gözleri karnı büyük, sıtmalı çocuklar gibi belerip bembeyaz ortaya çıkmıştı. Yine de, Allah korusun, sinirli görünmüyordu. —Kısa tüfeği ver, dedi. Kadın anladı; kapıyı kapatıp hemen dipteki küçük odaya girdi, neden

sonra gerçekten kısa bir tüfekle döndü. Kırılacak eşya gibi taşıyordu tüfeği. Dikkat etti Filiz; kadın bir eliyle tüfeği tutuyor, bir eliyle de başörtüsüyle ağzını kapatıyordu. Kadın kapıyı fazla aralamadı, tüfeği kocasına verdi, dönüp yerine oturdu. Camlar buğulanmış yağmurun tıpırtısı biraz azalmıştı.

Tüfeği alınca adam yeniden atına bindi, sonra ıslık çaldı. Güçsüz, belli belirsiz bir şeydi bu ama TİMSAH hemen yine ortaya çıktı, gelip AVCIATMACA'nın başına kondu. At dalgın dalgın yere bakıyordu. Avcı atın ürperen sırtına hafifçe tekme attı. O da başını kaldırıp yürümeye başladı. Üçü birlikte karanlıktan daha karanlık ormana böylece usul usul girdiler. Avcı fenerini kapattı, atın dizginini de kendine doğru çekti. Hayvanın ayakları çamura batıyordu; beklediğinden daha büyük çukurlara da rast gelince soluğunu bırakıyor. Burnundan buhar püskürmekle sanırsın hayvan asıl dengesini bu buharla sağlıyor; böylece durup toparlanıyordu.

TİMSAH durumun farkına çoktan varmıştı. Kudurmuş gibi bakıyordu çevresine. Karanlık olmasa, yağmur bir şey değildi sanki. Karanlık olmasa avını şıp diye görecekti. Nerede olursa olsun. Bir taşın gediğinde, iri bir yaprağın altında. Bir ağacın tepesinde. Şıp diye görecek, kimseyi de yormadan gidip onu oradan alıp getirecekti. Ama karanlıktı çok. Bu nedenle, çaresizlikle, kaba bir GAK çıktı ağzından. Ama, karanlık isyandan da, küskünlükten de anlamıyordu henüz. Derken, ansızın avcının başındaki yerinden fırlayıp az ötedeki kıpırtıya doğru uçtu. Çamurun içinde debelenen bir kaplumbağa olduğunu anladı bunun. Sırtına gagasıyla sertçe vurdu. Hayvan korkuyla başını içeri çekti, çamura gömüldü iyice.

AVCIATMACA gözlerini dört açmış iz sürüyor, çocuğun o mecalsizlikle en çok ne kadar koşmuş olabileceğini hesaplıyordu.

21

Yemeklerini bitirdikleri zaman, kalkıp başka bir yerde oturmak istedi Tarık. İçi bulanıyordu. Gerçi toparlanmıştı biraz. Başının arka tarafında, bilye büyüklüğünde keskin bir ağrı kalmıştı yalnız. O da zaman zaman sancıyordu ama daha iyiydi. Yatıp uyumasa, bütünüyle uzanmasa bile rahatça oturmak istiyordu. —Şuraya geçeceğim ben, dedi. Filiz kalkıp koluna girdi onun, o kalkınca kadın da kalktı, yaralının bir kolundan da o tuttu. —Gel şimdi, bak bakalım ben sana nasıl bakacağım, dedi. —Nasıl bakacaksın, dedi Tarık, hafiften gülerek. —Gülme, dedi kadın, buralarda Kara Zühre dediğin zaman... O zaman beni herkes tanır da parmakla gösterir. Seni iyi edemem belki ama mutlaka iyi bakarım... Rahatlarsın, ağrı sızı duymaz olursun. Doktora bile gitmene gerek kalmaz. Çorbamı içen bir daha ilaç aramaz. Yemeğimi yiyen bir daha karnım acıktı demez. Gerçekten, bulgur pilavını çok beğenmişti Tarık. Bulgur bu kadar lezzetli bir şey miydi ki, diye düşünmüştü. Tavşan etini de pek beğenmişti. —Doğruya doğru, dedi, yemeklerin çok güzel. Tarık'ı az önce uyuyup durduğu kanepeye taşıdılar. Filiz gidip giysilerin kuruyup kurumadığına baktı, sonra döndü, —Giyebilecek misin? diye sordu. —Giyerim, dedi Tarık. Ağır ağır kalkıp pantolonunu, gömleğini giyindi. Kara Zühre çekinmeden izliyordu onu.

Tarık'ı oturttuktan sonra Filiz'le Kara Zühre de sandalyelerini ocağın başına taşıdılar. Kadın oturur oturmaz, bir şey unutmuş gibi yine kalktı, gidip küçük odanın kapısını kapattı. —Soğuk gelmesin, dedi. Sonra yine, başörtüsünün ucuyla ağzını kapatarak ocağın başına döndü, askıdaki çaydanlığın ağzını açıp kapattı. —Çayımızı içeriz birazdan, dedi gülerek. —Burası küçük değil mi, nasıl kalıyorsunuz? diye sordu Filiz. —Ben burada kalmıyorum, dedi Kara Zühre, benim, bizim ev köyde. Ama Atmaca hep burada kalır. Hep dediysem, çok işi olur, işi olunca da burada kalır.

Filiz bir an için avcıyı gerçekten de unuttuğunu zannetti, adamın garip yüzü gözünün önüne gelince canı sıkıldı. Dışarıdaki yağmurdan da, küçük evin pisliğinden, içerideki kan kokusundan da, kadının yarım akıllı tekinsiz gülümsekliğinden de korkuyordu. Ocağın ateşini baldırlarında hissetti yeniden. Uykunun yine usul usul bastırdığını...

Sonra tavanda bir şey, bir kıpırtı görür gibi oldu. —Semender, dedi Kara Zühre. Kadının şehla bakışına yakalanmıştı, yine de, "semender"i duyunca anlayamadı, boş gözlerle baktı tavana. —Semender, dedi yine kadın. Burada yaşar, sizi görünce çıktı herhalde. Bir de ateş yanınca dayanamaz. Çok sever. —Ateşi mi sever? —Ateşi sever. Öyle gelip uzun uzun izler. Ama şimdi biz varız ya, merak etti ondan çıktı. Yoksa öyle yapışkan, rahatsız edici değillerdir. —Çok mu var ki? —İşte hepsi var, kendisi, çoluğu çocuğu... Bunu söyledikten sonra yine ansızın kalktı, gidip iç terekten bir kavanoz indirdi. Sonra Tarık'a yaklaştı, pantolonu dizine çemreyerek. Tarık şaşkın şaşkın izledi. Filiz daha çok kadına baktı. Hareketleri, diye geçirdi içinden, bir garip. Başka bir tür sanki. Yabancı gibi. Yabancı da değil. Ofiste örneğin... Böyle ani, beklenmedik hareketler yapan kim var? Berna belki... ama Berna'nın durumu başka, onun her şeyi, her şeyi... Kahve fincanını alışı bile hesaplı. Sokakta yürüyüşü de... Yalnızca aynalara değil, vitrin camlarına bile bakar, saçı başı düzgün mü, eteğinin boyu yeterli mi, tişörtünü az yukarı çeker. Şımarıklıktan. Bunun dışında, her şey belirlenmiştir. Sürekli takip edilmek gibi. Biri seni izliyormuş gibi. İzliyorlar zaten, der Tarık, ne zannediyorsun, televizyondan beri... birebir tutup seni izlemeseler bile... Artık hiçbir şeye, hiçbir şeye... yabancılık çekmek yok. Diziler oyun değil. —Dizinin üstünde, dedi Kara Zühre, büyük bir şey değil, kırık yok. İstersen bir daha çıkar da şundan sürelim, rahat edersin... Nane şekeri gibi. —Çok ağrıyor ama, dedi Tarık, nasıl kırık yok anlamadım, zonkluyor resmen... Pantolonu çıkarınca yaranın dizin üstünde değil, arkasında olduğunu anladılar. Kavanozdaki karışımı sürünce Tarık korkunç bir çığlık attı, yara, macunun yakıcı etkisiyle ince ince kanamaya başladı.

22

Derken, yağmur yeniden şiddetlendi. Köpeklerin birkaçı havladı, uzaklardan belli belirsiz kurt ulumaları duyuldu. Bir de yakınlarda bir şey, bebek gibi ağladı. Öyle ki, gerçekten, gök gürültüsünden ürkmüş de uyanmış bir bebek vardı sanki. Bunu duyunca Filiz dikkat kesildi. —Bu ne? diye sordu. —Bilmem, dedi Kara Zühre. Türlü türlü hayvan var. Bazısı gerçekten insan gibi oluyor. Biliyor musun, bazısı gerçekten insan gibi oluyor, hatta insandan daha akıllı... Bazen bir şey geliyor buraya, ben adını tam getiremiyorum, Atmaca biliyor, böyle uzun kuyruklu, her yanı safi kemik bir hayvan... ama gerçek kemik. Sanırsın eti zaten yok da, deri namına bir kılıf olsun yok üzerinde. Vallahi de yok, billahi de yok. İşte bazen bu hayvan geliyor, ben bunun haline çok acıyorum. Hiçbir şey yememiş, kaç gündür bir damla su bile içmemiş gibi göründüğünden buna çok acıyorum ben, çıkarıp bir şeyler koyuyorum kapının önüne, kendim de sırf çekinmesin diye içeri girip pencereden bakıyorum ama... Ama bu hayvan bu yemeği gelip de yemiyor. Su koysam gelip o suyu da içmiyor. Neden diyecek olursan, akla mantığa sığar bir yanı yok. Yiyip içmiyor işte. Yiyip içmiyor.

Kara Zühre, arada diline bir laf takıldığı zaman onu tekrar ediyordu. Bu sırada gözü dalıyor, belki yanağından belli belirsiz bir seğirme de geçmekle. Sanırsın cin ehlinden birileri gelip karşısına çıkmış. Kadın ansızın ağlamaklı oluyor, neden sonra yeniden gülümsek aptal görünümünü alıyordu. —Yiyip içmiyor, dedi yeniden, sanırsam işte bu ağlamak bu hayvanın ağlamağıdır. Ne yaparsın, bazı mahluk Allah tarafından böyle yaratıldıktan sonra ne sana sormak düşer ne de bana anlatmak...

Tam bu sırada gök gürledi. Bir yerlere apak bir şimşek düşmekle kulübenin içi apaydınlık oldu, sonra yeniden sarardı. BÖYLECE KARA ZÜHRE, ÖNLENEMEZ ÇENESİYLE, KÖYLERİNDE OLUP

BİTENLERİ BİR BİR ANLATMAYA BAŞLADI. —Fena yağıyor, dedi, bence bu gece uçurum erir. —Erir mi? diye sordu Filiz şaşkınlıkla. —Erir ya, dedi kadın. Eriyince sizin araba da dibi boylar. Yanlış anlamayın, hiç istemem arabanıza bir şey olsun... ama bu kadar yağarsa... Bu kadar yağdığı buralarda görülmüş şey değildir. Bunda kesin bir iş var. Atmaca'ya ben dedim ki, bu oğlanın üstüne bu kadar gitme. Sana ne? Senlik ne var? Hiç. İnsan tutup da kendi kendine iş çıkarır mı?

Zaten... zaten bana... bu yağmurda bir iş var, demedi demeyin sonra. Bende amansız bir ağrı var. Bu musibet yüzünden ben ölümsüz olmayacağım. Ölümsüz olmayışın da dünyada hiçbir şey beni tutup da ilgilendirmez. Bunca yağmurdan sonra, Hızır'ın yağmuru bu. —Hızır'ın? diye öylesine sordu Filiz. Tarık kadını sürekli izliyor ama dinlemiyordu. —Hızır, diye kesinledi Kara Zühre. Hızır'ın deresi, bu yağmurdan sonra akmaya başlayacak. Dere onun deresi olmadıkta su da, hava da, rüzgâr da Hızır geldikte durur; heyhat ki Hızır kendi deresi ile gelecek olsa, kurban olduğum Hızır, ata biner gibi kendi deresine binip gelecek olsa o suya ne durmak bulunur onun içindeki balık da kanatlı kuş gibi hışır hışır uçmaya başlar. Ama bu iş olduğu zaman da koca peygamberi oyuna getirip de madem öyle ben de bu derenin sırtına binip gideyim demeyeceksin. Sen kim, o koca hazreti, bacak kadar çocuk yerine koyup da oyuna, üçkâğıda getirmek kim? Bunu yapanın başına vakti zamanında neler gelmiş. —Ne? diye sordu Filiz, ilgisini çekmeye başlamıştı. Kara Zühre de, zavallım. Önce bir şaşım şaşırdı, kimbilir kaç yıldır bu anlattıklarını dinleyecek bir Allahın kulu çıkmamıştı karşısına. Neden sonra, belermiş gözlerini yumdu, Hızır'ı üçkâğıda getirmeye çalışan Deli Fahri'nin öyküsünü anlatmaya başladı.

23

Gök gürleyince, bir an için dehşete kapıldı Murat. Burada, burada ben kızarıp pişmeyeyim, diye düşündü. Ben burada kızarıp pişersem köpeklere hem afiyet olurum hem babam bir daha benim izimi de bulamaz. Külümü de bulamaz. Benim zavallı babam. Hiç değilse oğlunun külünü bulsun. Zavallı babam. O zaman o Haşim olacak adamın da başına hiçbir şey gelmez. Nasıl gelsin, külüm derlenip toplanıp da gidip Haşim'den öç mü alacak? Ulan ben geldim, ben o yavru Murat'ın külüyüm, mü, diyecek. Haşim'i de, kurdu köpeği de güldürmemek lazım.

Fenerin ışığını göremiyordu. Avcı uzaklaşmış olacaktı iyice. Kalkmadan önce AKÇATOPAL'ı burnundan öptü. Yağmurun soğuğu, suyu, köpeği perişan etmişti iyice. —Güya sen beni ısıtacaksın ulan, dedi fısıltıyla. Köpek buna üzgün mü üzgün bir çocuk gibi inleyerek yanıt verdi. Kalkıp çalıyı usulca araladı, korkudan titriyordu; AVCIATMACA ansızın karanlıkta peyda olup ensesinden tutacaktı sanki. Tutup gel bakalım ulan, diyecekti, gel bakalım, yolculuk nereye? Eğildi, köpeği kucağına aldı, —Sen bir de topal mısın? dedi kulağına. Burada bu kadar sevimsiz köpek var da, sen bunların arasına nasıl düştün?

Orman zifiri karanlıktı, bastığı yerden ses çıkmasın diye ağır ağır ilerliyor, yağmurdan başını kaldırıp da gözünü açamıyordu. Gökyüzünde büyük, çok büyük ve çok eski kuşlar uçuyordu sanki. Sivri dişli, yelken kanatlı kuşlardı bunlar; dişlerinden kan damlıyor, ağızlarını açtıkları zaman bu koca ağızlardan korkunç böğürtüler gelmekle bir de ateşler çıkıyordu. KUŞLAR HEP KORKUNÇ MUYDU? Ağaç gövdelerine çarpıyordu arada.

Derken, uzakta küçük bir ışıltı gördü. Dalların arasından bir ışık parlayıp geçti. Parlayınca, iri bir kuşun kanatlandığını seçebildi; bir gövdenin arkasına saklandı hemen. Kalbi deli gibi çarpıyordu. O

zaman ışığın ters yönüne gideceğiz, dedi kendi kendine. Tüfeği sırtına asmış, kucağına AKÇATOPAL'ı almıştı. Sırtını saklandığı ağaca verdi, ışığın parladığı yerden hızla uzaklaşmaya başladı. Ama o daha yeni hızlanmıştı ki, hiç istemediği bir şey oldu; ayağı bir çukura girmekle yüzüstü yuvarlandı. Köpeği bırakmak zorunda kaldı. AKÇATOPAL havlayınca sanırsın Hızır gerçekten de, oralardan bir yerden geçmiş; ormanda sesler kesildi, yağmurun sesi bile azalmakla. Yandık, diye düşündü Murat.

Ama vazgeçmedi, kalkıp köpeği yeniden kucağına aldı, ağaç diplerinden ayrılmadan koşmaya başladı.

Türlü türlü yırtıcılar geliyordu sanki peşinden. Koştukça ormanın uğultusu artıyordu. Allahtan ağzı burnu kanamıyordu artık. Ama en çok ayakları üşüyordu. Dizleri tirim tirim titriyordu, sırtının derisi muşamba gibi çıplak, soğuktu. Bu işten kurtulursam, diye söylendi, ulan ben bu işten kurtulursam senin de, Haşim'in de alacağı olsun. İkinizin de. Ne istediniz de benden... Ama önce Haşim... KÖPEKLERDEN ÖNCE SAHİPLERİNE BAKMAK LAZIM. Beni görünce... o zaman ben ona bir-iki soru sorarım. Bak derim, Haşim Bey... Bey demesem olur mu? Olur tabii, beylik kim, o kim? Bak derim... beni daha önce gördün mü, derim. Görmüşse de bir defa iki defa, nereden tanıyacak. Ama ben seni gördüm, derim. Ben gördüğüm zaman sen arabana biniyordun mesela, derim. Ne diyecek bana? İnsanda biraz akıl izan olur. Biraz insaf olur.

Taşlar ayaklarını parça parça etmişti. Kan fışkırıyordu ayaklarından. Ama bu kan, çamurdan fırsat bulup da nasıl kırmızı kırmızı görünsün? Dilim dilim yarılıyordu ayakları. Arada kemiklerinden sesler geliyordu. Nasıl ölmedim ben, diyordu. Kesin ölmüşümdür. Ölmüşümdür de haberim yoktur. Şimdi ben çoktan bir ölüyüm. AKÇATOPAL şaşkın şaşkın bakıyordu karanlığa. Tehlikeyi çoktan anlamış suspus zıplıyordu çocuğun kucağında. Ama arada yorgun ihtiyarlar gibi inlediği de oluyordu.

24

Gecede bitmek bilmez bir homurtu vardı, orman orman olalı böyle yağmur, böyle gümbürtü, böyle çamur deryası görmemişti. Karanlığın rengi mi olur? Karanlığın rengi ikide bir değişiyordu. Bir yerlerde bir ışıma görülse gökyüzü laciverde kesiyor, sonra bulutlar ateş ağızları gibi açılıp kanayarak ufku güvez bir örtüyle dolduruyordu. Derken nereden çıktıysa bir sarı peyda oluyordu, sarı, pis, somurtkan çöküyordu ormanın üzerine. Yapraklar hışırdayarak eriyor, sonra bu sarı kusmuk çamur, bu öd kesiği, yaprağı, dalı, sineği, böceği alıp alıp gidiyordu. Sincaplardı sonra, ağaç kovuklarında tutunamamış, çamur selinin içinde çırpına çırpına akıyorlardı. Kaplumbağalar, yılanlar kıvrışa kıvrışa, bağıra çağıra yardım istiyorlardı.

Sincabın biri, çamurdan sıyrıldığı zaman, pençe pençe, can havliyle bir ağaç gövdesine tutundu. Gözünü açamıyordu çamurdan, her yanı yapış yapış olmuştu. Kuyruğu ağırlaşmıştı, kalbi zangır zangır atıyordu. Çırpınmaya çalıştı biraz. Kuyruğunu çamurdan kurtarmak istedi. Bir-iki adım daha çıktı, belki yukarıda, dalların arasında kuru, çamursuz, ağacın öz kokusuyla dolu bir yer bulabilirdi. O zaman orada kıvrılır uyur, dışarıdaki kıyametin geçmesini, yağmurun durmasını, fırtınanın sona ermesini bekleyebilirdi. Ama tam o sırada, sincaptan başka her şeye benzeyen bu çamur topunu, ormanın içindeki sayısız karaltıdan, sayısız cıvışık yumrudan biri olan bu garabeti TİMSAH fark etti. Kel kartal, avcısının başından kalkıp hışımla sincabın üzerine geldi, gaga o çamurlu sırta girince hayvandan bir avuç mecalsiz kan fışkırdı. Yine de sincaptır, tırnaklarıyla gövdeyi bir zaman daha kavradı, neden sonra gaganın ucunda havalanmakla teslim olup gitti.

Ama, TİMSAH'ın aradığı bu değildi elbette. Avını yarı yolda bıraktı, gitti yeniden biraz kan, biraz da çamur damlatan gagasıyla

AVCIATMACA'nın başına, başının üstündeki kepe kondu. Adam kuşun ağırlığıyla önce bir rahatsız oldu, —Siktir git başımdan, dedi; ama ne doğru dürüst sövecek ne de hayvanı başının üstünden def etmek için çırpınacak hali vardı. Soğuk su, iliğine işlemişti. Öfkeden de soğuktan da tir tir titriyordu. Dişleri birbirine kenetlenmişti sanki, durup durup yağmur suyunu sarı irinli bir tükürükle birlikte ağzından atıyor, gözünün iliştiği her şeye küfür ediyordu.

Bir ara atın üstünde, durup dururken bacakları kasıldı. İkisi birden kasılıp dimdik kalınca tahta kuklalar gibi, dizgini bıraktı, bacaklarını yumruklamaya başladı. Bu kere, kendisi de küfürlerden nasibini almış oldu. Şerefsiz, diye geçirdi içinden. Şerefsiz, sen kendini ne zannettin de o cin gibi orospu çocuğunu elden kaçırdın. Şerefsiz, haysiyetsiz. Yok, kimseye suç kusur bulmayacaksın. O günahsız sabiye de suç kusur bulmayıp kendi kendinin tipine haysiyetine bakacaksın... Tipini haysiyetini siktiğim. İnsan avcı geçinip de tüfeğini bir sabiye kaptırırsa onun tipini de, haysiyetini de sikerler.

Rüzgâr arada bir sertçe esiyordu. Sanırsın durup durup aklına geliyor; gelince dalları yerlere kadar eğip, kimi dalları kırıp kimilerini kırmaktan beter ederek. Yağmuru da yağmurluktan çıkarıyordu. AVCIATMACA bacaklarını dövmeye dalınca apansız bir boran esti, dallardan biri atın sırtında patlayıp kaçtı. Hayvan etinden et koparılmış gibi fizahlanarak şaha kalkınca avcı kırk yıllık KAHVE'sinin boynuna sarıldı. —Aman yavrum sen etme, güzel atım, Hızır'ın da, Köroğlu'nun da binek atı... Dur sana bir kuru yer bulalım, diyerek onu sakinleştirdi.

Birden, tüfeğin de çocukta olduğu geldi aklına. Gelmedi de, sanırsın zihni aydınlandı; o zaman yorgunluk da, karanlık da, yağmur da hava civa, diye düşündü. O Murat denen baş belası nasıl olsa bir yerlerde saklanmıştı. Ne malum usta bir nişancı olmadığı? Böyle düşününce sümsük kartalına bir daha kızdı, başının üstüne okkalı bir tokat indirdi.

25

Orman yüzlerce yıldır koygun, kimsesiz bir gölgelikti. El değmemiş, ağaçların kimsesizlikten çağıldayarak büyüdüğü, sonra likenlerin mor mor kabarıp irileştiği. Yılanların vıcık vıcık şişman sarı kudurdukları. Yaprakların suyla, leşle beslenip beslenip ölmek kurumak bilmediği ıslak, nemli, koyu yeşil bir ormandı. Öyleydi ki, ballı ağaçların balı yere damlayacak boşluk bulamazdı. Bu bal damlaları ya bir yılanın ya bir sincabın ya da bir ayı yavrusunun ağzına kendiliğinden düşerdi. Bir yaprağa damlar, ağırlığıyla süzülerek o yaprağın salım salım salınmasına, titremesine neden olur. Orada yeniden toplanır. Sonra bir bal ipliğine dönüşerek akar. Oradan da başka başka yaprakların, örümcek ağlarının, yarasa kanatlarının üstünde birikirdi. Böyle bir ormanda, bir bal ipliğinin hangi ağacın hangi gövdesinden süzüldüğü nereden bilinsin? SÜZÜLEN, İPLİK OLSUN. Böylece bu koygun orman kendi kendini besleyerek topyekün, adına işte orman dediğimiz bu devasa yaratığı var ederdi. Çalı kendine yetecek kadar güneşi arzular, yaban çiçekleri bir ışık parçası için uzayıp serpilerek bambaşka, yabanıl bir bitkiye dönüşürdü.

Derken gökyüzü boz, karanlık bir nar gibi patlayıp yarılarak. Sanırsın gökyüzü gökyüzü olalı başka bir dert edinmeyerek. Yalnızca buradaki bu koygun orman için vardır. İşte bütün bir gökyüzü dalını erken bırakmış bir nar topu gibi yuvarlanarak. Gelip yukarıda durur, patlardı. Kırmızı, ışıldayan, aklaşıp kararan, menevişlenen. Suyunu haddinden fazla saklamış. Bu su bu el kadar topun içinde birikmek, çoğalmak için en azından bir yüz sene beklemiş. Her bir damlayı tam istediği yere göndermek becerisiyle yağmaya başlardı.

Başlayınca, ormanın bir halkı vardır. Sözgelimi, yapraklar kendi aralarında uçuşmaya başlar. Yılanlar devrilip akarak kaynaşır. Yarasalar su için birbirinin gözünü oyar. Çalı dipleri huzursuzlanır. Bodur

bitkiler her zamankinden daha hızlı hareket etmekle ansızın boy atarlardı. Toprak durduk yere iştahlanarak somun gibi kabarmaya durur. Sinekler yağmur damlalarını küçük ağızlarıyla değil de doğrudan doğruya kanatlarıyla yakalamaya çalışırlardı.

Bu mevsimde, ormanın özellikle bu bölgesinde, yalnızca on gün için dünyaya gelen bıçaklı sinekler bulunurdu. Bunlar yaprakların arasında kudurmuşçasına menzilsiz ve düzensiz uçarak dolaşır, iz izan bilmez, canı var yok dinlemeden yaprakları, ağaç gövdeleriyle dalları, yumuşak karınlı liken öbeklerini sokmaya çalışırlardı. Yine de, adı da bu yüzden bıçak sineği idi zaten; yaprakları ikiye böler, gövdelerden kıymıklar koparır, taşlara iz bırakarak günlerini gün ederlerdi. Cümle mahlukatın illallah dedikleri bıçak sinekleri soktuğu yeri muhakkak kanatır, insan etinde derin kesikler açar, küçük hayvanları herhalde öldürürlerdi. Kaba sesleri vardı; ormanın içinde kimsenin yan bakamadığı bir edayla helikopterler gibi uçar, vızıltı niyetine tehditkâr bir gümbürtü çıkarırlardı.

Kapılar, pencereler kapatılır, bu on gün için uzun kollu gömlekler giyilir, yara bantları ceplerde taşınırdı.

Murat biraz soluklanayım diye küçük bir tepe bulup buraya çıktı, ağaçların sıklaştığı tepe yağmura korunaklık etsin diye insan eliyle yapılmış gibiydi; çıkınca damlaların azaldığını fark etti. Allah'a şükür, diye geçirdi içinden. İzini kaybettirmişti. Gerçi, köpeğin sesini duyup duymadıklarını bilmiyordu, düştüğünü, çamura belendiğini de. Yine de, insan karanlıkta nereden neyin çıkacağını bilemez. Karanlıkta tüm sesler birbirine benzer. Ya da sesti, sözdü her şey her an birbirine dönüşebilir. Az kuru bir yer bulunca yeniden Allah'a şükretti, sonra dayadı sırtını bir ağaca, AKÇATOPAL'ı bıraktı, derin bir soluk aldı.

26

Kulübe, harıl harıl yanan ateşin etkisiyle epey ısınmıştı. Tarık bacağının rahatladığını, başındaki ağrının da iyice hafiflediğini hissediyordu. Ormanın içinde, medeniyetten bunca uzak bu acayip yerde mahsur kalmak hoşuna gitmeye başlamıştı. Beklenmedik bir tatil gibi, diye geçiriyordu içinden. Gerçi adam biraz tuhaftı ama aptal karısına diyecek yoktu; kadın hatta, sevimliydi bile. Adamın Filiz'e nasıl baktığı geldi aklına. Derken, odanın cılız ışığı tümden gitti. Tavanda ateşin gölgeleri oynamaya başladı. Bu alev izleri Filiz'e uzak, çok uzak bir şeyler anımsattı. Gözünün önüne bir türlü getiremediği, adını koyamadığı insanlar, bir türlü biçimlendiremediği evler, odalar, sonra gıcırdayan bir kapı. Tahtadan yapılmış bir bahçe kapısı. Bir demir çengel... —Elektrikler gitti, dedi Kara Zühre, burda sık sık gider. İnanır mısın, sabaha kadar gelmez. Artık yalnızca Filiz'i muhatap alıyordu. Sonra devam etti: —İşte bu Deli Fahri, bana kalırsa adı boşuna deliye çıkmış, pek akıllı bir şeydi. Misal, zararlıyla zararsızı birbirinden çok güzel ayırırdı. Biz de o zamanlar yeni cins bir şey, diyelim bir mantar bulursak ona sorardık. Nasıl anlardı, dersen, bu Fahri her şeyi koklardı. Otları, ağaçları, meyveleri, taşları, önüne arkasına ne gelirse koklar dururdu. Eğilip toprağı koklar, uzanıp havayı içine çekmekle onu bile doya doya koklardı.

Gelgelelim, bunun dışında başka bir meziyeti de yoktu. Neyin kendisinin çıkarına olduğuna çok dikkat ederdi. Şurda bir ihtiyar ölüm döşeğinde bir bardak su istese, bu Fahri, hava çok sıcak, sonra ben çok terlerim, gidemem, diye tutturacak biriydi. Sanırsın sıcak bunu eritip bitirecek de, yerin dibine sokacak. Canı tatlıydı yani.

Bir gün, bu tutturdu ben Hızır Aleyhisselam'dan söz aldım, diye. Efendim ben Hızır Efendi'mizden söz aldım, bir daha bu buraya uğradığı zaman beni de yanına alıp götürecek. Hem de çok güzel götürecek. Hiçbirinizin de ruhu duymayacak. Alıp gidecek.

O zaman bu nasıl olsa delidir, diyerek, zavallı. Dalga geçmeyeni kalmadı. Büyükler kafasına vuruyor, böyle kapıyı çalar gibi, çocuklar da götünü tekmeliyordu. Deli Fahri'yi günlerce dövdüler. Neden dersen, biri kalkıp da haklıymış gibi birine bir tokat vuracak olursa ve de ben haklıyım diye kimselerden bir şey saklamaz. Hatta az bile yaptım, diye üste çıkacak olur, hem de buna cümle âlemi inandırırsa, o cümle âlem öyle korkunç bir şeydir ki! Vay bu adam falancayı dövmekle haklıymış, gelin biz de buna vurmakla haklı olalım, deyip yarış ederler. İşte Fahri delisini de böyle yaptılar. Köyün meydanında toza toprağa belediler, çamurlu suya soktular, çocuk tanınmaz hale geldi, dayaktan ayakta duramaz, kanamaktan sesi soluğu çıkamaz oldu. Bir zaman sonra millet çocuğu niye dövdüğünü bile unuttu.

Ben de, vicdanım sızladığı için gidip bunu uzanıp bayıldığı tozun toprağın içinden aldım, eve götürdüm. Götürüp bunu bir güzel yıkadım, yaralarını sardım, bunca dayak yemiş de gık dememiş bu deliyi –zira deliler etlerinden acı çekmezler, bundan sebep deli olmuşlardır zaten– uyutup rahat ettirdim. Uyanınca da karşıma aldım, bir güzel nasihat ettim. Ulan sen kimsin ki, dedim, sen kim oluyorsun ki Hızır Aleyhisselam seni karşısına alıp da konuşacak? Seni muhatap alacak? Aklını başına topla da böyle laflar etme; yine sana acıdılar da bak. Acıdılar da bıraktılar, yoksa halin yamandı. Sen hiç zannediyor musun ki bu millet seni sağ bırakır, acıdılar muhakkak.

Böyle, dedim. Bu da beni uzun zaman dinledi, dinledi, sonunda gözlerinden yaşlar usul usul süzülünce ben de içimden dedim ki, bu çocuk acaba bunca dayak yedi de yoksa aklı başına geri mi geldi? Akıllandı mı? Ne gezer? Bu durdu durdu, gözünün yaşı çenesine ulaşınca, ama Kara Zühre Teyzem, Allah çarpsın ki ben doğruyu söyledim, dedi.

Ben de yeniden, ulan bak akıllı ol, sen kim oluyorsun ki Hızır senin rüyana girecek, dedim. Hayır, dedi, Hızır Efendi'miz benim rüyama girmedi, bana güpegündüz görünmekle bunları bana inan ki kanlı canlı söyledi, dedi. İnan olsun böyle oldu. Ben o sırada sırtımda yük taşıyordum ve. Alnımdan böyle domur domur ter boşanıyordu. Kemiklerim çatır çatır ediyordu. Biraz dinleneyim diye durdum, yükümü indirdim. O sırada ağacın birinin arkasından çıktı. Ben zaten o ağaçtan hep şüpheleniyordum. Bu ağaçta bir iş var, diyordum. Böyle yolun sonundaki iri yapraklı, limon gibi kokan ağaç var ya, o. Ben bundan hep şüpheleniyordum. Meğer Hızır'ın ağacıymış, anlayacağın, güzel kutlu bir ağaçmış. Hızır Efendi'miz de her vakit gelip gelip burada dinleniyormuş. Buradan çıkınca, sağına soluna baktı, etrafta kimsenin olmadığını anlayınca, bana bak, dedi, sen başka türlü bir insansın, dedi. Senin gibi bir değişik bir insan bu dünyanın üzerine gelmemiştir, dedi. Ben şaşkınlıktan dilim tutulmuş halde onun karşısında zangır zangır titriyordum. O kutlu kişiyi görünce neden her şeyin dut yemiş bülbül kesildiğini o dakika anlamıştım... İşte sen, dedi, buralarda duracak kişi değilsin, dedi. Bu nedenle ben seni alıp götüreceğim, dedi. Ben böyle dünyanın her yanından gider bir kişiyi seçip kendi yanıma alırım ve. Onu kurtarırım, neden diyecek olursan, bilmiyorum, bazısı değişik olur, dünyada duramaz, dünya ona fazla gelir, dedi. Şu gün şu saatte burada bir dere bulunacak, o suya gir, kimseye, hiçbir mahluka da haber verme, dedi...

Deli Fahri'yi dinleyince, ben bir merhamete geldim, söylediklerine o saniye inandım. Zira aklıma atımız KAHVE hakkında söylenenler geldi... Ama adı üstünde Deli Fahri, aslında deli olmamakla birlikte fazla cahil ve saf bir kişiydi. Saflığı yüzünden de başına o felaket geldi.

Peki, dedim, madem öyle, sen bunu niye herkese anlattın? Hızır sana bu işten kimseye söz etme dediyse bunu niye ettin? O zaman deli çocuk eliyle ağzını kapatıp gözlerini belertti. Sanırsın ağzından çıkan lafları tutmaya çalışıyor.

Fahri'nin gariban, yazık bir anası vardı. Daha da vardır. Kadın yarı kör olmakla birlikte zaten bakıp görecek merakı ve mecali de yoktur. Odasından hiç çıkmaz, senelerden beri de yüzünü gören olmamıştır. Ancak kapısının önünden geçerken arada bir kurt gibi uluduğunu duyabilirsin.

Yağmur yeniden hızlanmıştı. Kara Zühre yerinden kalktı, yüzüne vuran alevlerin ışığında ocağa uzanıp çaydanlığı indirdi. Bunu masaya götürüp bıraktı. Sonra yine iç terekten çay bardaklarını indirdi. Tarık uyukluyordu. Filiz de sessizce oturuyordu ki Kara Zühre'nin kalktığını görünce o da kalktı, masaya gitti. —Şurada lamba olacak, dedi Kara Zühre, yakalım. Filiz duvarda küçük bir raf gördü, gidip rafın üstündeki gaz lambasını aldı. Büyülü, bambaşka bir dünyaya gitmişti. Karanlık, yağmur; yemekten önce tutan ağlama krizini unutmuştu. Lambayı ocaktan tutuşturduğu bir dalla yaktı, ortalığa tatlı bir gaz kokusu yayıldı.

Çaylarını aldıktan sonra yeniden yerlerine oturdular. Oturunca Kara Zühre bir zaman ateşe daldı. Sabahtan beri uydura uydura konuşuyordu sanki. Ateşe bakmakla nerede kaldığını anımsayacaktı. Çayını höpürdetti. Sonra utanmış gibi önüne baktı, ağzını yeniden beyaz başörtüsüyle kapatırken belli belirsiz gülümsedi. —Sonra? dedi Filiz. Kara Zühre birden uyanmış gibi silkindi. —Sonra işte bu kadından başka Fahri'nin bir de güvercinleri vardı. Hele bu güvercinlerden birini çok severdi. Neden dersen, çocuğun bunda hakkı da vardı. Adını TOZŞEKER koyduğu bu güvercinin cinsi dünyada pek az kalmıştı ama bu cinsin içinde de TOZŞEKER'in yeri ayrıydı. Kısacası, hayvanın eşi benzeri yoktu ve de olamaz. Deli Fahri de onun için bir kez daha deli olabilirdi. İşte bu ikisinden başka da kimi kimsesi yoktu.

Ben, Hızır'ın seni alacağını niye herkese anlattın, deyince çocuk başını iki elinin arasına aldı, gözlerinden yaşlar boşandı. Ama sonunda, teyzem, diye inledi, bir hatadır ettim, bunun şimdi yok mudur bir çaresi?

28

Gecenin yağmuruyla, fırtınasıyla perişandı AVCIATMACA. Yine de kolay kolay pes edecek, vazgeçecek biri değildi. Yedi canlı, derlerdi onun için, vurulup vurulup kalkan ölü canlılara benzerdi, zaten, iyi günlerde de, gün ortasında, uykusunu almış, açlığını gidermiş dinç zamanlarında da düştü düşecek gibi yürürdü. KAHVE'yi sakinleştirdikten sonra, hiçbir şey olmamış gibi yine atının sırtına kuruldu, tüfeğini kucağına yerleştirdi, etrafı kollamaya başladı. TİMSAH başına konup konup kalkıyor, ormanda gördüğü her hareketli nesneye saldırmakla tüm bu seferlerden eli boş dönüyordu. Avcı ciddiye almıyordu artık onu. Başına konduğu zaman önce bir rahatsız oluyor, onu kovacakmış gibi silkiniyor, sonra, ne hali varsa görsün, deyip bırakıyordu.

Kuşkusuz, korku gelip tam kalbine yerleşmişti AVCIATMACA'nın. Öyle ya, çocuk tüfeği alıp da boşuna kaçmamıştı. Bir tüfek ne için saklanır? Öyle durup durur mu? Durmaz. Tüfeğin bir işi vardır. Nasıl bizim işimiz oluyor, nasıl her şeyin bir görevi var, tüfeğin de bir görevi vardır. İlla ki patlayacak. Patlamayan bir tüfek işe yaramaz, at gitsin. Bunu herkes bilir. Tüfeğin kendisi de bilir. O nedenle, onu sırtında boş boş gezdirecek olursan, bir zaman sonra o ucunu, gözünü sana çevirir ve seni sırtından vurur.

Kalın mı kalın bir ürperti geçti AVCIATMACA'nın sırtından. Sanırsın kucağındaki tüfek bu düşünceleri duymuş. Atından indi, tüfeği sırtına astı, feneri yakıp canını kollayarak, küçük adımlarla yürümeye başladı. Ormanda iz sürmek olanaksızdı artık.

Derken, o yağmurda, o çamur felaketinin ortasında içine bir sükûnet geldi sanki. —Murat, Murat, dedi, beni bal gibi duyuyorsun, biliyorum. Bu ormanda daha fazla saklanılır mı? Kurda kuşa yem olacaksın. Gel ortaya çık. Söz, daha dövmeyeceğim seni. Tamam, dövdüm hata ettim. Sana yok yere eziyet ettim. Bok yedim. Amma,

sen de benim sözümü iki dakika olsun dinlemedin. Ne vardı asilik edecek? Anarşistler gibi isyan ettin, iki dakika yerinde duramadın. Herhalde, seni öldüreceğimi falan zannettin... Olur mu, adam öldürmek öyle kolay mı? Murat... Murat... Hadi artık ortaya çık. Ha, ben seni bulamaz mıyım? Bulurum. Eli kulağındadır.

Avcı'nın sesini duyunca, o perperişan köpekler ortaya çıkmıştı yine. Kimi bir çalının dibinden başını uzatmış kimi bir kayalığın altından çıkıp silkelenmişti. Aksayanlar vardı, yönünü avcıya çevirip çok uzaklara bakarmış gibi yapanlar. Üzerlerinden bezginlik akıyordu hepsinin. Dinlemeye gelmişlerdi sanki. Hep böyle olurdu. Avcının sesini duyarlar, avcı birileriyle boğuştuğu ya da birilerine işkence ettiği zaman. Çocukların, gençlerin acıyla bağırdıklarını işitirlerdi. O zaman toplanır, cansız, mecalsiz, kendilerine bir şey düşer mi diye bekleşirlerdi. O sesler, AVCIATMACA'nın nutukları, çocukların işkence altında bağırışları, bir şarkı, bir müzik parçası gibi gelirdi onlara.

Avcı, köpekleri görünce, ordusunu toplamış komutan gibi cana geldi. Sanırsın arkasında tabur tabur asker var; sırtını boşluğa dayadı, çenesini yukarı kaldırdı, göğsünü çıkardı. —Hem de bir güzel bulurum, dedi. Şu sırada, ister inan ister inanma, hırıltını da duyuyorum. Üşüyorsun ve de korkmuş durumdasın. Karnın da acıktı. Ben senin ne halde olduğunu bilmez miyim? Sana ne zaman yemek yedireceğimi bilmez miyim? Bunları hep biliyorum. Sana iyi bakmak zorundayım. Ve de bugüne kadar iyi baktım. Sen şimdi hastalanırsan. Hastalanır ve sonra Allah korusun, bu hastalıktan dolayı ölürsen vay benim halime. Ortaya çık da alıp seni gideyim. Söz, artık dövmeyeceğim. Zaten... zaten bak şimdi aklıma geldi, evde misafirler var. Misafirlerin yanında adam adamı döver mi? Dövmez. Ben de seni söz ki dövmeyeceğim. Ocağın başına oturtup seni bir güzel kurutacağım, karnını doyuracağım. Ondan sonra istersen uyursun, istersen de misafirlerimizle sohbet ederiz.

29

Tüm orman suspus olmuş AVCIATMACA'yı dinliyordu. Yılanlar kovuklarından başını çıkarmış. Puhukuşları o boğuk seslerini kesmiş. Ayılar mağaralarının ağzına kadar gelmiş. Kurtlar arka ayakları üzerinde oturmuş. Kuşlar salkım saçak, yağmurla perişan viranelerinin başında, gözyaşları içinde. Ağaçlar kıvrım kıvrım dertop olmuş avcıyı dinliyorlardı. Murat'ın da kendisini dinlediğinden o kadar emindi ki AVCIATMACA, artık iyiden iyiye nutuk çekmeye başlamıştı. —Sen şimdi diyorsundur ki, Murat, dedi. Sen şimdi içinden diyorsundur ki, bu Atmaca'ya güven olur mu? Bal gibi olur. Belki sen beni yanlış tanıdın, belki daha başka bir zamanda karşılaşmış olsaydık ben seni çocuğum gibi sevecektim, ne malum? Sen de beni bir baba gibi görebilirdin. İnsan çok acayip bir mahluktur Murat. Çoğu zaman hayatta en istemediği şeyi yapmaya mecbur olur. Duyuyor musun? Her zaman istemediği şeyler yapana, kırk yıl düşünse aklına gelmeyecek şeyleri akıl edene insan denir. Bu nedenle insan korkunçtur. Hayatta insandan daha korkunç bir şey yoktur ve de olamaz. Öyleyse benim bunda suçum ne?

Senin baban, Murat, senin baban iyi bir adamdır. Ben aslında bugüne kadar ondan ne bir kötülük gördüm ne de böyle bir şey aklıma bile gelmemekle durup dururken ona ne hıncım bulunsun? Ama Kadir Amca dünya yıkılsa yapmaması gereken bir şey yapmış. Misal onun da bu yaşına kadar aklına gelmemiştir. Niye ve nasıl gelsin? İŞTE ZAMAN ZAMAN İÇİMİZE ŞEYTAN GİRİYOR. Kadir Amca da, yani senin baban da şeytana uymuş. Tutup altından kalkamayacağı bir iş yapmış ve Haşim Bey'e büyük mü büyük bir kazık atmış. Haşim Bey'e dalaşılır mı? Mesela borç alınır da üstüne yatılır mı, sen söyle. İşte ben hiç karışmıyorum. Hiç mi hiç karışmıyorum. Dünyada da karışasım yok. Var sen söyle. De ki alınır ve de hiçbir şey olmaz de. Bak o zaman karışıyor muyum. Ya... işte böyle...

Yağmurdu, AVCIATMACA'nın sesi duyulsun diye azalmıştı yeniden. Sanki işte ben biraz olsun, azıcık olsun azalıyorum, konuş da dinleyelim, demişti. Bunları söyledikten sonra sustu AVCIATMACA. Fenerin ışığı zayıflamaya başlamıştı. Islanmış pantolonu, gömleği yüzünden tir tir titriyordu. Bunca üşümemişti ne zamandır. Kış kıyamet olsa bu kadar olmaz, diye geçiriyordu içinden. Kar lapa lapa yağsa, ağzımız yüzümüz buz kesse bu kadar olmaz. Kış olmayınca bu kadar üşümek insanın zoruna gidiyor. Pantolonu bacağına yapıştıkça diken diken bir soğuk batıyordu etine.

Sen misin o çocuğu çocuk belleyen? Sen ne ara adam oldun da, kendini bir şey zannettin de o şeytanı dikkate almaz oldun? Çocuğu kulübeye ilk getirdiğini anımsadı AVCIATMACA. Haşim Bey yanına çağırıp da, bunu alıp saklayacaksın. Başına bir şey gelirse seni kurda kuşa yem ederim ve de etini dirhem dirhem alırım, birden değil, demişti. Anladın mı? Anladım, demişti avcı. Sen zor anlarsın, demişti Haşim Bey. Akıllı olacaksın. Çocuğa kızıp köpürüp de canını alayım deme. Biraz biraz dövebilirsin. Ama öldürmek yok, anladın mı? Anladım. Anladın mı? Anladım. Zor anlarsın sen.

Sonra çocuğu bir kara çuvala sarıp ormanda AVCIATMACA'ya teslim etmişlerdi. Eski yolun ortasına kadar külüstür kamyonetle getirmiş, baygın çocuğu KAHVE'nin sırtına yatırmışlardı. Böyle kolay işte ne var? Adam getirip çocuğu sana bırakmış. Al bunu şu vakte kadar sakla, demiş. Patikayı güle oynaya, bir elinde yular, bir elinde sigara, ıslık çala çala geçmişlerdi. Çuvalda da en küçük bir kıpırtı olmamıştı. Çocuk baygın, birazdan ayılır, demişti adamlardan biri. Haşim Bey iş büyüsün istemiyor. Başına bir şey gelmeyecek. Anladın mı? Anladım. İnşallah anlamışsındır.

Kulübeye geldikleri zaman, çuvalın içinde sanırsın insan yok da, kıymetli bir halı var. Avcı çuvalı açıp içine önce bir bakayım demişti de. Çocuk apansız uyanıp adamın elini dişlemişti. Bırakmadan. Gözünden yaş gelinceye kadar. Parmak kemikleri kıtır kıtır edinceye, ağzı kan doluncaya kadar ısırmıştı.

30

Kara Zühre anlatmıyordu sanki de, işte o tavanda alazlanıp duran kıvrım kıvrım ışıklar anlatıyordu. Arada gölgelere, ışıklara dalıp dalıp gidiyordu Filiz. Büyüyüp küçülen, biçimden biçime giren gölgeler insanı büyülüyor, her şeyden, herkesten uzaklaştırıyordu. İçin için korkmaya devam ediyordu Filiz. Kendilerini kurtarıp buraya getiren adamı görüyordu gölgelerin arasında. Adam durup biçim değiştiriyor, kiminde kahkahalarla gülen bir iblisi andırarak. Kiminde yaralı, çaresiz bir tavşan gibi iri, cansız kulaklarıyla ağlıyordu. Neden sonra, ateşin içinde odunlar patlamaya başlayınca gösteri hızlanıyordu kuşkusuz. O zaman gölgelerin içinde amansız bir atlı beliriyordu. Elinde kendisinden büyük bir okla, bir zıpkınla bu atlıydı. Önce bir geyiği, sonra dişleri ansızın büyüyen bir balığı kovalıyordu.

Kara Zühre artık konuklarının kendisini dinleyip dinlemediklerine bakmıyordu kuşkusuz. —Ben de ona dedim ki, diye devam etti. Dedim ki, bizim milleti bilirsin; bugün duyar dinler, yarın unutur gider. Bana soracak olursan, sen gönlünü ferah tut. Sabaha kalmaz, senin Hızır'ı gördüğünü, Hızır'ın seni ciddiye alıp hatta iki çift laf bile ettiğini unutuverirler. Hatta, birkaç gün ortaya çıkmasan, seni bile unuturlar. Ama gerçekten de böyledir. BİZİMKİLER HER ŞEYİ HEMEN UNUTUR. O nedenle de keyiflerine diyecek yoktur. Şimdi mesela gece oldu ya. Karanlık çöktü. Göz gözü görmez oldu. Bunlar zannederler ki, göz görmeyince buralarda zaten bir şey de yoktur. Neyse ki, sabah olunca, gözünü sevdiğim güneş çıkıp da dağı taşı aydınlatınca, vaaaaay, diye birbirlerine sarılırlar. Meğer her şey yerli yerindeymiş.

Yine sen, dedim, ortalarda görünme. Benden yana da bir düşüncen olmasın. Ben de az deli sayılmam; beni kim adamdan sayacak da dediğime kulak verecek. Bunları bir bir söyledim; Deli

Fahri gözünün yaşını silerek kalktı, elimi bir öpüş öptü, sonra da çıktı gitti.

Aradan epey bir zaman geçti. Deli Fahri sözüme uydu, ortalıkta görünmedi ve. Ben bile bir ara onu unutur gibi oldum. Ama benden başka kimsenin de aklına gelip de yahu deli çocuk nerededir, diye soran olmadı. Sanırsın böyle bir insan bu köyde dünyaya gelmemiş. Başka köyde de gelmemiş. Bir zaman sonra, yine böyle bir yağmur felaketi başladı. Yağmur başlayınca defterini açıp yazacaksın; Hızır Aleyhisselam deresine binmiş gelmektedir. Onun atı da deresidir. Kahverengi, çamurlu bir deredir bu. Neden çamurlu dersen, Hızır Efendi'miz dere yataklarından gelmez, her yerden gelir. Tozlu yollara da girer, çöllere de... Ormanların içinden de geçer, dağ başlarındaki ak mı ak, berrak mı berrak suların içinden de. O nedenle çamurun hakkı neden yenilsin? Çöl neden görmezden gelinsin? Hızır Efendi'miz, çölün de, çamurun da hakkını yemez ve de benim suyum illa masmavi olacak diye tutturmaz.

Evet... böyle bir yağmur başladı. Dallar suyun ağırlığıyla eğilip kırıldı, ağaçların gövdeleri söküm söküm patlayıp gün yüzüne çıktı ve. Çalı köklerinin kokusundan su iştaha geldi. Türlü hayvanlar türlü seslerle yardım istedi, köpekler korkudan ne yapacaklarını şaşırıp fizahlandılar. Yılanlar büklüm büklüm ağaç tepelerinde asılı kaldı. Cevşenlerimizi ağzımıza alıp göğe çevirdik ki, işte senin duanı dilimizden de, ağzımızdan da düşürmüyoruz yarabbim, sen bize yardım et... Allah verecekse böyle felaketi imkânı olanlara versin. Bizim evlerimiz tek çamurdandır. Çamur da, suyu görünce dini imanı bırakarak alıp başını gider.

Neyse ki, o zamanki felaket çok uzun sürmedi. Yavaş yavaş hava serinledi, fırtına dindi ve yağmur önce azaldı, sonra hepten durdu. İki gün boyunca kimse dışarıya çıkmadı. Evlerin bacalarından duman yükselmedi, kimsenin ocağından aş kokusu gelmedi. Kimsenin eşeği anırmadı ve hayvanından da kişneme duyulmadı. Sanırsın yağmur gelmiş, tüm köyü alıp da gitmiş.

Ancak acayiplikler burada kalmadı. Bir zaman daha geçince, konu komşu evlerinden bir bir, usul usul çıktı. Sessiz sedasız, hiçbir şey olmamış gibi kapı önlerine çıktılar, pencerelerini açtılar, çoluk çocuklarını dışarıya saldılar. Ama Deli Fahri yine ortalarda görünmedi.

Herkes her zamanki hayatına işine gücüne döndü de, deliyi bir daha öldüm Allah gören olmadı.

Ben de bu işe işkillenerek, tanıdığım, güvendiğim bir-iki delikanlıyı yanıma çağırdım, aman çocuklar, dedim, bu deli ortalarda yok, yolun aşağısına doğru sel olmuş, dereler okyanuslar akıp gitmiş, az gidip de baksanız, başına bir şey gelmiş olmasın. Dediler ki, anacığım sen onu merak etme, hepimizden dikkatlidir kâfir. Herhalde o sağır anasını da alıp çoktan bir çınarın tepesine çıkarmıştır. Ama seni de kırmak olmaz, biz yine de etrafı dolaşır, sorar soruştururuz.

Sonu ne oldu, diyecek olursan, dünyanın bundan sonrasını görmek Deli Fahri'ye nasip olmadı; Hızır'ın deresini görmeye gördü de, koynuna TOZŞEKER'i sakladığı için Hızır bundan güzelim nasibini kirp diye kesti. Uçurumun dibinden zavallının cesedini getirdiler, yüzü gülüyordu, güvercinine de sımsıkı sarılmıştı.

31

Yağmur dünyanın iflahını kesmeye devam ediyordu. Azalıp duracak gibi oluyor, kurda kuşa bir dirhem soluk aldırdıktan sonra yeniden, bu defa öncekinden de hızlı yağıyordu. Orman koyu lacivert, zifiri lacivert bir hal almıştı. Yollar kapanmış, küçük tepeler eriyip patikaları kapatmıştı. O güne dek hiç görülmemiş büyüklükte bir çamur deresi peyda olmuştu. Kayalıkların arasından çokrayarak akan, köpüren, kara lekeleriyle tok sesler çıkaran ve gittikçe büyüyen bir dereydi bu. Ay büyük, sakallı bir Tepegöz gibi ormanın başında dikilmiş duruyordu. Araya ikide bir dev bulut öbekleri girmese yağmuru da kesebilir, karanlığı da kırabilirdi. Yine de, bir toz zerresi kadar da olsa ışığından veriyordu.

Murat az aşağısından akıp giden suya bakıyordu. Kendini sağlama almıştı ya, dünya yıkılsa umurunda olmazdı. Ağacın gövdesine sırtını vermiş, bir kolunun altına AKÇATOPAL'ı almış gözlerini belertmiş koyu kara suya bakıyordu. Arada köpeği ile konuşmayı da ihmal etmiyordu. —Suya baksana, dedi. Deli gibi akıyor. Bu su hiç böyle akmamıştır. Herhalde bundan fazla su da dünyanın hiçbir yerinde yoktur. İçinde amma çok balık var, görüyor musun? Nereden göreceksin? Sen şimdi Allah bilir bırak balığı, suyu bile doğru dürüst göremiyorsundur. Sen çok cana yakın bir köpeksin. İyi adamsın. Öbür köpeklere benzemiyorsun. Kaç gündür bak, kaç gündür buradayım, ne zaman Atmaca bana işkence edip de... beni bağım bağım bağırtıp da... canıma okusa, bu köpekler hemen toplanıp yanıcbaşımda hırlamaya başladı. Çünkü bir köpek, gerçek bir köpek olmak için... ama senin gibileri ayrı... köpekleşmiş köpek yani... KÖPEKLEŞMİŞ KÖPEK İŞKENCE EDENİ SEVER. O ne derse hemen koşup gelir. Ama ben seni hiç görmedim. Ama ağzım yüzüm dağılmış olduğu için de görmemiş olabilirim. Gelmiş olabilirsin yani.

AKÇATOPAL'a sarılıp en azından bir yanını ısıtıyordu Murat. Yoksa ormanın soğuğu dayanılacak gibi değildi. —Sen sahici bir köpek olsan şimdi ne yaparsın biliyor musun, dedi. Köpek sanki çocuğu anlıyordu. Göğsünden sevimli bir hırıltı yükseldi. —Yani bana iyilik yaparsın. Sonra, bu işten kurtulunca aynı iyiliği ben de sana yaparım. Sen bana, ben de sana, yağma yok. Şöyle ki, bana şu dereden güzel bir alabalık tutup getirirsin. Burada bir çukur açar, avcının göremeyeceği kadar küçük bir ateş yakarız. Karnımızı doyururuz. Sonra da, gücümüzü topladığımız için Atmaca Amca'nın durumuna bakarız. Ona göre, buradan firar eder ve canımızı kurtarırız. Olmaz mı?

Köpek, Murat'ın söylediklerini bir bir dinleyip anlamış gibi başını salladı, dilini dışarı çıkararak gözleri karanlıkta bir an için fosfor yeşiline döndü. Olurdu böyle; aklından bir şey geçirdiği zaman, bu bir de hoşuna giden, onu heyecanlandıran bir şeyse, gözleri parlamaya başlardı. Harekete geçmeden, koşup oynamaya, eğlenmeye hazırlanırken de olurdu bu. Tüyleri kalkar, sanırsın gözlerle beraber bu tüyler de parlardı. Murat'ın kolunun altından sıyrıldı, aşağıya, rast geldiği kaya parçası yüzünden çağıldayarak akan dereye baktı. Kara lekeler sıçraşıyordu suyun içinde. Akan, devrilen, birbirine çarparak parçalanıp parçalanıp birleşen lekeler vardı. Bu kadar çok, bu kadar göz önünde ve çaresiz balık ne demektir? Gel beni tut demektir. Aksayan bacağını sürüye sürüye tümsekten indi, suya yaklaştı. Ama açıkta yağmur yine ağır ağır iniyordu, suya yaklaşırken çamur AKÇATOPAL'ı birden içine çekti. Sonra da fokurdayan bir kazanı andıran akıntının ortasına sürükledi. Hayvan birden can havliyle bağırmaya başladı.

Murat yerinden kalktı, köpeği kurtarayım derken ayağı kaymakla o da akıntıya girdi. Eğilip AKÇATOPAL'ı kucaklayacağı sırada çamura yüzükoyun düştü. Ama onu tutabildi. Birlikte biraz sürüklendiler. Neden sonra Murat iri kırık dallardan birini yakaladı. Yine o ölüp ölüp canlandığı hallerden biri gelmişti üzerine. Kendisini diri, cıva gibi hissetti, çamur deryasının içinden, köpeği kucağında, bir çırpıda çıktı. Su aşağıya doğru tam tekmil akıyordu. Bir yerden sonra iniş dikleşiyor, orada akıntı neredeyse küçük bir şelaleye bile dönüşüyordu. Neyse ki kapılmadılar.

O sırada avcının sesini duydu Murat. —Kimden almış borcu, Haşim Bey'den, diyordu AVCIATMACA. Yoksa ben karışmam etmem... Çocuk bunu duyunca yüzünü buruşturdu, köpeğin ağzını kapattı. Tüh Allah senin bin bir türlü belanı versin, diye sövdü içinden. Hem de bin bir türlüsünü versin. Adam konuşmasını bitirince, cebinde küçük bir feneri daha vardı, onu çıkardı, fener sigara közü gibi yanmakla kendine bile hayrı olmadı. Murat etrafına baktı, eğilerek kalktı ayağa, yukarıya birkaç adım çıktı. Sonra orada avcıyı görebileceği korunaklı bir yer buldu. Kaçacak mecali kalmamıştı. Yakalanırsam da canım sağ olsun, diyordu, yeter ki saklanayım...

32

Deli Fahri'nin öyküsünü bitirdikten sonra kalkıp çayları yeniledi Kara Zühre. Sonra, bütün bu anlattıklarında tuhaf, anlaşılmadık bir şeyler varmış gibi gözünü boşlukta bir yere dikti, oraya kaygıyla bakmaya başladı. Dudakları kıpır kıpırdı, hemen yeniden söz alıp bir yanlışını düzeltecek gibi görünüyordu. Durup durup konuşması ağzının bir suçuymuş gibi yeniden başörtüsünün ucunu tuttu, ağzını kapattı. Konuklarının bu öyküye inanıp inanmadıklarını merak ediyordu. Ama daha çok Filiz'e bakıyordu tabii, Tarık'ı ciddiye almıyordu hiç. —Kocan gelmedi, dedi Tarık, huysuzlandı diye ata bakmaya gitmişti ama dönmedi bir türlü. —Onun aklına eser, dedi Kara Zühre, bunu söylerken yine Filiz'e bakıyordu. Onun aklına esti mi, ne yapacağını kimse bilemez. Ben de bilemem misal. Ancak kendisi bilir. Bir keresinde yine böyle dışarıya çıktı, bir sigara içip geleceğim, dedi, bir daha dönmedi, biliyor musunuz? —Dönmedi mi? dedi Filiz, ama nereye gitmiş? —Birden aklına gelmiş, diye devam etti Kara Zühre. Birden aklına gelmiş; bir zaman önce kahvede otururken birisi buna Antepli bir tüccardan söz etmiş. Adam ucuz mallar alıp satıyormuş. Ucuz ama kaçak olduğu için kaliteli mallar. Misal tabanca, tüfek, hançer, sonra elektrikli şeyler de varmış; kendi kendine yanan fener, dünyanın ta öbür ucunu bile çeken radyo, küçük kasetleri çalabileceği teyp... Tam bir hafta gelmedi. Sigara içeceğim diye çıktı; biz de... ben de burada, sofra başında bekliyorum onu, çay demlemişim, sigaranı burada içsen ne olacak, değil mi? Burada içse, hiçbir yere gitmeyecek, aklına bile gelmeyecek Antep filan. KAHVE'yi eyerlemiş, atlamış sırtına, yallah Antep'e. Döndüğünde elinde o küçük teyplerden vardı, bir avuç da kaset getirmişti. Arap türküleri, ilahiler dinliyordu boyuna. En son moda bu, diyordu, kimsede yok, bende var. Neden ille de küçük teyp, diye soracak olursan, ormanda taşıması kolay oluyormuş. Sonra kasetlerin hepsi bir

bir bozuldu, bağırsak gibi dışarı taştı, yenilerini de öldüm Allah bulamadı. —Şimdi de Fizan'a gitmiş olmasın, dedi Tarık. Filiz dik dik baktı kocasına. —Ne var, dedi Tarık, ha Antep ha Fizan.

Dışarıda, koyu karanlığın içinde ötüşüp duran kara kuşlar vardı. Rüzgâr yeniden çıkmış, dalların arası ıslıklanmıştı. Birden aklına gelmiş gibi, —Siz nereye gidiyordunuz ki, diye sordu Kara Zühre. —Anneme, dedi Tarık, annem hasta, onu görmeye gidiyorduk. —Talihiniz yokmuş, dedi Kara Zühre, bu zamanda bu yağmurun yağacağı kimin aklına gelir? Ama yolda kalmış olmasaydınız daha kötüydü, ormandan sağ çıkamazdınız. Annenin nesi var, geçmiş olsun? —Bacağını kırmış, dedi Tarık, beli de çok kötü ağrıyormuş. Yataklık yani. —Geçmiş olsun, çok çok geçmiş olsun. Yaşlı mı? Yaşlıysa olur, insanın eli ayağı tutmadıktan sonra... Ne yapıyormuş ki, bir yerden mi düşmüş? —Merdivenlerden düşmüş. Nasıl olmuş Filiz, sen daha uzun konuştun? —Kucağında bir şey varmış, dedi Filiz, basamakları görmemiş. Abinler baygın bulmuşlar akşam. —Evet, dedi Tarık, bir şey taşıyormuş. —Aslında doğru söyledin, dedi Filiz, yağmura arabada yakalansaydık daha kötüydü, saplanıp kalırdık öyle. —O arabaya vız gelirdi, dedi Tarık, zaten saplanıp kaldık. —Öyle konuşma, dedi Filiz. —Ben karıkoca atışmalarını çok severim, dedi Kara Zühre, neden dersen, benim annemle babam da çok atışırlardı, ikisi de rahmetli. —Başın sağ olsun, dedi Filiz. —Sağ ol, dedi Kara Zühre, böyle böyle çok atışırlardı. Ama babam da rahmetlik, çok sert adamdı. Bir gün, tatlı tatlı kavga ederken, birden annemin gözüne bir tane patlatmış. Kötü bir niyeti yokmuş ama işte göz hassas bir şey. Filiz ürpererek dinliyordu, titrediğini hissetti. —Bir şey olmuş mu? diye sordu. Kara Zühre hafif gülümseyerek bir zaman baktı. —Çıkmış, dedi sonra. Göz böyle çıkıp eline düşmüş. Ama adamcağız nereden bilsin. Zaten sonra çok pişman olmuş. Çok dövünmüş ama elden ne gelir? Olmuşla ölmüşe çare bulunmaz diye bir laf vardır, bilir misiniz? —Biliriz, dedi Tarık. —İşte öyle, aynen öyle, diyerek önüne baktı Kara Zühre. —Bu yağmur ne zaman diner? diye ters ters sordu Tarık. Kadın anlamamış gibi baktı. —Yağacağı kadar yağıyor işte, dedi sonunda, istediği kadar veriyor, bir gıdım fazlasını da, eksiğini de vermez. —Kim? —Yağmur işte... Ama bu kadar uzun sürdüğüne göre bu işte bir iş var, demedi

demeyin sonra. Bir iş var. Kesin Hazreti efendimiz Hızır Aleyhisselam'ın deresini getiren yağmur bu.

Dışarıda bir ses duyuldu, kadın kalkıp kapının önüne çıktı. Rüzgâr pilav tenceresini devirmişti. Bulgur tanelerinin içinde didilmiş tavşan parçaları görünüyordu. Kara Zühre, nasıl yapacağını bilmezmiş gibi bir zaman dağılmış pilavın başında durdu. Tam ot süpürgesini gözüne kestirdiği sırada köpeklerden biri tahta barakanın arkasından başını uzattı. Kadın bir pilava, bir köpeğe baktı. Neden sonra bir köşeden bir köpek daha çıktı. Toplanıp karınlarını doyurmaya başladılar. Rüzgâr köpeklerin cılız bedenlerini savuruyordu.

33

Kadın çıkınca, Filiz ters ters baktı Tarık'a. —Acayip acayip konuşuyorsun, dedi. —Kadının kendi acayip, görmüyor musun, dedi Tarık, adam da manyağın biri. Başımıza ne gelir belli olmaz, kısıldık kaldık burada. —Nesi acayip ki, gariban bir kadın işte. Bu kadar uğraştı, dizini iyileştirdi, karnını doyurdu, az nazik olsan ne var sanki. Tarık başını ocaktan yana çevirdi. Alev azalmıştı, küçük mavi ışıklar çakmak çakmak belirip kayboluyordu. —Adam bir işler çeviriyor, hiç hoşuma gitmedi, dedi Tarık, içerisi de kanlı çiğ et kokuyor, dayanamıyorum. —Adam öyle, Allahtan gitti de gelmedi. Sen baygınken, hani seni kurusun diye soyduk, sen de soyun, dedi bana. Ondan sonra çıktı zaten. —Bence işin içinde bir iş var, saat kaç? —On iki. —Çok var daha, sabah olsa da çıkıp gitsek şurdan. —Ben uyuyacağım artık, ne olursa olsun, ne yapalım. —Sen kadına bak istersen, o da gitti gelmedi.

Ocak durup durup patlıyor, kararmış odunların içinden küçük taş parçaları çıkıyordu. Yine de, böyle olunca biraz daha canlanıyordu ateş. Tarık böyle şeyleri seviyordu. Arada aklına geliyor, tezler üretiyordu: Söyleyin bakalım, insan ateşe bakmayı neden sever? Saygısından. Şurası kesin ki, ipin ucunu kaçırmış durumdayız. KORKTUĞUMUZ ŞEYE SAYGI DUYUYORUZ AMA FARKINDA DEĞİLİZ. Bunun aksini kim iddia edebilir ki?

Ya da: bize kayıplarımızı anımsattığı için. Ateş bize kayıplarımızı anımsatır. Çünkü kendisi başlı başına, bütün kayıpların nedeni ve taşıyıcısıdır. Tek başına cehennemi temsil edecek daha güçlü bir nesne söyleyin. Cehennem kayıptır. Kaybedicidir. Doğurmaz. Bu nedenle ona baktığımız zaman kayıplarımızı anımsıyoruz. Kayıp zamanlarımızı. Yeniden yakalanan zaman, ateşin sönmesinden başka bir şey değildir.

Bunu herkes gibi o da bir oyun olarak görüyordu elbette. Düşünce üretmenin aslında ne kadar kolay olduğunu göstermeye çalışıyordu. Yine de, onu dinlerken büyülenenler de vardı.

Filiz kalktı yerinden, dışarıya çıktı. O kapıyı açınca rüzgâr girdi içeriye, küçük odanın kapısı da gıcırtıyla açıldı. Tarık dönebildiği kadar dönüp baktı arkasına, karanlıktan başka bir şey görmedi ama soğudu içerisi. Sonra iki kadın yeniden girdiler içeriye. Kara Zühre'nin koynunda bir kucak taze odun vardı. Kadın ocağa yaklaştı, çaydanlığı askıdan indirdi, odunları eski ateşin üzerine koydu. Kara bir duman fışkırdı ocağın içinden. Pencereler açıldı, kadın gidip iç odanın açılan kapısını kapattı. —Biraz havalansın, dedi, şimdi tutuşur. Yaş odun olduğu için duman verdi biliyor musun, diye gülümseyerek bilgi verdi Filiz'e. Filiz başını salladı.

Rüzgâr bir yerlerde sıkışıp kalmış gibi ıslık çalmaya, inleyip yalvarmaya başlamıştı. Açık pencereden estikçe odanın ortasına da iri iri damlalar düşüyordu. Sanırsın içeriye giren rüzgâr değil de, karanlığın kendisidir. Ocağın ışığını gördükçe bir heves koşuyor, neden sonra, pencereden girer girmez, hayal kırıklığıyla parça parça dağılıp gidiyordu. Dışarıdan bulgur pilavını büyük bir iştahla yiyen köpeklerin sesleri geliyordu. Birbirlerine hırlıyor, itişip kakışıyor, arada inlemeye benzeyen sesler çıkarıyorlardı.

Çok geçmeden odunlar kuruyup alev aldı, içerinin havası temizlendi. Pencereleri kapattılar. Gerçekten, hava, yağmurun gürültüsü, kaza yormuştu Filiz'i, yatıp uyumak istiyordu. —Ben uyuyacağım, dedi. Kara Zühre, çok acayip bir şey söylemiş gibi baktı bir an için Filiz'e. İlk göründüğünde nasılsa yine öyle olmuştu; başını durmadan sağa sola çeviriyor, başörtüsünün ucuyla ağzını sürekli kapatıyor, yerinde bir türlü rahat edememiş gibi kalkıp kalkıp oturuyordu. —Yat, dedi yine de, hemen yat, yorgunsun ya, hemen kıvrıl yat. —Nerede yatayım? diye sordu Filiz. Kadın yanıt vermek yerine uzun uzun esnedi. Sonunda, Filiz'in söylediğini daha yeni duymuş gibi, başını birden ona çevirerek, —Burada yatın siz isterseniz, dedi. Gidip cam kenarındaki kanepenin üstünü boşalttı. —Bu çok rahattır, dedi, buna siz rahat rahat sığarsınız, benim, bizim evde olsaydık ben sizi bir güzel yatırırdım. Ama bu havada gidemeyiz. Yani çok sürer. Ben diyeyim bir saat, sen de iki saat... —Ben de üç saat

derim, diye güldü Tarık. —Olur, dedi kadın, o da olur. Kanepeyi açıp konuklarını buyur etti. Karıkoca bu tek kişilik kanepeye yan yana uzanırlarken Kara Zühre onları, bakalım uzanmayı becerebilecekler mi, diye izliyordu. Sonra nedensiz güldü. —Tamam bak, iyi geceler, korkmayın, dedi.

34

Kendine bir oyuk bulunca, yepyeni bir cesaret geldi Murat'ın içine. Sanırsın şimdi avcı eli kolu bağlanmış biridir. Hem de öyle bir bağlanıp dertop edilmiştir ki, hem elinden hiçbir şey gelemez. Gelse de Murat'a hiç mi hiç zararı dokunamaz. Murat dediğin ne ki? Sen koca adamsın, gününü geceni bu ormanlarda kurdu kuşu yiyerek dolaşır geçirirsin, iz bilirsin ve. Gücün kuvvetin de yerinde. Paran var. Haşim Bey gibi bir adamı parmağına dolamışsın, yediğin önünde yemediğin arkanda. Bir çocuktan ne istersin? Haşim Bey, ulan Haşim Bey! Ulan oğlu ulan! Seni çocuk gibi parmağında oynatmakta ne var? Ah, benim babam bilemedi. Benim babam bu civarın en saf adamıdır. Sana karşı tutup da dürüst mü olunurmuş. Sen kim dürüstlük kim? İnsan azıcık uyanık olacak. Bu karşımdaki adamın tıyneti böyle böyledir, diyecek. Bu Atmaca dedikleri cahil becerir de benim babam beceremez. Atmaca kim? İki lafıyla, okumuş yazmış, beyinsiz Haşim'in altından giren, üstünden çıkan puştun, gözü açığın biri...

Tüfeği sırtından indirip çamurunu temizlemiş, o kayalığın içinden aşağıya bakıyordu Murat. Yağmur almıyor, rüzgârı da kesmekle insanı uykuya buyur ediyordu oyuk. Sen tut böyle bir yerde yağmur fırtına dininceye kadar uyu. Sonra kalkar elini kolunu sallaya sallaya evine gidersin.

Avcının aşağıda kendisini fark ettiğini anlamıştı. Ama karanlıkta hiçbir şey görmüyordu. Adam fenerin cılız ışığını da kapatmış şeytan gibi, baykuş gibi o koyu karanlığın içinde bekliyordu. O lacivert mi lacivert koyuluğun içinde. Murat bir ara AKÇATOPAL'ı arandı. Neden sonra hayvanın su oluğuna doğru gittiğini gördü. Seslenecek oldu, durdu. Köpek karanlığın içinde soluk beyaz bir mendil gibi döne yuvarlana suya iniyordu.

O sırada, avcı köpeğin ak belirtisine doğru bir el ateş etti. AKÇATOPAL canını zor kurtardı; kurşunun saçtığı çamurdan,

neredeyse renk değiştirerek kendini akıntının içine bıraktı. AVCIATMACA'nın yaptığını görünce Murat öfkelendi. Tüfeği adamın bulunduğu yere doğrulttu. Ama ateş etmedi. Yerimi belli ederim, herif usta atıcı, o saat beni vurur hem de serçe kuşu kadar olsam vurur, diye geçirdi içinden. Sonra köpeğine baktı. Hayvan akıntıya kapılınca korkmuş, bir kayanın sivri ucuna sıkı sıkı tutunmuştu. Çamurla kalınlaşmış su ağır ağır kaynıyor; ancak içindeki kiri pisliği biraz olsun atabildiği zaman hareketleniyordu.

—Seni görüyorum Murat! diye bağırdı adam. Vallahi de billahi de, tillahi de görüyorum seni. Söyle bakalım, şimdi seni vurayım mı? İşte sana soruyorum, açık açık, hem de ayan beyan soruyorum... sen söyle. Senin dediğin gibi olsun. Şimdi seni vursam, sen de burada kurda kuşa yem olsan kim duyacak? Tozunu, çerçöpünü bile bulamazlar. Bana ne olur? Hiçbir şey. Bana ne. Ne gördüm ne duydum. Anladın mı?

Ağzının yarası zonkluyordu çocuğun. Zaten kara kuru, cansız çelimsiz bir oğlandı. Konuşmaya kalkıştığı zaman, ağzının içinden kocaman bir et parçası düşecekmiş gibi oluyordu. Ciğerimi söktün elime verdin itoğluit, diye geçirdi içinden. Sonra yine o tuhaf cesareti hissetti. —Sen beni vuramazsın amca! diye bağırdı. Vuramazsın. Sesime ateş et o zaman da görelim. Neden diyecek olursan, sen o Haşim Bey olacak herife köle olmuşsun. Misal buradaki köpekleri nasıl kendine muhtaç ettinse, nasıl kendine köpek ettinse, sen de ona köpek olmuşsun. O nedenle, ondan aldığın emir... —Murat, Murat! diye sözünü kesti çocuğun, AVCIATMACA. Şimdi iyi dinle... Ben kimseye köle möle olmamışım. Ben gerekirse o Haşim'in de karşısına çıkar, elimi cebime sokar, bak arkadaş, diye söyleyeceğimi söylerim. Ben işimi yaparım, o da paramı verir. Bu köpeklere bakmak da benim zevkim, anladın mı? Sakat köpek seviyorum diyelim, ne olacak? —O zaman beni vur da, sonra Haşim Bey'e git... Elini cebine sok, bak arkadaş, canım istedi vurdum, de... Çocuk benim tüfeğimi aldı gitti ben de vurdum de... Sen bu köpeklikle... Sen bu kadar köpeklikle...

TİMSAH'ın gözlerini görüyordu Murat. Gözler karanlığın içinde iki küçük ışık topu gibi koyu turuncu parlıyorlardı. Bir ara, TİMSAH suyun içinde debelenen AKÇATOPAL'a takıldı. Onu uzaktan bir zaman izledi. Neden sonra tünediği tümsekten kalkıp köpeğin olduğu tarafa doğru uçmaya başladı. Kartalın topal köpeğe doğru uçtuğunu

neden sonra gördü Murat. Kalkıp suya doğru inecek oldu. Hayvanı kucaklar kaçarım, diye düşündü. Avcının kendisine ateş etmeyeceğinden o kadar emindi ki.

Derken AVCIATMACA, çocuğa doğru bir el ateş etti. Çocuk, yere düşerken kartalın köpeğe iyice yaklaştığını gördü. Dipçiği elinde bir sopa gibi tutarak tüfeğin namlusunu TİMSAH'a savurdu, hayvan aldığı darbeyle savrularak geri döndü. O sırada tüfek ateş aldı. Çocuk acıyla, akıntının içine düştü.

35

Havada gittikçe ağırlaşan, koyulaşan bir pus vardı. Yağmur iyice hızlanmıştı. Gökyüzünün kendisi de bu berbat yağmurdan bıkmış usanmıştı. Gerim gerim gerilen, dağa taşa yalvaran bir gökyüzü. Ben nice yırtıldım açıldım, nice içimi dışımı boşalttım da bu suyla baş edemedim, perperişan oldum, diye çaresiz yakarıp böğürüyordu. Ağaçların dalları yumuşamış lastik gibi her biri bir tarafa eğilmişti. Yapraklar dökülüp erimiş, suya çamura belenerek yok olup gitmişlerdi. Yılanlar ölmüş ölmüş, ağaç kökleri gibi yarısı çamurun içinde yarısı dışında salkım saçak kalakalmışlardı. Her yandan çığlıklar, iniltiler geliyordu.

TİMSAH, Murat ona tüfeğiyle vurunca, ağır yaralanmıştı. Karanlığın içinde bir uçum uçmuş, sonra gücü tükenerek düşüp aşağıda bir yerlerde kalakalmıştı. AVCIATMACA'nın yerde cansız yattığını görünce korkuya kapıldı, kalkıp ona doğru uçmak istedi, ayaklarından birinin kökünde dayanılmaz bir ağrı vardı. Adamın yanına sürünerek gitti. Başında bekledi, kan kokusu başını döndürdü. Karanlıkta cıvışan, akıp eriyen sesler vardı. Damlalar artık düştüğü yerde derin yarıklar açıyordu. Kartal, bir yerdeki adama baktı, bir burnundan soluyup duran KAHVE'ye. Ne olacağını, şimdi ne yapılacağını kestiremiyordu. Az ötede yuvarlak, kara bir şey gördü. Sıçrayıp yanına gittiği zaman bunun AVCIATMACA'nın şapkası olduğunu anladı. Çamura batmış, yavaş yavaş gömülüyordu şapka.

KAHVE, yağmuru bir saldırı saymaya başlamıştı artık. Ama o en eski güdü vardı içinde. Avcı yerde yattıkça oradan ayrılamazdı. Ne ki, yağmurun bir saldırı olmaklığını, hem de berbat, pervasız bir saldırı olmaklığını değiştirmezdi bu. Damlalar birer ok gibi inip inip duruyordu sırtına. Yine de, kahverengi başını kaldırıp acıyla kişnedi, sonra birkaç adım ötedeki bir ağacın altına doğru yürüdü. Burada kendini biraz daha güvende hissetti; bacakları titriyor, sağrısından belli

belirsiz bir duman çıkıyordu. Başını hüzünle önüne eğdi, ayaklarının altından akıp giden çamurlu toprağı izledi bir süre. Sonra bir işe yarayacakmış gibi, ağacın gövdesine iyice sokuldu, beklemeye başladı. Arada aklına bir şey gelmiş gibi koyu sarı boynunu kaldırıyor, iri gözlerini belerterek koyu mu koyu karanlığı şaşkınlıkla izliyordu. AVCIATMACA'nın son haykırışı geliyordu kulağına. KAHVE, kurşunun nereden, nasıl geldiğini bilmiyordu. Adam karanlığın içine bir el ateş etmiş, sonra ileri atılmış. Birkaç adım sonra da yere düşmüştü. Ürkmüştü at; kaçıp biraz uzaklaşmış ama yine avcının başına dönmüştü.

Derken uzaklardan bir inilti duyuldu. Murat, çamurun içinden korkunç yer yaratıkları gibi kalktı. Tüfeğini bulamadı ama onun artık gerekli olmadığını biliyordu zaten. Sol kolundan vurulmuştu. Kopsan iyiydi, diye geçirdi içinden. Kopsaydın belki bu kadar olmazdın. Güçlükle ayağa kalktı, bir ağacın dalına tutundu. İleriye doğru birkaç adım attı. Bir düzlüğe gelince durup başını yukarıya kaldırdı. Suyun alnından, boynundan akması hoşuna gitti. Kolunu sıyırdı, yarasını da yağmur suyuna tuttu. Acısı biraz hafifleyince dönüp AKÇATOPAL'ı aradı. Yoktu.

Yavaş, dikkatli adımlarla aşağıya indi. TİMSAH onu görünce ürktü, hayvanın sinmesi gücüne gitti Murat'ın. Avcı az ötede hareketsiz yatıyordu. Eğilip elini adamın göğsüne koydu. AVCIATMACA'dan belli belirsiz bir inilti yükseldi. —Gördün mü avcı, ölmemişsin, dedi, ama inan olsun yanlışlıkla... yanlışlıkla oldu. Kendi tüfeğin... valla ateş aldı ama ölmemişsin işte... Ama sen de bana az eziyet etmedin. Seninle beraber köpeklerin de hani bana az eziyet etmediler avcı. Seni bırak da, ben onlara ne yaptım? Ben bağırdıkça onlar sanki kaval çalınıyormuş gibi toplaştılar. Sence bana ettiğin işkence... neyse avcı, ben kin tutacak adam değilim. Köpekle köpek olmuşsun da, bu senin bileceğin iş. İnsan ister köpekle köpek olur, ister kuzuyla kuzu. Kendi bileceği iş. Bence yaran fazla değil avcı. Bu yaradan ölmezsin, korkma. Korktun mu yoksa? Korkma. Ama burada artık daha fazla duramayız. Orman tekmil okyanus olmuş üzerimize akıyor.

Ayakta duracak hali yoktu. Yine de atı alıp geldi, adama yaklaştırdı, yüklenip güçbela avcıyı KAHVE'nin sırtına yatırdı. Kendisi

de yuları tuttu, çamura bata çıka, devrile yıkıla atın önüne geçti. Kulübenin yolunu tuttular.

36

Uyku tutmadı Filiz'i. Yağmur çatıya değil de üstüne yağıyordu sanki. Sonra çatıdan bir şeyler yuvarlanıyordu ikide bir. Bir şeyler evin duvarlarına sürtünüyordu. Acelesi olmayan, sabırlı, canını alacağı insanı isterse orada, kapının hemen dışında yıllarca bekleyebilecek bir şeyler. Çocukluğunu anımsıyordu. Böyle şeylerden korkar mıydı? Babasından korkardı nedense. Gerçi adam hiçbir zaman hiçbir kötülük etmemişti, annesine de, ona da. Kötülüğü bırak, kaba bir laf bile etmemişti. Neden korkardı öyleyse ondan? Arada bir onu tek başına, evin büyük salonunda kara kara düşünürken gördüğü için mi? Oysa babalar kara kara düşünür hep. O zaman kimbilir yüzlerinde korkunç bir görünüm bile belirebilir. Yüz kasları, Yüz kasları. İNSAN KENDİ YÜZÜNÜN NE MENEM BİR ŞEY OLDUĞUNU ASLA BİLEMEZ. Dünyada bu nedenle başkalarını gerçekten seven bunca az insan vardır. Bunu iyi anımsıyordu; babasını aynaya bakarken görmemişti hiç. Tıraş olurken bile usturaya, yalnızca usturaya bakardı. Köpüklere. Yüzünü bir parça bulut gibi saran. Sarıp onu aynadan da, kendinden de bütün dünyadan da saklayan.

Yağmur iri damlalarla camları dövüp duruyordu. Rüzgâr biraz daha sert esmeye başlamıştı. Böyle giderse camlar kırılacak, diye geçirdi içinden Filiz. Ne yaparız? Aslında hiç gelmeyecekti buralara. Başlangıçta, o zaman sen git, annene de selamlarımı, hayır, hürmetlerimi söyle; en kısa zamanda gelecek de, diyecekti, diyemedi. Alınırdı Tarık. Annesinin umursayacağından değil, Tarık'ın annesi karşısında zor durumda kalacağından... Ama belki o zaman araba... Gecenin karanlığında bütün ayrıntıları düşünmekten kendini alamıyordu. Bu ayrıntılar yoruyordu onu. Aynı zamanda, uyumasını imkânsızlaştırıyordu. Asla, böyle asla uyuyamazdı. Her şeyi düşünmekten.

O zaman iki olasılık belirecekti. İlki şuydu: O yokuşun başında Tarık'a, biraz dur da çıkıp hava alalım, demeyecekti. Aslında havadan değil, öylesine demişti bunu, bacaklarını biraz olsun açmak, bir dakika olsun ayakta durabilmek için. Bir de tabii, sigara için. O zaman, bunu ona söylemeyince, orada durmayacakları için uçurumu geçmiş olacaklardı. Böylece kaza yapmazlardı. Ama bu kaza ille olacaktıysa... öbür dünyaya, Tanrı'ya falan inanmadığı için bu tür bir kaderciliğe de düşmezdi ama... İlle olacaktıysa, öyleyse Filiz'in arabada bulunması iyi olmuştu. Fizik. Araba onunla daha ağırdı, dolayısıyla uçuruma savrulurken daha yavaş hareket etmişti. Bu da aşağıya yuvarlanmalarına engel olmuştu. Son olasılıkta, Tarık tek başına gelseydi, kaza yapmayacağı için bu korkunç yağmura yakalanacaktı. Köyler yakında olmadığı için de...

Ama köylerin yakında olmadığına da artık inanmıyordu. Belki bir köyün içindeydiler şimdi. Avcı kuşkusuz bu ormanın gizli sahibiydi, yolları, izleri avucunun içi gibi biliyordu. Buraya, atın sırtına bindirerek, uzun uzun dolaştırarak getirmişti onları. Tarık baygın olmasaydı duruma uyanırdı, kimbilir. İki kişi her zaman, birlikte daha doğru karar verir. Atın sırtında, yağmur altında, adamın gerçi tuhaf davranışları vardı, garip garip hikâyeler anlatıyordu, imalı imalı konuşup duruyordu ama kuşkulanmamış, çevresine de doğru dürüst bakmamıştı Filiz. Ama yorgunluk da vardı, perişanlık, ölüm korkusu. Gülümsedi, Tarık'ın altına kaçırdığı geldi aklına. O sırada gerçekten de böyle bir yere gereksinimleri vardı. Bir şeyler içmeleri, biraz uzanmaları şarttı.

Tarık uzanır uzanmaz uyumuştu. Ne güzel valla, diye geçirdi içinden Filiz. Kendisi neden böyle kolay uyuyamıyordu? Sırtını kocasına döndü, sanki az sonra gerçekten uyuyacak; elini yüzünün altına koydu, gözlerini kapattı. Ah, diye geçirdi içinden, eskiden olsa parmağımı ağzıma sokar, gözlerimi huzurla kapatır, uyurdum. Parmak beni kendi içime doğru bir yolculuğa çıkarırdı. İnsan sırf kendi başparmağına bakarak kendini bulabilir, bu kadar basittir.

Dışarıda hava kudurdukça kuduruyordu. Ağaçlar inlemeye başlamıştı artık. Sular yalnızca gökyüzünden değil, topraktan da geliyordu. Oluk oluk, kanayan yaralar gibi, her yandan ağır, çamurlu

bir su fışkırıyordu. Suyu düşünürken iyice daldı Filiz. Parmağını ağzına sokmuştu.

37

Gökyüzü ile yeryüzünün birbirinden bu kadar farklı olduğunu bilemezdi TİMSAH. Kanatlarını farklı amaçlarla kullanmayı da. Ormanın içinde, toprağa sürekli dokunarak yürümek, büyük yetenek istiyordu. Çok fazla, çok ayrıntılı yetenek. Yağmurdan kaçmak sonra, aşağıdakiler için bunun bunca zor olabileceğini düşünemezdi. DÜNYA, BİLDİĞİMİZ BİR ŞEY DEĞİLDİR. Çocuk... Epeydir tanıyordu onu gerçi, kulübenin küçük odasına tıkıldığından beri. Avcı kanlı bir çuval gibi getirip o tahta sandalyenin üstüne oturtmuştu onu. Sonra oraya bağlamış, karanlık odadan günlerce çıkartmamıştı. Çok görmüştü TİMSAH onu. Hele avcı boynundan tutup, gagasını gözüne yaklaştırıp, çocuğa göz kulak olacaksın, tamam mı, dikkatli olacaksın, dediğinden beri. Yine de, ormanda Murat avcıyı vurduktan sonra, kendisini de tüfeğin namlusuyla yaraladıktan, öyle çamurun içinden eski canavarlar gibi kalkıp ağır ağır yanlarına gelince. Sanki başka bir şey olmuştu. Bir insanın içinden demek ki, diye geçti hayvanın aklından, bir başka insan çıkabiliyormuş. O zaman ondan uzaklaşmanın akıllıca olacağını düşündü.

Ama içindeki bir şey onu kulübeye doğru çekiyordu. Bir ses durup durup onu uyarıyor, kulağına tehditle fısıldıyordu sanki. Kulübede bundan böyle ne işi olabilirdi? Göz kulak olması gereken tutsak onu da, avcısını da alt etmişti. Böylece, kulübeyi de alt etmiş sayılmaz mıydı? Bedeni öylesine ağırlaşmıştı ki, bu ağır tüy topağını kaldırabilmesi her dakika zorlaşıyordu. Sıçrayarak ilerleyemiyordu artık. Sürünüyordu neredeyse.

Birden, birkaç adım önünde onu gördü; görünce onu yaralayıp bıraktığı an geldi gözünün önüne. Zavallı, sudan korunmak için bir ağaca tırmanıyordu can havliyle. Yaklaştı, bir yandan acıyordu da ona. Bir çamur parçasıydı artık, arada göğsü inip kalkan, ağzının kenarındaki kan arada tazelenen... Yine can acısıyla bir kayanın sivri

ucuna tırmanmıştı. Bu gücü nasıl, nereden buluyordu acaba? Ansızın kızdı, belki sırf ona acıdığı için. KİMSE AYNI ANDA İKİ DEĞİŞİK DUYGUNUN VAR OLAMAYACAĞINI DÜŞÜNMESİN. Sürekli, bütün duygularımız birbiriyle çeliştiği ve birbirini alt etmeye çalıştığı için yaşayabiliyoruz. Sincabı gagasıyla tuttu, pençesinin altına aldı, çok geçmeden parçalara ayırdı. Kanı temizleyen yağmura söve söve yedi. Sonra çamur seli yükseldi, neye uğradığını şaşırdı TİMSAH, akıntıya kapıldı, dallara çarpa çarpa, kayalarda parçalana parçalana, hızla, vadiye doğru sürüklenmeye başladı.

Yağmur dinmeyecekti, kesindi bu. Güçlükle ilerliyorlardı. Murat, KAHVE'nin sırtına binmiş, avcıyı da önüne almıştı. At, ormanı kendisinden daha iyi bilirdi. Bir yerde bir at varsa, sen adres aramayacaksın, ata bineceksin. —Sen şimdi bana iyice kızmışsındır, dedi. Yağmurun sesini bastırabilmek için bağırıyordu artık. —Hem de çok kızmışsındır. Aklından geçiriyorsundur, iyileşince ben bunu nasıl olsa öldürürüm, diye. Haşim'e de kızıyor musun? Bana sorarsan Atmaca, sen asıl Haşim olacak o adama kız. Kendisi şimdi konağında oturuyordur sıcak sıcak. Belki benim zavallı babam da ona konukluğa gitmiştir, kimbilir? Babam böyle saflıklar yapar, şimdi benim nerede olduğum hakkında hiçbir fikri yoktur. Kalıbımı basarım. Oğlanı teröristler kaçırdı diye düşünmüyorsa ne olayım. Haşim Bey'inden asla kuşkulanmaz o. Haşim Bey belki ona diyordur ki, ben senin oğlanı buldururum istesem, öyle mi? Babam da, öyle, hakkın var, istesen buldurursun, diye geveliyordur. Ne güzel, değil mi avcı? Sen ne yapıyorsun, puşta ve dolandırıcıya hizmet ediyorsun. Ama yok, artık sana kızmıyorum; bizim memlekette hırsızları severler. Zorbayı, hırsızı, dolandırıcıyı, zalimi, gözü dönmüş cahili al, başının üstüne koy...

Yağmur AVCIATMACA'yı eritmişti, arada bir uykusu ağır bir yılan gibi hafifçe kıvrılacak oluyor, sonra acıyla inliyordu. Ama bu inlemeye bile gücü yoktu artık. Soluk alamıyor, kemiklerinin sızısı gözünden yaş getiriyordu. Bilinci bir saniye yerine gelecek olsa, kolunun koptuğunu düşünüyordu. Artık kuşkusuz, sağ kolu hiç olmayacaktı. Sağ kolu olmayan bir avcı olur mu? Hemen, gücü yetse hemen öldürecekti kendisini. Eve yaklaştıkları zaman gücünü topladı, başını çevirdi, kıpkırmızı gözleriyle Murat'a baktı. —Beni eve sokma,

dedi, beni öldür suya at ama eve sokma. —Olur mu, sana bakmamız lazım, dedi Murat, şimdi güzel bir çorba yaparız, ocağın karşısında seni kurutururuz. Hatırlıyor musun bu lafları?

Attan indi, yağmurun erittiği elbiseler artık durmuyordu bedeninde. Pantolonunu çekti, bir-iki adım atınca kapının önüne geldi.

38

Kara Zühre, konukları uyuduktan sonra küçük odadan ayaklarının ucuna basa basa çıkmış, gelip kapının arkasındaki sandalyeye oturmuş, ellerini göbeğinin altında kavuşturarak uyuklamaya başlamıştı. Gökyüzünün böğüren, çırpınan delicesine yağan sesi. Çatıyı döven damlaların patpatı ninni gibi geliyordu ona. Hızır'ın kapıda olduğundan o kadar emindi ki. Eli kulağında, diye düşünüyordu uyuklarken, eli kulağında. Şimdi gelir. Gelir kapıyı çalar, gel bakalım, sen benimle gel, der. Bunu doğrusu yıllardan beri bekliyordu. Neden beklemesin? Neden beklemeyeyim, ölenece beklerim. O güzel adamı, Allah'ın o sevgili kulunu ben beklemeyeceğim de kim bekleyecek? Benim hem bugüne kadar kime ne zararım olmuş? Sor bakalım, bu yaşıma gelmişim de bir karıncayı ezmişliğim var mıdır? Varsa da, bilmeden olmuştur. Karınca milleti gelir, insanın ayağının altına girer. Misal uyurken gelir döşeğinin altına girer. Meğer sıcacık toprak zanneder de buraya girer. Bu yüzden insan uykuda bile günah işler. Ama adı güzel Allah da, yakışıklı Allah da bunu bilmez olur mu? Uykuda günah işleyenle göz açık günah işleyen bir olur mu? Bu işleri bana sorsunlar. Delidir, yarım akıllıdır dedikleri Zühre'ye sorsunlar. Ne biliyorlarmış.

Arada Filiz uykusunda rahatsız oluyor, öbür yanına dönerek sayıklıyordu. O zaman düşünceleri de bölünüyordu Kara Zühre'nin. Ama zaten gittikçe daha da bulanıklaşıyordu aklı. Gözüne perde iniyor, bu perde içinden geçenleri de silip süpürüyordu. Elinden kaçan bir şeyler vardı, kendini toplayıp toplayıp bunları yeniden yakalamaya çalışıyordu.

O sırada KAHVE'nin mecalsiz kişnemesini duydu. Hayvan burnundan buhar değil de su püskürtüyordu kuşkusuz; kişnemeden çok boğulmayı andırıyordu gelen ses. Oturduğu yerde başını sallayarak

toparlandı, ayak sesleri duydu. Atmacam geldi, diye sevinip kalkıp kapıyı açtı.

Açınca, artık bir yaratığa dönüşmüş Murat'ı buldu karşısında; yüzünden, göğsünden aşağıya kan ve çamur akıyor, ayakta zor duruyordu. Çocuğu görünce Kara Zühre dışarıya çıkıp kapıyı kapattı. —Atmaca nerede? dedi, ama hemen birkaç adım önünde, akıntının içinde güçlükle ayakta durmaya çalışan atın üstündeydi işte adam; çocuk bir ata, bir kadına baktı. —Yaşıyor, dedi, içeriye almamız lazım. Bunu dedikten sonra dayanamadı, kadının ayaklarının dibine yığılıp kaldı.

Kara Zühre şaşkınlıktan ne yapacağını bilemedi bir zaman, içeriye girdi, dışarıya çıktı, çocuğu kollarından tutup sürükledi, ocağın yanına kadar getirdi. Sonra yeniden çıktı. Ev artık bir ada gibi kalakalmıştı ortada; akıntı KAHVE'yi götürdü götürecekti. Gidip yuları tuttu, var gücüyle çekmeye başladı. Filiz'in çığlığı o sırada geldi. Başını kaldırınca, kızın kapının önüne çıktığını, bas bas bağırarak orada durup durduğunu gördü. —Yok, bir şey yok, gel biraz yardım et! diye bağırdı. Filiz bir an kararsız kaldı, sonra akıntıya girdi. At ilerleyemiyordu. AVCIATMACA' yı hayvanın sırtından indirmek istediler. Adam o kadar ağırdı ki, yerinden oynayınca yuvarlanıp düştü, ağzına yüzüne çamur doldu. —Başını tut! diye bağırdı Filiz. Onu da güçlükle sürükleyip ocağın önüne getirdiler.

Tarık deliye dönmüştü. —Allah belanızı versin sizin! diye bağırıp evin içinde dört dönüyordu. —Ne yaptınız böyle, bu çocuk kim? Korkmuş, öfkelenmiş, telaşla giyinip hazırlanmıştı. Sanırsın kapıyı çekip hemen gidebilecek; etrafa, bir şey unuttum mu, der gibi bakıyordu. —İkisi de canlı, dedi Filiz, önce bunlara bir bakalım. Neye uğradığını şaşırmıştı. Kara Zühre'yle birlikte kolları sıvamış, yaralıları soymaya, temizlemeye başlamıştı.

Biraz ısınınca Murat kendine gelir gibi oldu. Kolunun yarası sarılmıştı. Filiz bir yerlerden bulduğu bir yastığı çocuğun başının altına koymuş, üstüne küçük bir battaniye atmıştı. —Yaralarına bir şey sürmek lazım, dedi, hep kanıyor. —Yok ki, dedi Zühre, ama seninkinin dizine sürdüğümüzden var istersen. —Olur, dedi Filiz, ondan getir. Bir de çorba falan yap. Kadın uslu uslu kalktı, kavanozu getirip kızın eline verdi, sonra çorba için dışarıya çıktı.

39

Ben gideceğim, ben buradan gideceğim, diye söyleniyordu Tarık. Burada durulur mu ulan deliler, manyaklar. Arabanın nerede olduğunu kestirmeye çalışıyordu. Ne kadar uzakta olabilirdi ki? —Yolu bulabilir misin? diye sordu. Filiz duymadı. —Elin manyağını bırak da dinle Filiz! diye bağırdı, yolu bulabilir misin? Arabanın yanına gitmemiz lazım. —Bu havada nereye gideceğiz, dedi Filiz. AVCIATMACA'nın omzunu temizliyordu, kurşun galiba içeride kalmıştı. Dalgın, bu kez son derece soğukkanlı görünüyordu. —Adam bu kolu bir daha kullanamaz, dedi. Tarık kızdı, küçük odaya girdi, leş gibiydi içerisi; soluk ışıkta kan izleri görünüyordu. Odanın ortasında bir tahta sandalye, yerde leğenler vardı, ağır kokuya dayanamadı, yeniden ocağın olduğu tarafa geçti. Küçük odanın çatısı su akıtmaya başlamıştı.

Kara Zühre bir tencere çorbayla geri döndü. Ne muhteşem bir kadın, diye geçirdi içinden Filiz. Çocuğun başını kaldırdı biraz, çorbayı içirdiler. Murat gülümsedi, gözlerindeki ışık geri gelmiş, korkusu neredeyse bütünüyle yitip gitmişti. ÖLÜP ÖLÜP YENİDEN DOĞUYORUZ. Avcı da rahatlamıştı biraz. Uykuya daldığı anlaşılıyordu; göğsü inip kalkıyor, boğazından düzenli bir hırıltı yükseliyordu. Kara Zühre çorba tenceresini bir kenara koyduktan sonra çekilip bir köşede hiçbir şey olmamış gibi oturmaya başladı. Dalmış, bu evle de, evdeki insanlarla da, dışarıda kopan fırtınayla da hiçbir ilgisi yokmuş gibi başını eğmiş, küskün, beklemeye başlamıştı.

Murat, konuştukça rahatlıyor, başından geçenleri bir bir anlatıyordu. Ateşin başında, dışarıdaki yağmurun, selin ağırlığı, korkunçluğu Murat'ın anlattığı bütün o dehşetli olayları bir masala çeviriyordu. Filiz gözünün önünde nasıl olup da böyle şeyler canlandırabildiğine şaşırıyordu; kaçırılmış, ilaçla uyutulmuş bir çocuk –Murat'ın demesine göre tabii– sonra kişneyen atlar, göz önünde büyüyüp uzayan canlı ağaçlar, türlü türlü yılanlarla bunları soyup

soyup pişiren köylüler... Yılan makarnası, yılan makarnası. Uzun, bitmek bilmez bir uyku; ama canlı ve insan nasıl hem uyur hem farkında olursa işte öyle. —Ben uyurken, diyordu Murat arada, ben uyurken etrafımı cinler sarardı ve bu cinleri de avcı olacak bu herif çağırırdı. Karısı da, işte bu da durup dinlenmeden konuşur, Hızır Efendi'mizin yakında buraya geleceğini, bunun kendisine ayan olduğunu söylerdi. Gerçi bu gidişle gerçekten gelecek, gelip beni de alıp vallahi de, billahi de kasabaya taşıyacak. O zaman ben de bir gölge, bir dilsiz yılan gibi yerde sürünerek gidip Haşim Bey'in gırtlağını keseceğim. Böylece vahşi, insanı dinleyen, anlayan bir kartal peyda olmakla bu kartal adeta Filiz'in kulağının dibinde bitiyor ve ölümsüz, kaba GAK'lamasıyla kızın içini ürpertiyordu. Derken çocuğun biri koyu bir halının içinde baygın yatıyordu. Bir araba bir ormana giriyordu. Bir arabanın bir ormana girmesi ne demektir? Adamın anlattığı hikâyeyi şimdi şimdi anlıyordu kız; çocuk babasının düşmanı bir ağa tarafından kaçırılıyor ve AVCIATMACA'ya teslim ediliyordu. Bir çuvalın, belki de dürülmüş bir halının içinde. Sonra günlerce bir odaya kapatılıyor ve işkence ediliyordu. Neden sonra ellerini bağlayan halatı çözerek. Çıkıp ahıra saklanıyor ve o zaman atı alıp kaçmak aklına geliyordu. Yağmur yağmasa, talihsiz bir karıkoca yanlış yola girip de avcının o günkü av süreğini bozmasa... şimdi çoktan kasabada olacaktı.

Hava delirmiş gibi eğilip eğilip alçalıyordu. Gökyüzü yere inmiş gibiydi; bulutuyla, mavisiyle, kuşuyla ve o sonsuz korkunç karanlığıyla gökyüzü yere inmiş ormanın içinde geziniyordu. Kurdun, sakat köpeklerin, ölü yılanların, eriyip çamura belenmiş akmış yaprakların, ağaçların çürük, halsiz gövdelerinin, ölü sincapların arasında bu her zaman diri, korkunç, yağmuru kendi eliyle tutup yere indirmiş gökyüzü...

40

Murat sanırsın uykudan ya da baygınlıktan uyanmamış da, ölmüş de dirilmiş; ormanda olup bitenleri anlatıyordu Filiz'e. Tarık pencereden dışarıya bakıyordu hep. Bir yol, bir iz arar gibi dikkatle. Buradan nasıl kurtulacaklarını düşünüyordu. Yoksa kulübe göçüp gidebilirdi her an. Zaten kadın kalkıp yakacak yeni odun da getirmemişti. Bir şey olmuştu Kara Zühre'ye; kocası uyuyunca o da bir köşeye çekilmişti. Sanırsın küsmüş, kara kara düşünüyordu. Araba çoktan uçurumun dibini boylamıştır bu kıyamette, diye düşünüyordu Tarık. O uçurum da, o tepe de çoktan göçüp gitmiştir. Bu sele can mı dayanır? Fakat artık iyi düşünemiyordu; buradan bir an önce çıkıp gitmekten başka bir şey istemiyordu. Ne biçimde olursa olsun. Yüzeriz, diyordu. Ağaç tepelerine tutuna tutuna gideriz. Asfalt yola kadar. Asfalt yola hiçbir şey olmaz. Boşuna asfalt dememişler ona. Hiçbir şey olmaz. Altındaki toprak kaysa bile asfalt sağlamdır, bir gemi gibi sağlam kalır balçığın üzerinde. Bir yer, ayaklarını basabilecekleri küçücük bir kaya ucu olsa.

Derken, Murat ormanın koygun karanlığından, TİMSAH denen kartalın turuncu gözlerinden, tüm ormanı sarmış çamur deresinden, tüfeğin nasıl birden ateş aldığından ve çamurun içinden bir yaratık gibi kalkıp avcıyı nasıl cansız bulduğundan söz ederken, AVCIATMACA yeniden inlemeye başladı. Kara Zühre de ansızın etine diken batmış gibi kalkıp kocasının başına geldi. Alnını tuttu. —Ateşi çok, dedi. —Yaralı ya, ondan, dedi Filiz, iyileşene kadar ateşi olacak böyle. —Hemen gitmemiz lazım, dedi Tarık, bir şeyi yok, siz bakarsınız artık ona, çocuk zaten sağlam, sıyırmış sadece. —Ben tek başıma ona nasıl bakarım, dedi Kara Zühre, ben buradan çıkamam bile, şimdi buradan çıkılmaz, burası bizim için en güvenli yer. —Neresi güvenli, dedi Tarık, birazdan uçar burası, göçüp gider, içerisi su almaya başladı bile. —Başlasın, dedi Kara Zühre, burası okunmuş yerdir. Şimdi Atmacam

uyansa anlatırdı size, okunmuş yerdir. Vaktiyle bir komutan yaşarmış bu yerde. Onun da böyle küçük ışıklı bir kulübesi varmış. O geldiği zaman ışıldayan bir kulübe. Canlı bir yermiş; adam ölünce kulübesi de kirp diye kaybolmuş ortadan. —Sizin bu köpekler de ondan kalma herhalde, dedi Tarık, buralarda hep sakat köpekleri mi seviyorlar? —Günahtır, dedi Kara Zühre. —Yağmur durmazsa ölüp kalırız burada, dedi Filiz, çıkamayız da dışarıya.

Çocuk olup bitenleri anlatmaya devam ediyordu. —At bir huysuzlandı ki, dedi, nedense ben sonradan anladım, meğer ağzım yüzüm kan içindeydi. Kan kokusu korkuttu atı. ATLAR KANDAN KORKUYOR. Beni görünce fizahlandı, şaha kalktı resmen. Korkudan. Ama karanlıkta yüzümdeki kanı nasıl gördü, işte orasını anlamadım. —Gece daha iyi görürler, dedi Tarık. —Ama şimdi canımızı nasıl kurtaracağız, diye sordu Filiz. Annen de merak etmiştir. —Bence şimdi biz kendi kendimizi merak etsek daha iyi, dedi Tarık.

Bu arada yağmur biraz azalır gibi oldu. Murat tavanı işaret etti. —Biraz azaldı, dedi. Dikkat kesildiler; gerçekten, yağmur hafiflemişti biraz. Küçük odanın kapısının altından içeriye su girmeye başlamıştı. Kara Zühre suyu görünce nedense sevindi. Kalkıp bu çamurlu suya gitti. —Hoş geldin, dedi. Sonra eline bir süpürge aldı, suyu odanın ortasından geçirerek kapıya sürdü. Kapıyı açtı, suyu dışarıya akıttı. Kapının önünde bekleyen AKÇATOPAL'ı o zaman gördüler. Çamurla yıkanmış perperişan köpek, kapı açılınca yerinden aksaya aksaya kalktı. Ağzında kocaman bir alabalık vardı.

Köpeği görünce Murat dayanamadı, gözlerinden yaşlar boşanmakla yerinden kalktı, hayvanı kucağına alıp ocağın başına götürdü.

Kara Zühre çıkıp biraz daha odun getirdi. Ateş canlandı, içerisi biraz daha ısındı. Çorbanın kalanını da avcıya içirdiler.

Yağmur durmamış, yeniden, son darbeyi indirmek istermiş gibi çılgınca yağmaya başlamıştı. Su artık kulübenin her yerinden içeriye akıyordu.

İçindekiler